

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Procesní postup při správě místních poplatků

Bc. Kateřina Danišová

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Kateřina Danišová

Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Litoměřice

Název práce

Procesní postup při správě místních poplatků

Název anglicky

Procedural procedure in the administration of local fees

Cíle práce

Dílová práce se zabývá problematikou místních poplatků zejména z pohledu procesních postupů při jejich správě. Cílem dílové práce bude navrhnout optimální postup pro zajištění efektivní správy místních poplatků. Bude navržena směrnice stanovující postup při správě místních poplatků k praktickému využití.

Metodika

Práce bude složena ze dvou částí: teoretické a praktické. V teoretické části bude použita metoda literární rešerše, analýza právních předpisů a odborných publikací a komparace. V praktické části bude na základě poznatků z teoretické části práce zvolena vhodná metoda, kterou budou získaná konkrétní data podrobena analýze a srovnání a bude provedeno vyhodnocení. Na závěr budou poznatky z teoretické i praktické části využity pro návrh směrnice stanovující postup při správě místních poplatků k praktickému využití.

Doporučený rozsah práce

60 -80 stran

Klíčová slova

Místní poplatek, předmět poplatku, poplatková povinnost, plátce, poplatník, obecně závazná vyhláška, sazba poplatku, správce poplatku, správa místních poplatků, poplatkové sankce.

Doporučené zdroje informací

Kopřiva, Miloslav, Novotný, Jaroslav. Manuál k daňovému řádu. 1 vydání, Praha: Nakladatelství Sagit, a.s., 2011, 759s. ISBN 978-80-7208-837-9

Lichnovský, Ondřej, Ondříšek, Roman a kolektiv. Daňový řád. Komentář. 3 vydání, Praha: C.H.Beck, 2016, 938 s. ISBN 978-80-7400-604-3

Těžký, V., Jantoš, M., Siuda, K. Zákon o místních poplatcích. Komentář. 1.vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 232s. ISBN 978-80-7552-453-9

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Zákon č 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Daniela Světlíková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 26. 3. 2019

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 3. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Procesní postup při správě místních poplatků" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Daniele Světlíkové za připomínky, odborné rady a vedení při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat pracovníkům Městského úřadu Litoměřice za poskytnutí potřebné součinnosti při získávání nezbytných údajů.

Procesní postup při správě místních poplatků

Abstrakt

Diplomová práce řeší problematiku místních poplatků z pohledu městského úřadu jako správce poplatku. Cílem bylo zhodnotit procesní postupy při správě místních poplatků a navržení metodiky použitelné v praxi.

Daná problematika je řešena na příkladu Městského úřadu Litoměřice. V teoretické části je proveden rozbor základních právních předpisů, uveden přehled jednotlivých místních poplatků a popsány jednotlivé fáze poplatkového řízení. V praktické části jsou uvedeny procesní postupy městského úřadu při správě místních poplatků. Součástí jsou statistické přehledy o příjmech z místních poplatků a údaje o vymáhání za období pěti let.

Poznatky, které vplynuly z výzkumné části ukázaly, že městský úřad se při správě čtyř zavedených místních poplatků potýká s problémy ve všech fázích poplatkového řízení.

Z provedené analýzy a zhodnocení procesních postupů při správě místních poplatků vplynuly závěry na základě kterých jsou předloženy návrhy ke zvýšení efektivity: odstranění duplicit při evidenci poplatníků, stanovení postupu nakládání s došlou platbou, zřízení depozitního účtu, úprava lhůt pro vyměření místních poplatků, využití údajů zjištěných při exekučním řízení ve vyměřovacím řízení. Výsledky výzkumu také posloužily ke stanovení optimálního postupu při správě místních poplatků a pro formulaci doporučení k přezkoumání právních předpisů obce. V závěru diplomové práce je vypracována směrnice stanovující postup městského úřadu při správě místních poplatků.

Klíčová slova: daňový řád, exekuční příkaz, místní poplatky, nedoplatek, obecně závazná vyhláška, poplatník, platební výměr, správce poplatku, vymáhání pohledávek, zákon o místních poplatcích.

Procedural procedure in the administration of local fees

Abstract

The thesis deals with local taxes from the aspect of a municipal authority as local tax administrator. The aim is to evaluate the procedural measures for administration of local taxes and design of a methodology usable in practice.

The given matter is covered using the example of the Litoměřice Municipal Authority. In the theoretical part there is a breakdown of the basic legal regulations, an overview of the individual local taxes and a description of the individual phases of administration of local taxes. In the practical part the procedural measures of the municipal authority for the administration of local taxes are given. One part of this are statistical overviews about the receipts from local fees and data about recovery over a period of five years.

The findings arising from the research part showed that during the administration of four established local taxes the municipal authority has to deal with problems in all phases of proceedings for local taxes.

The performed analysis and evaluation of procedural measures for the administration of local taxes resulted in conclusions on the basis of which proposals are presented to increase effectiveness: elimination of duplication in records of local taxes, designation of procedure for handling incoming payment, setting up deposit account, regulation of deadlines for imposing local taxes, use of data ascertained during enforcement proceedings in assessment proceedings. The results of the research also served for a determination of the optimum procedure during administration of local fees and for formulating recommendations for a review of the municipality's legal regulations. In the conclusion of the thesis a directive has been drawn up designating the procedure of the municipal authority for the administration of local fees.

Keywords: tax code, enforcement order, local taxes, arrears, generally binding decree, payer, payment order, administrator of local taxes, recovery of receivables, local taxes act.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Právní úprava místních poplatků.....	15
3.2 Stanovení místních poplatků	16
3.3 Poplatkové prvky	17
3.4 Soustava místních poplatků.....	19
3.5 Proces správy místních poplatků.....	26
3.5.1 Správa místních poplatků.....	27
3.5.2 Evidence místních poplatků.....	28
3.5.3 Placení místních poplatků	30
3.5.4 Vyměření místních poplatků.....	32
3.5.5 Vymáhání místních poplatků	36
3.6 Opravné a dozorčí prostředky	38
4 Praktická část	40
4.1 Město Litoměřice	40
4.2 Městský úřad Litoměřice.....	41
4.3 Místní poplatky stanovené městem Litoměřice	42
4.4 Procesní postup při správě místních poplatků.....	52
4.4.1 Správa místních poplatků.....	53
4.4.2 Evidence místních poplatků.....	53
4.4.3 Placení místních poplatků	56
4.4.4 Vyměření místních poplatků.....	57
4.4.5 Vymáhání místních poplatků	60
4.5 Kvalitativní výzkum-rozhovor	73
5 Výsledky a zhodnocení výsledků	76
5.1 Analýza zavedených místních poplatků.....	76
5.2 Zhodnocení postupu při správě místních poplatků a doporučení.....	77
5.3 Předložení návrhů ke zvýšení efektivity při správě místních poplatků.....	83
5.4 Stanovení optimálního postupu pro správu místních poplatků	85
5.5 Zohlednění výsledků zkoumání v právních předpisech obce	87
5.5.1 Doporučení pro přezkoumání a korekci právních předpisů obce	87
5.5.2 Návrh směrnice k stanovující postup při správě místních poplatků	87

6 Závěr.....	91
7 Seznam použitých zdrojů	92
8 Přílohy	95

Seznam obrázků

Obrázek 1 Město Litoměřice	40
Obrázek 2 Městský úřad Litoměřice.....	41

Seznam tabulek

Tabulka 1 Příjmy z místního poplatku z ubytovací kapacity ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018.....	43
Tabulka 2 Příjmy z místního poplatku ze psů ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018	44
Tabulka 3 Příjmy z místního poplatku za užívání veřejného prostranství ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018	47
Tabulka 4 Příjmy z místního poplatku za komunální odpad ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018.....	50
Tabulka 5 Příjmy z místních poplatků ve vztahu k celkovým příjmům města Litoměřice v období 2014-2018	50
Tabulka 6 Podíl jednotlivých místních poplatků na celkovém výběru místních poplatků (v %) za období 2014-2018.....	51
Tabulka 7 Počet případů předaných k vymáhání za období 2014-2018.....	61
Tabulka 8 Nedoplatky předané k vymáhání v běžném roce za období 2014-2018 (v Kč)..	61
Tabulka 9 Nedoplatky předané k vymáhání celkem za období 2014-2018 (v Kč)	62
Tabulka 10 Přehled vymožených pohledávek v Kč podle druhu za období 2014-2018	69
Tabulka 11 Výše vymožených nedoplatků podle způsobů vymáhání za období 2014-2018	70
Tabulka 12 Vymožené nedoplatky daňovou exekucí za období 2014-2018 (v Kč).....	71
Tabulka 13 Nedoplatky vymožené ostatními úkony za období 2014-2018 (v Kč).....	71

Seznam grafů

Graf 1 Příjmy z místních poplatků podle druhu místního poplatku za období 2014-2018 .	51
Graf 2 Podíl jednotlivých místních poplatků na celkovém výběru místních poplatků (v %), v průměru za období 2014-2018.....	52
Graf 3 Vymožené nedoplatky podle způsobu vymáhání za období 2014-2018.....	72

Seznam použitých zkratk

DŘ daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád)

EU Evropská unie

KO komunální odpad-poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

MP místní poplatek

OZV obecně závazná vyhláška

PP poplatek ze psů-místní poplatek ze psů

UK ubytovací kapacita-místní poplatek z ubytovací kapacity

VP veřejné prostranství – místní poplatek za užívání veřejného prostranství

ZMP zákon o místních poplatcích (zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích)

1 Úvod

Místní poplatky jsou poplatky, které jsou zařazovány mezi místní (lokální) daně. Jsou přímým příjmem obecních rozpočtů a jejich výše je přímo ovlivnitelná obcemi. Hlavní funkcí místních poplatků je funkce fiskální, tedy snaha o získání příjmů do obecních rozpočtů pro úhradu celospolečenských potřeb. Další nezanedbatelnou funkcí je funkce regulační, která se projevuje různými omezeními nežádoucích činností, jako je např. omezení frekvence vjezdu motorových vozidel do určitých míst v obci nebo stanovení rozdílné sazby poplatku za držení jednoho a více psů.

Dle údajů Českého statistického úřadu bylo v roce 2018 vybráno obcemi a městy na místních poplatcích z vybíraných činností a služeb 5,3 mld. Kč. Alespoň jeden z osmi místních poplatků mělo v roce 2018 zavedeno 6 053 obcí, což představuje přibližně 94 % všech obcí v České republice. Mezi nejčastěji vybírané místní poplatky patřily: poplatek ze psů, ze kterého bylo vybráno 272,76 mil. Kč v 6 053 obcích a poplatek za komunální odpad, ze kterého bylo vybráno 3 572,87 mil. Kč v 4 570 obcích. Místní poplatky jsou tedy tématem společensky aktuálním, neboť jejich výběr dopadá na život téměř každého z nás.

Jejich zavedení a správa je však nesnadná a přináší obcím nemalé obtíže. A to nejen díky administrativní a časové náročnosti, ale především kvůli nedokonalé právní úpravě, která způsobuje mnoho výkladových a aplikačních problémů pracovníkům správy poplatků. Existující publikace obsahují mnoho návodů, hodnocení a úvah, ale zároveň množství nezodpovězených otázek. Určitá témata, jejichž řešení není založeno na konkrétním ustanovení právního předpisu, nejsou řešena vůbec, nebo jsou zdrojem pochybností při jejich výkladu i při použití v praxi.

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ze kterého se při správě místních poplatků vychází, prošel od roku 1991 dvaadvaceti změnami (stav k 12/2019). To je u zákona, který upravuje osm místních poplatků (dříve devět), v rozsahu osmnácti paragrafů velký počet změn. Všechny tyto změny musí pracovníci správy poplatků zohlednit v řízeních která vedou. Navíc je musí také správně zařadit do časového období, ke kterému se vztahují. Správa místních poplatků je tak pro zaměstnance ve veřejné správě jednou z nejnáročnějších činností, kterou mohou vykonávat.

Z tohoto důvodu je záměrem diplomové práce předložit ucelený náhled na problematiku správy místních poplatků z pohledu správců poplatků a poskytnout, na základě výsledků výzkumné části, metodiku použitelnou v praxi.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce bude, objasnit procesní postupy při správě místních poplatků vybíraných obcemi a navrzení směrnice stanovující postup při správě místních poplatků k praktickému využití pracovníky správy poplatků. Na základě popsaného postupu správců poplatku při správě místních poplatků bude provedeno vyhodnocení a bude navržen optimální postup pro zajištění efektivní správy místních poplatků. Dílčím cílem práce bude předložení návrhů ke zvýšení efektivity a návrh k zohlednění výsledků zkoumání v právních předpisech obce. Zejména v obecně závazných vyhláškách. Bude formulováno doporučení pro přezkoumání a případnou korekci těchto předpisů o nové poznatky.

2.2 Metodika

Práce bude složena ze dvou částí: teoretické a praktické.

V teoretické části bude použita metoda literární rešerše, která umožní získat přehled současných znalostí o problematice místních poplatků. Pomocí metody výkladu bude proveden rozbor základního právního předpisu, který upravuje místní poplatky-zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, a také zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, který upravuje procesní stránku správy místních poplatků. Pro výčet jednotlivých místních poplatků bude uplatněna metoda popisu. Jednotlivé místní poplatky budou charakterizovány podle jejich poplatkových prvků – účel poplatku, subjekt poplatku, předmět poplatku, sazba poplatku, osvobození od poplatku, zánik poplatkových povinností.

V této části bude také popsán postup při správě místních poplatků. Jednotlivé fáze poplatkového řízení budou sledovány jak z pohledu zákona o místních poplatcích, tedy z pohledu hmotněprávního předpisu, tak z pohledu daňového řádu jako procesněprávního předpisu. U každé fáze poplatkového řízení – evidenci místních poplatků, placení místních poplatků, vyměření místních poplatků a vymáhání místních poplatků budou uvedeny problémy se kterými se může správce poplatku při výkonu své činnosti setkat. K této části práce bude dále využito komentářové literatury, nálezů ústavního soudu, metodická doporučení, internetové zdroje a online systém pro práci s právními informacemi ASPI.

V praktické části bude představen konkrétní městský úřad, na kterém proběhne testování procesních postupů při správě místních poplatků. Nejdříve dojde k představení města Litoměřice a předložení jeho charakteristik. Nejprve obecných: představení města, geografické určení, rozsah výkonu státní správy, počet obyvatel, infrastruktury a dále finančních: počet zavedených místních poplatků, počet vydaných obecně závazných vyhlášek.

Bude proveden sběr statistických dat z databáze příjmů města Litoměřice týkající se místních poplatků. Tato data budou získána z údajů poskytnutých městem Litoměřice a dále z webových stránek města Litoměřice (sekce úřad online-rozklikávací rozpočet), a to za období roku 2014-2018. Pro zavedené místní poplatky bude zpracován přehled o jejich výši a bude porovnána jejich výše k celkovým příjmům města Litoměřice.

U jednotlivých zavedených místních poplatků bude provedena charakteristika podle poplatkových prvků a zpracován přehled o výši příjmů z poplatku za období 2014-2018 ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků. Pro lepší přehled budou tato data zpracována i graficky.

Následně bude aplikována metoda pozorování, na jejímž základě bude popsán procesní postup při správě místních poplatků. Jednotlivé fáze poplatkového řízení budou podrobně popsány a podrobeny analýze tak, aby následně mohlo být provedeno vyhodnocení efektivity správy místních poplatků.

K doplnění informací bude proveden kvalitativní výzkum pomocí metody dotazování, prostřednictvím rozhovoru se zainteresovanými pracovníky správy daní. Cílem rozhovoru bude získat informace o postupu správce místních poplatků, které jsou v jeho zákonné pravomoci a vycházejí z jeho správního uvážení, a nelze je tedy odvodit, nebo jinak zjistit. Na základě analýz a výzkumu budou dostupná data zhodnocena metodou syntézy, aby došlo ke sjednocení v jeden celek a mohly být vymezeny podstatné souvislosti dané problematiky.

Získané poznatky budou využity ke stanovení optimálního postupu při správě místních poplatků a předložen návrh ke zvýšení efektivity.

Na závěr budou formulována doporučení pro přezkoumání a případnou korekci právních předpisů o nové poznatky a navržena směrnice stanovující postup při správě místních poplatků k praktickému využití.

3 Teoretická východiska

3.1 Právní úprava místních poplatků

Právní úprava místních poplatků je zakotvena již v ústavním pořádku České republiky. Podle hlavy sedmé, čl. 99 Ústavy se „*Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky*“. Tyto „*Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, které mají právo na samosprávu*“ (čl.100 odst.1).¹ Právo samostatně a nezávisle spravovat své záležitosti je blíže vymezeno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, kde je uvedeno, že „*Obec spravuje své záležitosti samostatně (v samostatné působnosti). Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen jen zákonem*“.² Územní samosprávné celky vykonávají dva základní druhy působnosti, a to samostatnou působnost a přenesenou působnost. „*Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občana, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce*“.³ Patří sem např. schvalování rozpočtu obce, hospodaření obce, zřizování a rušení příspěvkových organizací, nakládání s majetkem obce, zakládání a zřizování právnických osob, vydávání obecně závazných vyhlášek. Kromě samostatné působnosti vykonávají obce také „*státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost*“.⁴ Přenesená působnost ve věcech, které stanoví zvláštní zákony je v základním rozsahu vykonávána orgány obce určenými zákonem o obcích nebo jiným zákonem“.⁵

Tato samostatnost je však omezena ustanovením čl.11 odst.5 Listiny základních práv a svobod podle níž lze „*daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona*“.⁶ V praxi tato citace vyjadřuje skutečnost, že územní samosprávné celky při výkonu samostatné i přenesené působnosti musí postupovat vždy podle zvláštních zákonů, které danou problematiku upravují.

¹ Ústava České republiky, ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., In: *Sbírka zákonů*, roč. 1993, částka 1

² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2000, částka 38, § 7 odst. 1

³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2000, částka 38, § 35 odst. 1

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2000, částka 38, § 7 odst. 2

⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2000, částka 38, § 61 odst. 1 písm. a

⁶ Listina základních práv a svobod, ústavní zákon ČNR č. 2/1993 Sb., In: *Sbírka zákonů*, roč. 1993, částka 1

V případě místních poplatků jsou těmito zákony: zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, který obsahuje hmotněprávní úpravu místních poplatků a zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, který je určen pro procesněprávní úpravu místních poplatků.

3.2 Stanovení místních poplatků

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je zákonným základem pro zavedení místních poplatků obcemi. Pouze na základě tohoto zákona a v jeho mezích mohou obce vydávat obecně závazné vyhlášky, kterými stanoví na svém území konkrétní místní poplatky. „*Stanovení poplatků patří do samostatné působnosti obce, která je na svém území zavedla*“.⁷ Poplatky zavádí obec obecně závaznými vyhláškami, které upravují podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatků za užívání veřejného prostranství určí místa, které v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.⁸ Obecně závaznou vyhlášku lze definovat jako podzákonný právní předpis, který je vydáván zastupitelstvem územně samosprávného celku. Působnost obecně závazných vyhlášek je dána územím územně samosprávného celku.

Zákon o místních poplatcích obsahuje dále ustanovení, ve kterém je zmocnění obcí k vybírání a vymáhání místních poplatků. Podle § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích „*řízení o poplatcích vykonává obecní úřad*.“⁹ Působnost stanovená obecnímu úřadu je výkonem přenesené působnosti.¹⁰

Z předchozího textu vyplývá, že zavedení místních poplatků v obci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek patří do samostatné působnosti obce. Výkon správy místních poplatků, jehož cílem je správné zjištění, stanovení a zabezpečení jeho úhrady, je pak působností přenesenou.

Pro vztah daňového řádu a zákona o místních poplatcích platí, že specifická ustanovení zákona o místních poplatcích mají přednost před obecnou úpravou daňového řádu. Výjimkou z tohoto vztahu je vymáhání místních poplatků, kdy je úprava daňového řádu specifická ve vztahu k zákonu č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 14 odst. 1

⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 14 odst. 2

⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 14 odst. 3

¹⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 15

3.3 Poplatkové prvky

Poplatkové povinnosti a způsoby jejich plnění jsou stanoveny zákonem o místních poplatcích. Zákon vymezuje náležitosti poplatkového vztahu, tedy tzv. poplatkové prvky.¹¹

Subjekt poplatku

Poplatkovým subjektem se rozumí osoba, jejíž příjmy, majetek nebo činnost podléhají poplatku. Tato osoba se nazývá poplatníkem.¹² Poplatníkem je právnická nebo fyzická osoba, jež je podle právního předpisu povinna platit poplatek platit, tedy jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo poplatku podrobeny.¹³ V případě poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt neodvádí místní poplatek poplatník, ale plátce, který je povinen poplatek od poplatníka vybrat a na svou odpovědnost jej odvést správci.¹⁴

Objekt (předmět) poplatku

Předmětem místního poplatku je skutečnost, se kterou zákon spojuje poplatkovou povinnost. Předmět poplatku je právní skutečnost, která vede ke vzniku poplatkově-právního vztahu mezi poplatkovým subjektem a správcem poplatku.¹⁵ U místních poplatků je to například: držení psa staršího třech měsíců, užívání veřejného prostranství, povolení vjezdu motorových vozidel do vybraných míst a částí měst a další.

Základ poplatku

Konkrétní výše poplatku se vyměřuje z jeho základu, který je určován konkrétními hospodářskými nebo individuálními skutečnostmi (držení psa, zvláštní užití veřejného prostranství, využitá ubytovací kapacita, zhodnocení stavebního pozemku atd.)¹⁶ Základ daně je udáván v měřitelných jednotkách (množství psů v držení, počet dnů strávených formou lázeňského nebo rekreačního pobytu, počet dnů a rozsah plochy při zvláštním užívání veřejného prostranství), které se násobí sazbou poplatku.

Sazba poplatku

Sazba poplatku je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu poplatku stanoví velikost poplatku. Sazba místního poplatku může mít různý charakter, podle

¹¹ PELC, Vladimír. *Místní poplatky, 3 aktualizované vydání*, 2008, str. 12

¹² TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 4

¹³ PELC, Vladimír. *Místní poplatky, 3 aktualizované vydání*, 2008, str. 12

¹⁴ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 4

¹⁵ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 5

¹⁶ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 20

kterého se rozlišuje sazba pevná a sazba poměrná. Pevná sazba je určena pevnou částkou, bez ohledu na hodnotové vyjádření poplatkového základu. Poměrná sazba vyjadřuje poměr poplatku k poplatkovému základu a je stanovena určitým procentem.¹⁷

Poplatkové období

Poplatkovým obdobím se rozumí doba, za kterou se příslušný místní poplatek platí. Zákon o místních poplatcích stanoví toto období u poplatků za psa a u poplatku za komunální odpad – kalendářní rok. V ostatních případech je poplatkovým obdobím doba trvání zpoplatňované skutečnosti (například poplatek za užívání veřejného prostranství).¹⁸

Splatnost poplatku

Splatnost označuje datum nebo čas, do kterého je poplatník nebo plátcce povinen uhradit svůj peněžitý závazek.¹⁹ Zákon o místních poplatcích nevymezuje splatnost jednotlivých poplatků, jejich splatnost je podrobností, kterou musí ve své obecně závazné vyhlášce u jednotlivých poplatků stanovit obec.²⁰

Úlevy a osvobození od poplatku

Účelem institutů osvobození anebo úlevy je především odstranění tvrdosti dopadu regulace zákona o místních poplatcích provedené obecně závaznou vyhláškou na některé skupiny poplatníků. Úlevou se rozumí snížení poplatkové povinnosti, osvobození pak úplné upuštění od placení místního poplatku. Osoby, které jsou od místního poplatku osvobozeny, nepřestávají být poplatkovými subjekty, a tak se na ně vztahují veškeré povinnosti stanovené poplatkovým subjektům, vyjma povinnosti platit místní poplatek. Osoby osvobozené od placení místního poplatku jsou zejména povinny plnit ohlašovací povinnost rozsahu ZMP a příslušnou obecně závaznou vyhláškou, tzn. že jsou povinny prokazovat všechny skutečnosti rozhodné pro správné stanovení poplatku.²¹

Prominutí místních poplatků

Obecní úřad může využít pravomoci zcela nebo částečně prominout:

- Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. „*Obecní úřad může na žádost*

¹⁷ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 5

¹⁸ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 22

¹⁹ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 22

²⁰ PELC, Vladimír. *Místní poplatky, 3 aktualizované vydání*, 2008, str. 20

²¹ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 5-6

poplatníka z důvodu tvrdosti právního předpisu zcela nebo částečně prominout poplatek podle §10 b nebo jeho příslušenství, lze-li to s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit“.²²

- Jakýkoliv místní poplatek. *„Obecní úřad může z moci úřední poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout při mimořádných, zejména živelních událostech“*. Rozhodnutím se promíjí poplatek všem poplatníkům, jichž se důvod prominutí týká, a to ode dne právní moci rozhodnutí. *„Rozhodnutí oznamuje obecní úřad vyvěšením na své úřední desce a zároveň ho zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup“*.²³

Pravomoc k promíjení místních poplatků má obecní úřad, městský úřad, úřad městyse, magistrát. Nikoliv zastupitelstvo nebo rada obce. O prominutí místního poplatku vydává správce poplatku rozhodnutí, proti němuž nelze uplatnit opravné prostředky (§ 259 odst. 4 daňového řádu). Prominout místní poplatek lze v kterékoli fázi poplatkového řízení – před vyměřením, po vydání rozhodnutí i během vymáhání.²⁴

3.4 Soustava místních poplatků

Obce mohou vybírat tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“):

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) poplatek z ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- h) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.²⁵

²² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 16a

²³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 16b

²⁴ Metodická pomůcka k novele zákona o místních poplatcích č. 1/2016 [online] Dostupné z <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/metodicka-pomucka-k-novele-zakona-o-mistnich-poplatcich-c-2662015-sb> [2019-09-23]

²⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 1

Žádné jiné místní poplatky, než uvedené v tomto zákoně obce nemohou vybírat. Tyto poplatky mohou obce na svém území stanovit prostřednictvím obecně závazných vyhlášek.

V následujících odstavcích je uvedena stručná charakteristika jednotlivých místních poplatků:

a) Poplatek ze psů:

Charakteristika poplatku: účelem místního poplatku ze psů je zajištění rozpočtových příjmů obce, ze kterých jsou obcemi zpravidla hrazeny náklady za úklid veřejných prostranství, za zřizování a údržbu vyhrazených zón pro volný pohyb psů, za náklady na odchyt toulavých psů. Dalším důležitým účelem je také regulace počtu psů v obci, např. stanovením rozdílné sazby poplatku za držení prvního, druhého a každého dalšího psa, za psa chovaného v bytě nebo rodinném domě, v centru města nebo na jeho okraji.²⁶

Subjekt poplatku: poplatníkem je držitel psa, kterým může být fyzická nebo právnická osoba, která psa vlastní, ale i osoba jiná, která se k němu chová a nakládá s ním jako by jej vlastnila.²⁷

Předmět poplatku: poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců.

Sazba poplatku: činí až 1 500,- Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu, činí až 200,- Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %. V případě držení psa po dobu kratší, než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců“.²⁸

Osvobození od poplatku: od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.²⁹

Zánik poplatkové povinnosti: končí zánikem poplatkového objektu (například ztráta nebo úmrtí psa), případně změnou trvalého pobytu nebo sídla poplatníka.

²⁶ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 16 a 17-18

²⁷ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 26

²⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 2 odst. 3

²⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 2 odst. 2

b) Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt:

Charakteristika poplatku: účelem místního poplatku za lázeňský a rekreační pobyt je zajištění rozpočtových příjmů obce ze kterých jsou obcemi zpravidla hrazeny náklady spojené s turistickým ruchem v dané obci, propagační materiály pro turisty, náklady na zvelebování turisty navštěvovaných míst.

Subjekt poplatku: poplatníkem je fyzická osoba, která přechodně a za úplatu pobývá v lázeňském místě nebo v místě soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokáží jiný důvod svého pobytu.³⁰

Plátce poplatku: poplatek ve stanovené výši vybírá pro obec ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla.

Předmět poplatku: přechodný pobyt na území obce za účelem léčení nebo rekreace za úplatu.³¹

Sazba poplatku: činí až 15,- Kč za osobu a za každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.³²

Osvobození od poplatku: poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají:

- a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držiteli průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu a jejich průvodci,
- b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.³³

c) Poplatek za užívání veřejného prostranství:

Charakteristika poplatku: účelem místního poplatku za užívání veřejného prostranství je regulace užívání veřejného prostranství s cílem dosáhnout omezení užívání na nezbytně nutnou dobu. Dále slouží k zajištění rozpočtových příjmů obce, ze kterých jsou obcemi zpravidla hrazeny náklady na úklid a úpravy veřejného prostranství.

Subjekt poplatku: poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství zvláštním způsobem.³⁴

Předmět poplatku: poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní

³⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 3 odst. 1

³¹ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 32,33

³² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 3 odst. 5

³³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 3 odst. 2

³⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 4 odst. 2

užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.³⁵

Sazba poplatku: činí až 10,- Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční, roční paušální částkou.³⁶

Osvobození od poplatku: poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby zdravotně postižené a dále se poplatek se neplatí z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely.³⁷

d) Poplatek ze vstupného:

Charakteristika poplatku: primárním účelem místního poplatku ze vstupného je regulace pořádání kulturních, sportovních, prodejních nebo reklamních akcí. Účel regulace spočívá v tom, že obec může některé subjekty (akce) zvýhodnit sníženou sazbou nebo je z poplatkové povinnosti vyjmout, nebo naopak vybrané subjekty (akce) s ohledem na jejich negativní dopad znevýhodnit vyšší sazbou místního poplatku. Uvedené disproporce nejsou porušením rovnosti poplatkových subjektů, ale jsou faktickým projevem regulačního účelu.³⁸

Subjekt poplatku: fyzické a právnické osoby, které akce pořádají.

Předmět poplatku: poplatek se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena.³⁹

Sazba poplatku: činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit paušální částkou.⁴⁰

³⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 4 odst. 1

³⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 4 odst. 4

³⁷ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 38, 39

³⁸ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 81

³⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 6 odst. 1, 2

⁴⁰ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 6 odst. 3

Osvobození od poplatku: akce, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely.⁴¹

e) **Poplatek z ubytovací kapacity:**

Charakteristika poplatku: účelem poplatku z ubytovací kapacity je především úhrada zvýšených nákladů dotčených obcí spojených se soustředěným turistickým ruchem.⁴²

Subjekt poplatku: ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla.⁴³

Předmět poplatku: jsou jednotlivá lůžka ubytovacího zařízení využita pro přechodně ubytování za úplatu.⁴⁴

Sazba poplatku: činí 6,- Kč za každé využití lůžko a den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek roční paušální částkou.⁴⁵

Osvobození od poplatku: poplatku ubytovací kapacity nepodléhá: ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodně ubytování studentů a žáků (např. internáty, koleje, školy v přírodě). Ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních podléhá poplatku pouze tehdy jestliže jsou tato zařízení využita jako zařízení hotelová. Poplatku dále nepodléhá ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním nebo charitativním účelům.⁴⁶

f) **Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst:**

Charakteristika poplatku: místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí města má zejména regulační účel. Jeho hlavním cílem je omezit frekvenci vjezdu motorových vozidel do určitých míst v obci, zejména do historických.⁴⁷

Subjekt poplatku: je fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst.

Předmětem poplatku: je vydání povolení k vjezdu motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.⁴⁸

⁴¹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 6 odst. 1

⁴² TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 90

⁴³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 7 odst. 3

⁴⁴ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 90

⁴⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, §7 odst. 4

⁴⁶ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 47-48

⁴⁷ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 103

⁴⁸ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, §10 odst. 2

Sazba poplatku: činí až 200,- Kč za každý započatý den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou.⁴⁹

Osvobození od poplatku: poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost k podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.⁵⁰

g) Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů:

Charakteristika poplatku: místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů plní účel fiskální, stimulační a regulační. Účel fiskální lze spatřovat v tom, že tento poplatek slouží jako příspěvek obcím, které jsou povinny zajistit likvidaci komunálního odpadu, vznikající na jejím katastrálním území a jehož provoz je z finančního hlediska velmi nákladný. Účel stimulační lze shledat v konstrukci sazby poplatku, která by měla vést fyzické osoby k třídění komunálního odpadu a tím snižování nákladů. Rovněž regulační účel by měl motivovat ke snižování produkce komunálního odpadu.⁵¹

Subjekt poplatku: fyzické osoby s trvalým pobytem (jedná se o občany ČR), cizince (občany třetích zemí) s povoleným trvalým pobytem, cizince s dlouhodobým vízem, cizince s povolením k dlouhodobému pobytu, cizince s povolením k přechodnému pobytu, jde-li o rodinné příslušníky osob které jsou občany EU, EHP a Švýcarska) a cizince s udělenou mezinárodní ochranou nebo dočasnou ochranou.⁵²

Dalším subjektem poplatku je: fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.⁵³

Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby

⁴⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, §10 odst. 3

⁵⁰ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 50

⁵¹ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 112, 113

⁵² RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 51-52

⁵³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, §10b odst.1 písm. b

žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.⁵⁴

Předmětem poplatku: provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Sazba poplatku: je tvořena ze dvou částek:

- z částky, jejíž horní hranice je až 250,- Kč za poplatníka a kalendářní rok
- z částky stanovené na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750,- Kč za poplatníka a kalendářní rok.⁵⁵

Osvobození od poplatku: od poplatku je osvobozena fyzická osoba, která je:

a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,

b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,

c) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.⁵⁶

Při zavedení poplatku může obec nad rámec zákonného osvobození v obecně závazné vyhlášce využít institutu úlevy nebo osvobození od poplatku. V obci se mohou nacházet skupiny poplatníků, jejichž rozdílné podmínky a potřeby v rámci obce má obec možnost tímto způsobem zohlednit (například poplatníci prokazatelně dlouhodobě nevyužívající systém nakládání s komunálním odpadem obce z důvodu umístění ve vazbě, nebo ve výkonu trestu, nebo vlastníci nemovitostí, ve kterých fakticky nikdo nežije a nedochází tam tedy k produkci komunálního odpadu).⁵⁷

Možnost stanovit v obecně závazné vyhlášce jiné osvobození či úlevy je možné jen za předpokladu, že nedochází k obcházení zákona a diskriminaci poplatníků.

⁵⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, §10b odst. 2

⁵⁵ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 52

⁵⁶ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 10b odst. 3

⁵⁷ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 54

h) Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace:

Charakteristika poplatku: účelem místního poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace je zajištění rozpočtových příjmů obce a tím pokrytí části nákladů, které obci vznikly v souvislosti s výstavbou vodovodu nebo kanalizace.⁵⁸

Subjektem poplatku: je vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.⁵⁹

Předmětem poplatku: je zvýšená hodnota stavebního pozemku. Ke zvýšení hodnoty stavebního pozemku dochází v okamžiku vzniku možnosti jeho připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.⁶⁰

Sazba poplatku: nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností.⁶¹ Sazba poplatku musí být stanovena konkrétně za 1 m². Výši sazby za 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce. Obec je při jejím stanovení omezena relativní horní hranicí danou způsobem výpočtu sazby místního poplatku (cena zhodnoceného stavebního pozemku minus cena stavebního pozemku před jeho zhodnocením). Paušální poplatek zde možný není.⁶²

3.5 Proces správy místních poplatků

Obec jako územně samosprávný celek je pro účely správy místních poplatků považován za správce daně podle DŘ. Správcem daně je správní orgán nebo jiný státní orgán (dále jen orgán veřejné moci) v rozsahu, v jakém mu je zákonem nebo na základě zákona svěřena působnost v oblasti správy daní.⁶³ Správním orgánem se pro účely DŘ rozumí orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jiný orgán a právnická nebo fyzická osoba, pokud vykonává působnost v oblasti veřejné správy.⁶⁴

⁵⁸ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 129

⁵⁹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 10c odst.1

⁶⁰ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 54

⁶¹ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 10c odst.3

⁶² RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 55-56

⁶³ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 10 odst.1

⁶⁴ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 10 odst.2

3.5.1 Správa místních poplatků

Správu místních poplatků vykonává v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích obecní úřad.⁶⁵

Správa daní je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.⁶⁶ Pojem „správa daně“ zahrnuje veškeré postupy správce daně a uskutečňování práv a povinností osob zúčastněných na správě daní.⁶⁷ Předmětem správy daní jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu, nebo snížení příjmu veřejného rozpočtu.⁶⁸

Daní se pro účely daňového řádu rozumí:

- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle daňového řádu,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.⁶⁹

Z výše uvedeného vymezení pojmu daň vyplývá, že také poplatek se pro účely jeho správy považuje za daň. Poplatek je do jisté míry podobný dani, a to zejména v tom, že stejně jako u daně se jedná o zákonem stanovenou povinnou platbu ve prospěch veřejného rozpočtu založenou na nenávratném principu. Od daně se poplatek liší v tom, že se jedná o platbu spíše nahodilou či nepravděpodobnou a poplatkový subjekt za uhrazení poplatku obdrží ekvivalentní plnění (poskytnutí služby, vydání povolení, rozhodnutí).⁷⁰

Zákon o místních poplatcích neobsahuje vlastní právní úpravu postupů při správě místních poplatků. Správce je v tomto případě odkázán na vymezení postupů při správě daní v daňovém řádu. Vymezení v DŘ odpovídá specifičnosti daňového řízení, spočívající v tom, že je zpravidla povinností daňového subjektu, aby zákonem stanoveným způsobem sám vyčíslil ve správné výši daně, a tuto daň také v době její splatnosti uhradil a souvislostí se svou daňovou povinností splnil i další povinnosti, jež mu jsou zákonem uloženy.⁷¹

⁶⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 14 odst.3

⁶⁶ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 1 odst.2

⁶⁷ LICHNOVSKÝ, Ondřej, ONDRÝSEK, Roman a kolektiv, *Daňový řád. Komentář*, 2016 s. 3

⁶⁸ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 2 odst.1

⁶⁹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 2 odst.3

⁷⁰ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 3

⁷¹ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 64

3.5.2 Evidence místních poplatků

Poplatkové subjekty a jejich poplatkové povinnosti jsou evidovány na základě ustanovení § 14a zákona o místních poplatcích – tzv. ohlašovací povinnosti. Toto ustanovení je obdobou řízení registračního, které upravuje daňový řád. Registraci podle DŘ však nelze pro účely místních poplatků využít, neboť zákon o místních poplatcích je v této oblasti *lex specialis* k daňovému řádu. ZMP navíc v této oblasti zohledňuje skutečnost, že registrace neboli ohlášení není u všech místních poplatků požadováno. Registrace k některým místním poplatkům vyplývá z určité skutečnosti, kterou není třeba poplatkovým subjektem dokládat, ale kterou si správce poplatku opatří sám z jemu dostupné evidence. To se týká například poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, kde je stanovena povinnost platit tento poplatek na základě trvalého pobytu, nebo na základě vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci v dané obci. Ohlašovací povinnost je v tomto případě nadbytečná, neboť správce poplatku má k těmto informacím přístup bez součinnosti s poplatkovým subjektem a jejich vyžadování by odporovalo zásadám hospodárnosti.

Naopak u ostatních místních poplatků, např. u místního poplatku ze psů je ohlašovací povinnost nezbytná. Bez ní by obec nebyla schopna zajistit správu tohoto místního poplatku, protože neexistuje žádná evidence držitelů psů.

Ohlašovací povinnost stanoví poplatníkovi nebo plátcovi povinnost uvést v ohlášení: jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech, čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce, údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti.⁷² Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník nebo plátce povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů, ode dne kdy nastala.⁷³ Zákon o místních poplatcích umožňuje obcím, v souladu s § 14, odst.2, upravit náležitosti ohlašovací povinnosti v obecně závazné vyhlášce. Pokud obec v OZV neupraví všechny výslovně zákonem stanovené podrobnosti vybírání poplatku, není to

⁷² Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 14a odst.1

⁷³ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 14a odst.3

důvodem pro pozastavení účinnosti vyhlášky pro rozpor se zákonem. Bez ohlašovací povinnosti ve vyhlášce musí obec při vybírání poplatků postupovat podle DŘ, tak aby poplatky, které ve vyhlášce zavedla, také vybrala. Pro účely správy poplatku lze tedy úpravu ohlašovací povinnosti v OZV spíše doporučit, a to jak s ohledem na právní jistotu poplatníka, tak s ohledem na další postup správce poplatku při správném zjištění, stanovení a zabezpečení úhrady poplatku.⁷⁴

Dále je nutné uvést, že ohlašovací povinnost je nutné splnit i v případě, že místní poplatek splňuje nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku. Je tak nutno učinit ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou nebo podle ZMP, ve lhůtě 15 dnů ode dne kdy nastala změna údajů uvedených v ohlášení, jinak nárok na osvobození nebo úlevu od poplatku zaniká.⁷⁵ Ke stejnému závěru došel i Ústavní soud, který ve svém nálezu sp. zn. Pl.ÚS 30/06 ze dne 22.5.2007 uvedl, že ustanovení § 14 odst.2 ve spojení § 2 ZMP, dává obcím samosprávám pravomoc stanovit ohlašovací povinnost i těm držitelům psů, jejichž psi poplatku nepodléhají nebo jsou od poplatku osvobozeni.⁷⁶

Protože ohlašovací povinnost není vždy daňovými subjekty plněna, provádí správce poplatků také vyhledávací činnost. Prostřednictvím této činnosti vyhledává poplatníky, kteří svoji povinnost nesplnili a také ověřuje správnost a úplnost údajů uvedených v evidenci. Vyhledávací činnost správců poplatků spočívá v provádění místního šetření podle ustanovení § 80 a následující daňového řádu. V rámci tohoto postupu správce poplatku vyhledává zejména důkazní prostředky a provádí ohledání u daňových subjektů a dalších osob zúčastněných na správě daní, jakož i na místě, kde je to vzhledem k účelu místního šetření nejvhodnější.⁷⁷ Správce poplatku má v této situaci postavení úřední osoby ve smyslu ustanovení § 12 DŘ. Úřední osobou je zaměstnanec, který se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správce daně, nebo osoba oprávněná k výkonu pravomoci správce daně zákonem nebo na základě zákona.⁷⁸

Pro splnění ohlašovací povinnosti nejsou pro poplatkové subjekty k dispozici žádné formuláře. Některé obce přistoupili k vytvoření tiskopisů, které odpovídají požadavkům

⁷⁴ Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy MV č. 11/2009 ze dne 1.11.2009, (aktualizováno k 1.1.14) *Ohlašovací povinnost ve vyhlášce o místních poplatcích* [online] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/dokumenty-odk-2009-11-2009-6-2004-pdf> [cit. 2019-09-23]

⁷⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 14a odst.4

⁷⁶ Nález ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 30/06 ze dne 22.5.2007 [online] Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/Pl.US30/06> [cit. 2019-09-23]

⁷⁷ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 80 odst.1

⁷⁸ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 12 odst. 2

stanoveným v zákoně a tyto jsou poplatníkům k dispozici, případně jsou přílohou obecně závazné vyhlášky.

3.5.3 Placení místních poplatků

Místní poplatky se platí místně příslušnému správci poplatku v české měně. Při každé platbě je poplatkový subjekt povinen uvést, na který místní poplatek je platba určena. Obecní úřad je povinen přijmout platbu na poplatek určený poplatkovým subjektem. Úhradu místního poplatku použije správce poplatku na osobním účtu poplatníka na úhradu splatných pohledávek v pořadí:

- nedoplatky na poplatku a splatný poplatek
- nedoplatky na příslušenství poplatku
- vymáhané nedoplatky na poplatku
- vymáhané nedoplatky na příslušenství poplatku.⁷⁹

Poplatník je povinen sám si vypočítat (podle konkrétní sazby poplatku stanovené v OZV) výši poplatku a poplatek zaplatit ve lhůtě splatnosti stanovené rovněž v obecně závazné vyhlášce.⁸⁰ Lhůtou pro placení místních poplatků se rozumí časový úsek, ve kterém je možné realizovat dobrovolnou i nedobrovolnou úhradu poplatku (§ 160 daňového řádu). Základní délka lhůty činí 6 let, maximálně 20 let. Tato lhůta je propadná (prekluzivní)-jejím uplynutím zanikne právo nedoplatek vybrat, zajistit i vymáhat. Lhůta počíná běžet okamžikem splatnosti místního poplatku. Na základě některých úkonů stanovených DŘ dochází k přerušení lhůty, tj. šestiletá lhůta začne od daného okamžiku běžet znovu. V řízení o místních poplatcích jsou takovými úkony zejména zahájení exekučního řízení nebo rozhodnutí o posečkání. Oproti tomu neformální vyrozumění o nedoplatku (§ 153 odst. 3 DŘ) vliv na běh lhůty nemá. Vedle přerušení lhůty mají některé jiné úkony za následek, že se lhůta staví. Stavění lhůty znamená, že lhůta po určité době přestává běžet. Když tato událost nebo situace pomine, pokračuje lhůta tam, kde se zastavila (například při vymáhání poplatku soudním exekutorem, při daňové exekuci srážkami ze mzdy nebo při přihlášení poplatkové pohledávky do insolvenčního řízení nebo do veřejné dražby).⁸¹

⁷⁹ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 152 odst. 1

⁸⁰ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 66

⁸¹ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 70,71

V poplatkovém řízení se neuplatňuje posloupnost spočívající v nalézacím řízení a následném placení ve smyslu daňového řádu.

Tato skutečnost vyplývá z odlišnosti poplatkového a daňového práva. V oblasti místních poplatků je primární placení a nalézací rovina se uplatňuje v případech, kdy místní poplatky nejsou zaplacený včas nebo ve správné výši.⁸²

Některé obce se snaží poplatkovým subjektům jejich povinnosti ulehčit tím, že zasílají složenky (například pro úhradu místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů) a snaží se tak předejít případným sankcím za nesplnění povinnosti. Tento postup ovšem může narážet na porušení základních zásad poplatkového řízení, zejména zásady hospodárnosti. Doručování složenek osobám, které se na adrese trvalého pobytu nezdržují, nebo jsou ve výkonu trestu přináší obcím nemalé náklady. Nejen na jejich tisk a distribuci, ale i na časové a pracovní vytížení příslušných pracovníků obecního úřadu.

Při placení místních poplatků může dojít k několika základním situacím:

- daňový subjekt uhradil poplatek ve lhůtě splatnosti, ve správné výši
- daňový subjekt uhradil poplatek po lhůtě splatnosti, ve správné výši
- daňový subjekt uhradil poplatek ve lhůtě splatnosti, v nesprávné výši
- daňový subjekt nesplnil ohlašovací povinnost, poplatek zaplatil nebo odvedl
- daňový subjekt nesplnil ohlašovací povinnost, poplatek nezaplatil nebo neodvedl.

V prvním případě, kdy daňový subjekt uhradil poplatek ve lhůtě splatnosti stanovené obecně závaznou vyhláškou a ve správné výši správce daně zaeviduje přijatou platbu podle ustanovení § 149 daňového řádu na osobní daňový účet poplatníka. Tím je prakticky poplatkové řízení ukončeno, neboť poplatková povinnost byla splněna. Jiná situace nastává v ostatních případech, kdy poplatkový subjekt nesplnil ohlašovací povinnost, nebo odvedl poplatek pozdě, vůbec nebo v nesprávné výši. Potom správce daně postupuje podle ustanovení § 11 odst.1 a 2 ZMP: nejsou-li poplatky zaplacený poplatníkem včas, nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem, nebudou-li poplatky odvedeny plátcem poplatku včas nebo ve správné výši, vyměří mu obecní úřad poplatek platebním výměrem k přímé úhradě.

⁸² Metodické doporučení pro krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy, č.j. 26/17 986/2011-262 z roku 2012 [online] Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/metodicke-doporuceni-mf-cj-2617-862011-262> [cit. 2019-09-23]

3.5.4 Vyměření místních poplatků

Správce poplatku má povinnost vyměřit místní poplatek pouze tehdy, pokud jej poplatkový subjekt nezaplatí včas nebo ve správné výši. Poplatky pak vyměřuje z moci úřední ve smyslu ustanovení § 139 odst.1 daňového řádu. Skutečnost, že rozhodnutí o vyměření vydává správce poplatku z moci úřední dále znamená, že rozhodnutí musí vždy obsahovat odůvodnění (§ 147, odst. 3 DŘ).⁸³

V rozhodnutí mohou být uvedeny dva druhy výroků. Prvním typem výroku je výrok, ve kterém je vyměřen místní poplatek a případně uvedena výše zaplacené části poplatku. Tento výrok má deklaratorní povahu, neboť jím správce poplatku osvědčuje existenci poplatkové povinnosti. Druhým typem výroku je výrok o navýšení místního poplatku, který má konstitutivní povahu.⁸⁴ Má tedy procesní i hmotně právní důsledky, spočívající ve vzniku, změně, nebo zániku subjektivních práv a povinností. Umožňuje správci poplatku včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků zvýšit až na trojnásobek; přičemž toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.⁸⁵ O kolik poplatek obec zvýší, závisí na jeho správní úvaze. Ačkoliv zákon o místních poplatcích neobsahuje žádná kritéria, která by byl správní orgán povinen při své úvaze o navýšení poplatku zohlednit, nezbavuje tato skutečnost správní orgán povinnosti řádně odůvodnit, proč k navýšení přistoupil, včetně důvodů, které ho vedly ke stanovení výsledné částky. Správní orgán je i v těchto případech omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně.⁸⁶

Správce poplatku je oprávněn přistoupit k vyměření poplatku již v den, který následuje po dni, ve kterém nastala splatnost poplatku. K vyměření poplatku by však měl přistoupit teprve tehdy, až bude mít zjištěny všechny relevantní skutečnosti pro správné stanovení výše poplatkové povinnosti. Pokud by například správce poplatku přistoupil k vyměření místního poplatků ze psů ihned po uplynutí splatnosti (splatnost může být stanovena v OZV kdykoliv během roku) a poplatník by zemřel, nebo se přihlásil k trvalému pobytu v jiné obci, nebude vyměřená poplatková povinnost odpovídat

⁸³ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 68

⁸⁴ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 142

⁸⁵ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 11 odst.3

⁸⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 Afs 56/2013-30 ze dne 6.3.2014 [online] Dostupné z: <https://iudicium.cz/23459/9-afs-56-2013-30> [cit. 2019-09-23]

skutečnosti. V takovém případě nemůže být za stejné poplatkové období vydán další platební výměr. Nápravu by pak bylo možné zjednat jen prostřednictvím obnovy řízení. Z tohoto důvodu se jeví jako vhodné, aby správce poplatku přistoupil k vyměření až po uplynutí poplatkového období. Jakmile poplatkové období uplyne, měl by správce přistoupit k vyměření ve lhůtě, kterou stanoví DŘ v ustanovení § 148, odst.1: „*daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky*“. Uvedené ustanovení obsahuje také výčet skutečností, které mají za následek prodloužení této lhůty (například pokud v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty pro stanovení poplatku došlo k oznámení rozhodnutí o stanovení místního poplatku) a také případy kdy se lhůta pro stanovení poplatku staví (například po dobu řízení, které je v souvislosti se stanovením poplatku vedeno před soudem ve správním soudnictví a před Ústavním soudem).⁸⁷

Rozhodnutí o stanovení poplatku musí ve lhůtě pro stanovení poplatku nabýt právní moci. Lhůta pro stanovení daně končí nejpozději uplynutím 10 let od jejího počátku. Marným uplynutím lhůty zaniká právo správce poplatku místní poplatek vyměřit.⁸⁸

Místní poplatky vyměřuje správce poplatku platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Platební výměr, kterým správce poplatku vyměřil místní poplatek, je v právní moci, jestliže je účinný a současně se nelze proti němu odvolat. Způsob vyměření hromadným předpisným seznamem využívá správce poplatku v případě potřeby vyměřit místní poplatek většímu počtu poplatkových subjektů. Dnem doručení hromadného předpisného seznamu, tj. i rozhodnutí v něm obsažených, je třicátý den po jeho zpřístupnění k nahlédnutí. Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí se posuzuje stejným způsobem jako u jednotlivých platebních výměrů.⁸⁹

Platební výměr i hromadný předpisný seznam, kterým správce daně vyměřuje místní poplatek musí obsahovat zákonem stanovené základní náležitosti vymezené v ustanovení § 102 DŘ. Obsah rozhodnutí lze rozčlenit na úvodní část, výrokovou část, odůvodnění rozhodnutí a poučení o opravném prostředku. Úvodní část obsahuje označení správce poplatku, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, popřípadě číslo platebního výměru, označení příjemce rozhodnutí. Výroková část obsahuje uvedení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno, a jde-li o platební povinnost, také částku a číslo účtu příslušného

⁸⁷ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 143

⁸⁸ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 144

⁸⁹ RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, 2015, str. 68

poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena, lhůta k plnění (15 dnů od právní moci rozhodnutí).⁹⁰ V odůvodnění uvádí správce daně důvody výroku rozhodnutí. Řádné odůvodnění rozhodnutí slouží k jeho přesvědčivosti, ve vztahu k adresátům, ale i komukoliv jinému, kdo se s rozhodnutím seznamuje. V případě, že se rozhodnutí napadá opravným prostředkem, mohou se lépe formulovat odvolací důvody, i když předmětem odvolání nemůže být samostatně jen odůvodnění. Polemika s výrokem rozhodnutí je ve skutečnosti polemikou s odůvodněním tohoto výroku v podobě nesouhlasu s použitou argumentací, s její nesrozumitelností, vnitřní rozporností nebo i absencí.⁹¹ Poučení o opravném prostředku obsahuje informaci o možnosti podat proti rozhodnutí odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit a u kterého správce daně se odvolání podává, spolu s informací o odkladném účinku. Neopominutelnou náležitostí rozhodnutí je datum, kdy bylo rozhodnutí podepsáno, podpis úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a otisk úředního razítka. Tuto náležitost lze nahradit kvalifikovaným elektronickým podpisem úřední osoby.⁹²

V oblasti vyměřování místních poplatků je zákonem upravena ještě jedno specifické ustanovení a tím je přechod poplatkové povinnosti. Přechod poplatkové povinnosti se netýká všech poplatníků, ale pouze poplatníků taxativně vymezených v § 12 odst.1 ZMP. První skupinou poplatníků jsou nezletilí, kteří jsou ke dni splatnosti nezletilí a současně nenabyli plné svéprávnosti. Druhou skupinou poplatníků jsou poplatníci, kteří byli omezeni ve svéprávnosti a současně jim byl jmenován opatrovník spravující jejich jmění.⁹³ Poplatková povinnost přechází na zákonného zástupce nebo opatrovníka, který má stejné procesní postavení jako poplatník.⁹⁴ K přechodu poplatkové povinnosti dochází v den, který následuje po dni, ve kterém nastala splatnost místního poplatku.

S automatickým přechodem poplatkové povinnosti mohou být spojeny některé praktické problémy. Prvním z nich je situace, kdy příslušná OZV stanoví více dat splatnosti v rámci jednoho poplatkového období a kdy nabude poplatník zletilosti v průběhu poplatkového období. V zásadě lze dospět ke dvěma závěrům. Podle prvního

⁹⁰ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 102 odst.1

⁹¹ BAXA, J., DRÁB, O., KANIOVÁ, L., LAVICKÝ, P., SCHILLEROVÁ, A., ŠIMEK, K., ŽIŠKOVÁ, M., *Daňový řád s komentářem*, právní stav v ASPI k 1.3.2011, komentář Wolters Kluwer k ustanovení § 102 odst.2 DŘ [online] Dostupné z: www.aspi.cz [cit. 2019-09-23]

⁹² Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 102 odst.1

⁹³ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016 str. 156-157

⁹⁴ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů*, roč. 1990, částka 92, § 12 odst. 1

z nich přejde poplatková povinnost celá na zákonného zástupce. Podle druhého, přejde na zákonného zástupce, část poplatku, která ve vztahu k datu splatnosti odpovídá době, ve které poplatník nenabyl zletilosti a část poplatku na zákonného zástupce.⁹⁵

Správce poplatku může zvolit několik variant vyměření místního poplatku za nezletilého nebo nesvéprávného poplatníka:

- a) platebním výměrem vyměřit jednomu ze zákonných zástupců poplatek ve výši zrušené poplatkové povinnosti mladistvého poplatníka
- b) platebním výměrem vyměřit každému ze zákonných zástupců poplatek ve výši zrušené poplatkové povinnosti mladistvého poplatníka
- c) platebním výměrem vyměřit každému ze zákonných zástupců poplatek ve výši části zrušené poplatkové povinnosti mladistvého poplatníka, např. každému v poloviční výši nebo ve výši jedné nebo dvou třetin apod.⁹⁶

Zde dochází k dalšímu problému, se kterým se správce poplatku při své činnosti setkává. Každá ze tří variant přináší správci poplatku nevýhody, je tedy na jeho uvážení, pro kterou se rozhodne a bude se snažit zmírnit její dopady. V první variantě správce poplatku vyměřuje jednomu ze zákonných zástupců. Pokud však tento zástupce poplatek neuhradí bude muset přistoupit k vymáhání a zde se může projevit nevýhodnost tohoto výběru. Například když správce poplatku zjistí, že tento vybraný zástupce je oproti dalším zákonným zástupcům nemajetný, nezdržuje se v místě trvalého bydliště, nesdílí s nezletilým společnou domácnost. V druhé variantě vyměří poplatek každému ze zákonných zástupců ve stejné výši, což může způsobit vícenásobnou úhradu poplatku od dalších zástupců. Pak ovšem vznikne přeplatek, který má být v souladu s metodickým pokynem evidován na osobním daňovém účtu jako vratitelný přeplatek. O tom, která platba je považována za úhradu poplatku a která za přeplatek rozhoduje správce poplatku. Metodický pokyn k tomuto podotýká, že pro úhradu nedoplatku se použije platba, které byla uhrazena jako první v pořadí. Vzniklý přeplatek se nevrací z moci úřední, ale pouze na základě žádosti zákonného zástupce. Při třetí variantě vyměření je každému zákonnému zástupci v poměrné výši. Zvolený poměr je na uvážení správce poplatku, je však nutné toto uvážení řádně zdůvodnit, a zejména to proč se rozhodl zvolit tuto variantu. Tato varianta

⁹⁵ TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, 2016, str. 159

⁹⁶ Metodický postup k aplikaci ustanovení §12 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění zákona č. 266/2015 [online] Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/mistni-poplatky-metodicke-doporuceni-pri-aplikaci-ustanoveni-ss-12-zakona-o-mistnich-poplatci> [cit. 2019-09-23]

by se mohla jevit jako přiměřená v případě nezletilého, který by byl v průběhu poplatkového období svěřen do péče druhého z rodičů. O této skutečnosti ale většinou nebývá správce poplatku informován, tudíž ji nemůže při svém rozhodování zohlednit. Jako nejvhodnější postup pro správce poplatku se tedy jeví varianta první – vyměření jednomu ze zákonných zástupců. Pokud je správce poplatku zároveň i pracovníkem vymáhání a jsou mu známy majetkové poměry zákonného zástupce, má možnost posoudit danou věc mnohem lépe.

Méně obvyklým problémem je vyměření místního poplatku zahraničním fyzickým či právnickým osobám, tj. s bydlištěm či sídlem ve státech EU. Uvedená problematika je upravena Směrnicí Rady č. 2011/16/EU ze dne 15.2.2011 transponovaná do Českého právního řádu zákonem č.164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů. Správce místních poplatků může prostřednictvím kontaktního místa, kterým je Generální finanční ředitelství, zjišťovat od finančních orgánů cizích států informace o místních poplatcích.⁹⁷ Při vyměřování těmto osobám musí správce poplatku dodržet několik podmínek. Jednak se nesmí jednat o tzv. nahodilé sondování, kdy se snaží pouze na základě svých podezření získat od finančních orgánů cizího státu konkrétní informace. Naopak musí znát, o jakou osobu se jedná, její totožnost, aby ji bylo možné identifikovat. Také musí prokázat, že požadované informace mají tzv. předpokládaný význam pro vyměření místního poplatku. Dále musí vyčerpat vnitrostátní prostředky, což v praxi znamená, že správce místních poplatků již musí vést s konkrétní osobou řízení o vyměření konkrétního místního poplatku.⁹⁸

3.5.5 Vymáhání místních poplatků

Zákon o místních poplatcích neobsahuje procesní ustanovení k postupu při vymáhání nedoplatků na místních poplatcích. K problematice vymáhání nedoplatků se vztahují ustanovení daňového řádu, a to ustanovení § 175 až 232. Podle právní úpravy obsažené v daňovém řádu lze vymáhání nedoplatku na místním poplatku uskutečnit těmito způsoby:

⁹⁷ Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2013, částka 70, § 1 odst. 4 písm. g

⁹⁸ Ministerstvo financí, Odpověď č. MP/06/2018 – *Mezinárodní spolupráce při vyměřování a vymáhání místních poplatků* ze dne 9.5.2018 [online] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/odpovedi-na-dotazy/2018/mp-06-2018--mezinarodni-spoluprace-pri-v-31828>. [cit. 2019-09-23]

- daňovou exekucí,
- vymáháním prostřednictvím soudního exekutora,⁹⁹
- uplatněním pohledávky v insolvenčním řízení,¹⁰⁰
- přihlášením pohledávky do veřejné dražby.¹⁰¹

Při výběru způsobu vymáhání daňového nedoplatku volí správce daně takový způsob, který zajistí, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude daňový subjekt povinen hradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. I v rámci volby způsobu exekuce musí správce daně volit nejmírnější prostředek, který však ještě zároveň naplňuje cíl daňového řízení.¹⁰² Tento požadavek vychází z ustanovení § 5-9 DŘ, základních zásad správy daní, zejména zásady přiměřenosti a hospodárnosti. Vzhledem k tomu, že daňový řád umožňuje správci poplatku pravomoci srovnatelné s výkonem rozhodnutí nařizovaným a prováděným soudním exekutorem, představuje daňová exekuce nejhodnější způsob vymáhání místních poplatků při dodržení zásady přiměřenosti a hospodárnosti.

Daňovou exekuci lze provést způsoby stanovenými DŘ, a to:

1. Postižením majetkových práv, tj.:
 - Srážkami ze mzdy
 - Příkázáním pohledávky z účtu a poskytovatele platebních služeb
 - Příkázáním jiné peněžité pohledávky
 - Příkázáním jiných majetkových práv
2. Prodejem movitých věcí
3. Prodejem nemovitých věcí.¹⁰³

Daňová exekuce se nařizuje vydáním exekučního příkazu, ve kterém se zvolí druh provedení exekuce. Exekuční příkaz je specifický druh rozhodnutí správce daně, jímž se zahajuje samostatné řízení směřující k vymožení nedoplatků.¹⁰⁴ Exekučním titulem je vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění, výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní nebo vykonatelný zajišťovací příkaz. Exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům rozhodnutí a nelze proti němu uplatnit opravné prostředky.

⁹⁹ Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti. In: *Sbírka zákonů*, roč.2001, částka 48

¹⁰⁰ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2006, částka 62,

¹⁰¹ Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2000, částka 10

¹⁰² LICHNOVSKÝ, Ondřej, ONDRÝSEK, Roman a kolektiv. *Daňový řád. Komentář*, 2016, s. 663

¹⁰³ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 178 odst.5

¹⁰⁴ KOPŘIVA, Miloslav, NOVOTNÝ, Jaroslav. *Manuál k daňovému řádu*, 2011, s. 550.

Při vymáhání nedoplatků na místních poplatcích zahraničním fyzickým či právnickým osobám je nutné postupovat v souladu se Směrnicí Rady č. 2010/24/EU ze dne 16.3.2010 promítnutou do vnitrostátní legislativy zákonem č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek.

Pro samotné vymáhání místního poplatku je nutné, aby správce místních poplatků měl vydané rozhodnutí, které je pravomocné. Než požádá o vymáhání, použije příslušné postupy k vymáhání pohledávky, které jsou dostupné v tuzemsku. Vymáhání částky nižší než 1500 Euro bude finančním orgánem cizího státu odmítnuto.¹⁰⁵

Vzhledem k administrativní náročnosti a výši částky která může být tímto úkonem vymáhána, bude vůči zahraničním fyzickým a právnickým osobám přicházet v úvahu spíše provedení exekuce postižením jejich majetku v České republice. Například daňovou exekucí přikázáním pohledávky z účtu u tuzemského poskytovatele platebních služeb, dle ustanovení § 190 DŘ (za předpokladu, že má takovýto účet v ČR zřízen).

3.6 Opravné a dozorčí prostředky

Opravné a dozorčí prostředky jsou určeny k nápravě nesprávných a nezákonných rozhodnutí správce poplatku. Podle ustanovení daňového řádu, lze rozhodnutí vydané při správě daní přezkoumat na základě:

- a) řádného opravného prostředku, kterým je odvolání nebo rozklad
- b) mimořádného opravného prostředku, kterým je návrh na povolení obnovy řízení
- c) dozorčího prostředku, kterým je nařízení obnovy řízení a nařízení přezkoumání rozhodnutí.¹⁰⁶

V případě místních poplatků lze z řádných opravných prostředků využít odvolání. Odvoláním lze napadnout vydané platební výměry na místní poplatek. Správce poplatku rozhodne o odvolání sám, pokud mu v plném rozsahu vyhoví, nebo pokud mu vyhoví částečně a ve zbytku zamítne. Také může podané odvolání zamítnout a řízení zastavit z důvodu nepřípustnosti, nebo bylo-li podáno po lhůtě. Pokud o odvolání nerozhodne sám, postoupí odvolání s příslušnou částí spisu a svým stanoviskem odvolacímu orgánu, kterým

¹⁰⁵ Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku č.j. MF-32 613/2014/39-3903 ze dne 5.9.2017 [online] Dostupným z <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2017/metodicka-pomucka-k-postupu-pri-vymahani-29528> [cit. 2019-09-23]

¹⁰⁶ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. In: *Sbírka zákonů*, roč. 2009, částka 87, § 108 odst.1

je příslušný krajský úřad. Krajský úřad pak může napadené rozhodnutí změnit, zrušit a zastavit řízení, napadnuté rozhodnutí potvrdit a odvolání zamítnout.

Jsou-li platební výměry pravomocné lze využít mimořádné opravné prostředky – návrh na povolení obnovy řízení. Obnova řízení slouží k odstranění vad skutkových, kdy byl z objektivních důvodů nesprávně zjištěn skutkový stav.¹⁰⁷ Návrh na povolení obnovy řízení lze podat na základě důvodů uvedených v ustanovení § 117, odst.1 daňového řádu:

a) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí,

b) rozhodnutí bylo učiněno na základě padělaného nebo pozměněného dokladu anebo dokladu obsahujícího nepravdivé údaje, křivé výpovědi svědka nebo nepravdivého znaleckého posudku,

c) rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem

d) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky a příslušný orgán veřejné moci o ní dodatečně rozhodl jinak způsobem, který má vliv na toto rozhodnutí a jemu předcházející řízení.

Pokud je obnova navrhována poplatkovým subjektem, podává se návrh u toho správce daně, který vydal ve věci prvostupňové rozhodnutí a jedná se o mimořádný opravný prostředek. V případě nařízení obnovy řízení z moci úřední, jedná se o prostředek dozorčí. V případě mimořádného opravného prostředku (na návrh) lze obnovu řízení povolit nebo zamítnout. V případě dozorčího prostředku (z moci úřední) lze obnovu řízení povolit.

Jako další dozorčí prostředek lze využít přezkoumání rozhodnutí, který lze zahájit pouze z moci úřední. Důvodem k jeho nařízení je závěr učiněný v předběžném posouzení, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, ale i závažné vady řízení, které mohly ovlivnit zákonnost vydání přezkoumávaného rozhodnutí.¹⁰⁸

Přezkumné řízení provádí správce daně, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Na základě zjištění, zda byly nebo nebyly naplněny podmínky přezkumu vydá rozhodnutí ve věci přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže byly naplněny podmínky přezkumu, pak původní rozhodnutí změní nebo zruší. Jestliže nebyly naplněny podmínky přezkumu, přezkumné řízení zastaví.

¹⁰⁷ KOPŘIVA, Miloslav, NOVOTNÝ, Jaroslav. *Manuál k daňovému řádu*, 2011, s. 345.

¹⁰⁸ KOPŘIVA, Miloslav, NOVOTNÝ, Jaroslav. *Manuál k daňovému řádu*, 2011, s. 356.

4 Praktická část

Pro praktickou část diplomové práce bylo vybráno město Litoměřice. Důvodem pro výběr byl počet zavedených místních poplatků (z osmi možných místních poplatků má město Litoměřice zavedeny čtyři) a také webové stránky města, kde jsou přehledně uvedeny finanční ukazatele města od roku 2014, výroční zprávy a také informace o aktuálních i zrušených vyhláškách a nařízeních Rady města.

4.1 Město Litoměřice

Litoměřice jsou město na soutoku Labe a Ohře ležící v Ústeckém kraji v severních Čechách. Svojí polohou se klasifikuje do regionu soudržnosti NUTS 2 Severozápad. V Litoměřicích žije 24 001 obyvatel (stav k 1.1.2019). Ve městě je sedm základních škol, šest středních škol, nemocnice, divadlo, kino, oblastní muzeum, muzeum loutek, galerie výtvarného umění, výstaviště a mnoho sportovišť. Historické jádro města je od roku 1950 městskou památkovou rezervací. Ve městě sídlí biskupství litoměřické diecéze.

Město je samostatně spravováno 27členným zastupitelstvem. Dalšími orgány města jsou: 9členná rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města.

Obrázek 1 Město Litoměřice

Foto autorka

4.2 Městský úřad Litoměřice

Městský úřad Litoměřice je pověřeným obecním úřadem pro 30 obcí v okrese Litoměřice, pro které vykonává na základě ustanovení § 64 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích přenesenou působnost v rozsahu stanoveném zvláštními zákony ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem. Městský úřad je též obcí s rozšířenou působností pro 40 obcí ve správním obvodu, pro které vykonává přenesenou působnost podle ustanovení § 66 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

Městský úřad tvoří: starosta, tři místostarostové, tajemník a zaměstnanci města zařazení do městského úřadu. Městský úřad je členěn na 16 odborů a 4 samostatné útvary a zaměstnává 203 pracovníků.

Městský úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti, rozhoduje v případech stanovených zákonem o obcích nebo zvláštním zákonem; vykonává přenesenou působnost podle zákona o obcích s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

Obrázek 2 Městský úřad Litoměřice

Foto autorka

4.3 Místní poplatky stanovené městem Litoměřice

V této kapitole budou analyzovány jednotlivé místní poplatky zavedené městem Litoměřice. Bude vyčíslen podíl jednotlivých místních poplatků na celkovém výběru místních poplatků a v závěru podíl všech místních poplatků na celkových příjmech města.

Město Litoměřice má Obecně závaznou vyhláškou stanoveny čtyři místní poplatky:

- místní poplatek z ubytovací kapacity
- místní poplatek ze psů
- místní poplatek za užívání veřejného prostranství
- místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Místní poplatek z ubytovací kapacity

na základě vyhlášky č.12/2011 ze dne 9.8.2011 (příloha č.1)

Předmět poplatku: využitá lůžka v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatek se platí za lůžko a den.

Subjekt poplatku: ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl.

Sazba poplatku: činí 6,- Kč za každé využité lůžko a den.

Osvobození od poplatku: poplatku nepodléhá:

- a) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků
- b) ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení.
- c) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům
- d) ubytovací kapacita v zařízeních provozovaných příspěvkovými organizacemi zřízenými městem Litoměřice

Splatnost poplatku: poplatek je splatný čtvrtletně, a to nejpozději do 15 dnů od skončení každého příslušného kalendářního čtvrtletí.

V tabulce č.1 jsou ve sloupci 2 uvedeny příjmy v Kč ze všech místních poplatků za konkrétní období, ve sloupci 3 příjmy v Kč z místního poplatku z ubytovací kapacity a ve sloupci 4 podíl poplatku z ubytovací kapacity na celkových příjmech z místních poplatků. Podíl místního poplatku z ubytovací kapacity v období 2014-2018 činil v průměru 2,11 %. Vybraná částka za toto období se pohybovala od 280 000,00 Kč do 325 000,00 Kč.

Tabulka 1 Příjmy z místního poplatku z ubytovací kapacity ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018

Rok	Místní poplatky		
	Místní poplatky celkem (v Kč)	Místní poplatek z ubytovací kapacity (v Kč)	Podíl MP z ubytovací kapacity k místním poplatkům celkem (v %)
2014	13 943 000	300 000	2,15
2015	12 904 000	280 000	2,17
2016	13 610 000	280 000	2,06
2017	14 060 000	280 000	1,99
2018	14 981 000	325 000	2,17

Zdroj: rozklikávací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

Místní poplatek ze psů

na základě vyhlášky č. 5/2015 ze dne 15.12.2015 (příloha č.2)

Předmět poplatku: ze psů se starších 3 měsíců. Vzhledem k ustanovení čl. 5 odst.1 a čl. 7 odst. 2 písmena c vyhlášky se prakticky jedná o zpoplatnění psů starších 6 měsíců.

Subjekt poplatku: držitel psa. Držitelem psa je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území města Litoměřice.

Sazba poplatku: 800,- Kč za kalendářní rok za jednoho psa. 200,- Kč za psa jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu.

Osvobození od poplatku: držitelé:

- a) město Litoměřice
- b) provozovatelé útulků pro ztracené nebo opuštěné psy
- c) ze psů mladších 6 měsíců (včetně)
- d) ze psů záchranářských s příslušným osvědčením o vykonané zkoušce
- e) ze psů s canisterapeutickým výcvikem, s kterými je zároveň prováděna canisterapie
- f) ze psů, vůči nimž vznikla poplatková povinnost, a to pouze za měsíc vzniku poplatkové povinnosti
- g) ze psů převzatých z útulku pro ztracené nebo opuštěné psy, a to po dobu 6 měsíců po převzetí, popř. po vzniku poplatkové povinnosti, byl-li takto převzat do držení pes mladší šesti měsíců

- h) ze psů trvale označených identifikačním mikročipem, a to na dobu jednoho roku počínaje kalendářním rokem bezprostředně následujícím po kalendářním roce, ve kterém byla tato skutečnost správci poplatku ohlášena.

Osvobození podle písm. e), f) a g) se poskytuje jednou za život psa. Poskytuje se úleva na poplatku ve výši 75 % ze sazby 800,- Kč pro držitele psů, kteří jsou poživateli starobního důchodu a zároveň poživateli vdovského nebo vdoveckého důchodu.

Splatnost poplatku: nejpozději do 30.6. příslušného kalendářního roku. V případě vzniku poplatkové povinnosti (nebo zániku osvobození nebo úlevy) po 15.6. příslušného kalendářního roku, je poměrná výše poplatku splatná nejpozději do 30 dnů od vzniku poplatkové povinnosti (nebo zániku osvobození nebo úlevy).

V následující tabulce jsou uvedeny příjmy z místního poplatku ze psů za období 2014-2018. Ve sloupci 2 jsou uvedeny příjmy v Kč ze všech místních poplatků za konkrétní období, ve sloupci 3 příjmy v Kč z místního poplatku ze psů a ve sloupci 4 podíl výběru poplatku ze psů na celkových příjmech z místních poplatků (v %). K nárůstu výběru poplatku od roku 2015 došlo v souvislosti s vyhledávací činností správce poplatku. Na základě místního šetření a podnětů strážníků městské policie, byli držitelé psů vyzváni ke splnění ohlašovací povinnosti a uhrazení místního poplatku. V tomto roce se také zvýšil počet držitelů psů s více psy. Tyto faktory se podílely na zvýšení příjmů z tohoto poplatku.

Tabulka 2 Příjmy z místního poplatku ze psů ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018

Rok	Místní poplatky		
	Místní poplatky celkem (v Kč)	Místní poplatek ze psů (v Kč)	Podíl MP ze psů k místním poplatkům celkem (v %)
2014	13 943 000	550 000	3,95
2015	12 904 000	630 000	4,88
2016	13 610 000	650 000	4,78
2017	14 060 000	630 000	4,48
2018	14 981 000	635 000	4,24

Zdroj: rozklikávací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

na základě vyhlášky č. 2/2016 ze dne 25.4.2016 (příloha č.3)

Předmět poplatku: zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí provádění

výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, užívání tohoto prostranství pro reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.

Subjekt poplatku: fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství zvláštním způsobem.

Sazba poplatku:

1. činí za každý i započatý m² a každý i započatý *den*:

- a) za provádění výkopových prací: 6,- Kč
- b) za umístění zařízení sloužících pro poskytování služeb: 10,- Kč
- c) za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje: 50,- Kč
- d) za umístění stavebních zařízení: (v podobě nepodchodného lešení: 6,- Kč, v podobě podchodného lešení: 3,- Kč, ostatních: 10,- Kč)
- e) za umístění reklamních zařízení: (typu „A“: 20,- Kč, ostatních: 30,- Kč)
- f) za umístění zařízení cirkusů: 10,- Kč
- g) za umístění zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí: 30,- Kč
- h) za umístění skládek: (stavebního materiálu a topiva (uhlí nebo dřevo)): 10,- Kč, stavebního materiálu pro rekonstrukci a opravu stavby: 10,- Kč, ostatních: 10,- Kč)
- i) za užívání pro reklamní akce: 10,- Kč
- j) za užívání pro potřeby tvorby filmových a televizních děl: 10,- Kč

2. Stanovuje se *týdenní* paušální částka poplatku za každý i započatý m²:

- a) za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje: 200,- Kč
- b) za umístění reklamních zařízení: (typu „A“: 150,- Kč, ostatních: 150,- Kč)

3. Stanovuje se *měsíční* paušální částka poplatku za umístění:

- a) zařízení sloužících pro poskytování prodeje za každý i započatý m²: 300,- Kč
- b) zařízení sloužících pro poskytování služeb (např. předzahrádek): (do 30 m²: 400,- Kč, nad 30 m²: 800,- Kč)
- c) za umístění reklamních zařízení za každý i započatý m²: (typu „A“: 200,- Kč, ostatních: 300,- Kč)

4. Stanovuje se *roční* paušální částka poplatku za umístění reklamních zařízení za každý i započatý m²: (typu „A“: 1.500,- Kč, ostatních: 1.500,- Kč)

5. Sazby stanovené v odst. 1 až 4 tohoto článku vyhlášky platí pro veřejná prostranství II. kategorie. Pro veřejná prostranství III. kategorie se sazby snižují o 20 % a IV. kategorie o 40 % oproti sazbám stanoveným pro veřejná prostranství II. kategorie. Sazby pro I. kategorii jsou totožné se sazbami pro II. kategorii s výjimkou způsobu užívání dle čl. 5 odst. 1 písm. c) této vyhlášky, pro který je nastavena sazba 100,- Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství.

Osvobození od poplatku:

- a) město Litoměřice,
- b) za užívání jakýmkoliv zpoplatněným způsobem, pokud je užívání bezprostředně spojeno s kulturní nebo sportovní akcí spolupřipřádanou s městem Litoměřice,
- c) za umístění skládky stavebního materiálu nebo paliva, pokud takové umístění nepřesáhne 24 hodin,
- d) za užívání veřejného prostranství, které není ve vlastnictví města Litoměřice,
- e) za umístění zařízení lunaparků nebo jiných obdobných atrakcí, avšak pouze za užívání veřejného prostranství z výměry překračující 150 m².

Splatnost poplatku:

1. a) nepřesáhne-li užívání do více kalendářních let, nejpozději do 7 dnů od ukončení užívání veřejného prostranství,
- b) přesáhne-li užívání do více kalendářních let, příslušná část za každý kalendářní rok nejpozději do konce každého příslušného kalendářního roku a v posledním kalendářním roce užívání nejpozději do 7 dnů od ukončení užívání veřejného prostranství.
2. Poplatek stanovený týdenní nebo měsíční paušální částkou je splatný do 7 dnů od počátku každého týdenního nebo měsíčního poplatkového období.
3. Poplatek stanovený roční paušální částkou je splatný do 30 dnů od počátku každého ročního poplatkového období.
4. Případně-li lhůta splatnosti na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen svoji povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

V tabulce č. 3 jsou uvedeny příjmy v Kč z místního poplatku za užívání veřejného prostranství ve vztahu k celkovým příjmům za všechny místní poplatky. Vývoj je zachycen za období 2014-2018. Ve sloupci 2 jsou uvedeny příjmy v Kč ze všech místních poplatků za konkrétní období, ve sloupci 3 příjmy v Kč z místního poplatku za užívání veřejného prostranství a ve sloupci 4 podíl výběru poplatku za užívání veřejného prostranství na

celkových příjmech z místních poplatků (v %). Rozdílná výše příjmů v jednotlivých letech je způsobena charakteristikou tohoto poplatku. Vyplyvá ze skutečnosti, že veřejné prostranství užívají fyzické i právnické osoby podle svého uvážení a podle svých potřeb.

Tabulka 3 Příjmy z místního poplatku za užívání veřejného prostranství ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018

Rok	Místní poplatky		
	Místní poplatky celkem (v Kč)	Místní poplatek za užívání veřejného prostranství (v Kč)	Podíl místního poplatku za užívání veřejného prostranství k místním poplatkům celkem (v %)
2014	13 943 000	940 000	6,74
2015	12 904 000	594 000	4,60
2016	13 610 000	1 130 000	8,30
2017	14 060 000	1 650 000	11,74
2018	14 981 000	2 421 000	16,16

Zdroj: rozklíčovací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „komunální odpad“)

na základě vyhlášky č. 7/2017 ze dne 11.12.2017 (příloha č.4)

Předmětem poplatku: provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Subjekt poplatku: a) fyzická osoba

1. která má v obci trvalý pobyt
2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území ČR povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,
3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců,
4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,

b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.

Sazba poplatku: činí 498,- Kč za kalendářní rok a je tvořena

- z částky 248,- Kč
- z částky 250,- Kč stanovené na základě skutečných nákladů města předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

Osvobození od poplatku:

1. fyzická osoba

a) umístěná do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,

b) umístěná do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého

c) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

2. až na dobu nejvýše jednoho kalendářního roku poplatníci:

a) za první měsíc, ve kterém jim vznikla poplatková povinnost,

b) podle § 10b odst. 1 písm. b) zákona o místních poplatcích,

c) zdržující se více než 3 po sobě jdoucí měsíce mimo území České republiky, a to z důvodu studia v zahraničí (dokládá se např. potvrzením tuzemské nebo zahraniční školy),

d) zdržující se více než 3 po sobě jdoucí měsíce mimo území České republiky, a to z důvodu pracovního pobytu v zahraničí (dokládá se např. potvrzením tuzemského nebo zahraničního zaměstnavatele),

e) studenti studující mimo území města (dokládá se např. potvrzením o studiu), kteří jsou po dobu studia ubytováni mimo území města, a to nejvýše po dobu 10 měsíců v kalendářním roce, pokud zároveň předloží potvrzení o placení úhrady za odpad v rámci ubytování (např. dle smlouvy o ubytování) nebo úhrady za provoz systému nakládání s komunálním odpadem,

- f) po dobu ubytování v zařízení na území města, jehož provozovatel plní povinnosti původce odpadů podobným odpadům komunálním,
- g) umístění ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody (dokládá se např. usnesením soudu nebo potvrzením Vězeňské služby České republiky o výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody),
- h) pobývajícím mimo území města v zdravotnickém zařízení, v zařízení sociálních služeb nebo v jiných sociálních a charitativních zařízeních (dokládá se např. potvrzením zařízení o tomto pobytu).

3. Další hmotně-právní podmínkou osvobození, je ohlášení uvedených důvodů osvobození nejpozději do 31. 3. následujícího kalendářního roku.

4. Další hmotně-právní podmínkou pro vznik nebo trvání nároku na osvobození od poplatku je neexistence pohledávky města Litoměřice po lhůtě splatnosti vůči poplatníkovi. Výjimkou je pouze existence takové pohledávky po lhůtě splatnosti, jejíž plnění bylo následně dohodnuto ve splátkách, dodatečně povoleno ve splátkách, nebo bylo rozhodnuto o rozložení na splátky a poplatník tyto splátky řádně platí.

5. Dále se vyhláškou osvobozují poplatníci od narození do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovrší věk 1 roku. Tento důvod osvobození má přednost před důvody osvobození dle odstavce 2 vyhlášky. Na tyto poplatníky se nevztahují ani omezující podmínky dle odstavce 3 a 4 vyhlášky.

Splatnost poplatku: poplatek je splatný do 31. 10. příslušného kalendářního roku. Vznikne-li poplatková povinnost (nebo zanikne osvobození) po 15. 10. příslušného kalendářního roku, je příslušná část poplatku splatná nejpozději do 31. 12. příslušného kalendářního roku. Vznikne-li poplatková povinnost (nebo zanikne osvobození) po 15. 12. příslušného kalendářního roku, je příslušná část poplatku splatná nejpozději do 15 dnů od vzniku poplatkové povinnosti (nebo zániku osvobození).

V tabulce č. 4 jsou uvedeny příjmy v Kč z místního poplatku za komunální odpad za období 2014-2018. Ve sloupci 2 jsou uvedeny příjmy v Kč ze všech místních poplatků za konkrétní období, ve sloupci 3 příjmy v Kč z místního poplatku za komunální odpad a ve sloupci 4 podíl výběru poplatku za komunální odpad na celkových příjmech z místních poplatků (v %). Na výši příjmů tohoto poplatku má vliv počet obyvatel v konkrétním roce, efektivita vymáhání a také úspěšnost při doručování složenek zasílaných městem před uplynutím poplatkového období.

Tabulka 4 Příjmy z místního poplatku za komunální odpad ve vztahu k celkovým příjmům z místních poplatků za období 2014-2018

Rok	Místní poplatky		
	Místní poplatky celkem (v Kč)	Místní poplatek za komunální odpad (v Kč)	Podíl MP za komunální odpad k místním poplatkům celkem (v %)
2014	13 943 000	12 153 000	87,16
2015	12 904 000	11 400 000	88,34
2016	13 610 000	11 550 000	84,86
2017	14 060 000	11 500 000	81,79
2018	14 981 000	11 600 000	77,43

Zdroj: rozklikávací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

Částky z výběru místních poplatků jsou účtovány do příjmů podle druhového třídění v rozpočtové skladbě do: 1 třídy (daňové příjmy), seskupení 13 (daně a poplatky z vybraných služeb a činností a podseskupení), 134 (místní poplatky z vybraných činností a služeb). Dále se člení na jednotlivé místní poplatky: 1340 (poplatek za komunální odpad), 1341 (poplatek ze psů), 1343 (poplatek za užívání veřejného prostranství), 1345 (poplatek z ubytovací kapacity).

V následující tabulce je vyčíslen příjem z výběru všech zavedených místních poplatků v tis. Kč a jejich podíl v % na celkových příjmech města.

Tabulka 5 Příjmy z místních poplatků ve vztahu k celkovým příjmům města Litoměřice v období 2014-2018

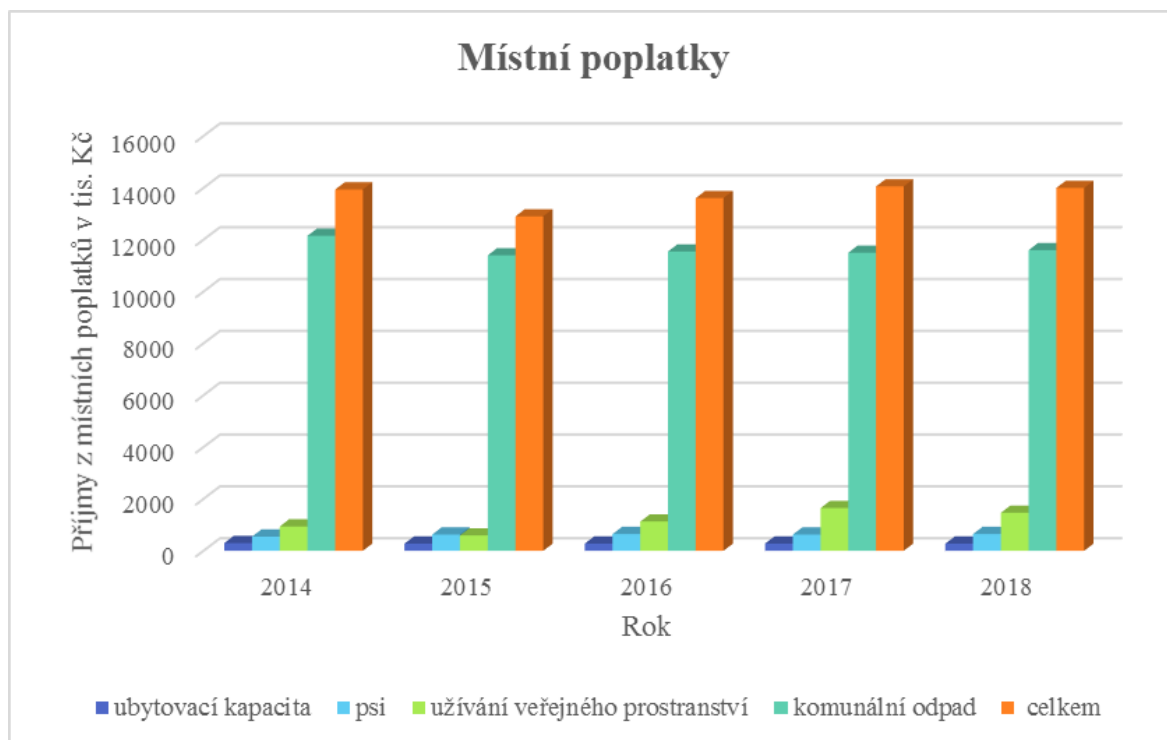
Rok	Příjmy rozpočtu celkem (v tis. Kč)	Příjmy z místních poplatků (v tis. Kč)					Podíl ze všech zavedených MP na celkových příjmech rozpočtu (v %)
		(134) Místní poplatky celkem	(1340) MP komunální odpad	(1341) MP ze psů	(1343) MP za užívání veřejného prostranství	(1345) MP z ubytovací kapacity	
2014	512 590	13 943	12 153	550	940	300	2,72
2015	567 008	12 904	11 400	630	594	280	2,28
2016	467 306	13 610	11 550	650	1 130	280	2,91
2017	561 525	14 060	11 500	630	1 650	280	2,50
2018	563 455	14 981	11 600	635	2 421	325	2,66

Zdroj: rozklikávací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

Z celkových příjmů města Litoměřice, které se v období 2014-2018 pohybovaly od 467 306 tis. Kč do 567 008 tis. Kč činily příjmy za všechny místní poplatky v období 2014-2018 necelá tři procenta (od 2,28 – 2,91 %, tabulka č. 5, sloupec 8). V korunách se výše místních poplatků celkem pohybovala v rozmezí 12 904 tis. Kč do 14 981 tis. Kč.

V grafu č.1 jsou zobrazeny jednotlivé místní poplatky podle výše příjmů v tis. Kč

Graf 1 Příjmy z místních poplatků podle druhu místního poplatku za období 2014-2018

Zdroj: rozklikávací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

Největší podíl na příjmech z místních poplatků dosáhl poplatek za komunální odpad, jehož výběr se v letech 2014-2018 pohyboval od 11 400 000,- Kč do 12 153 000,- Kč. Na rozdíl od místního poplatku z ubytovací kapacity, jehož výše byla za dané období nejnižší a pohybovala v rozmezí od 280 000,- Kč do 325 000,- Kč.

Tabulka 6 Podíl jednotlivých místních poplatků na celkovém výběru místních poplatků (v %) za období 2014-2018

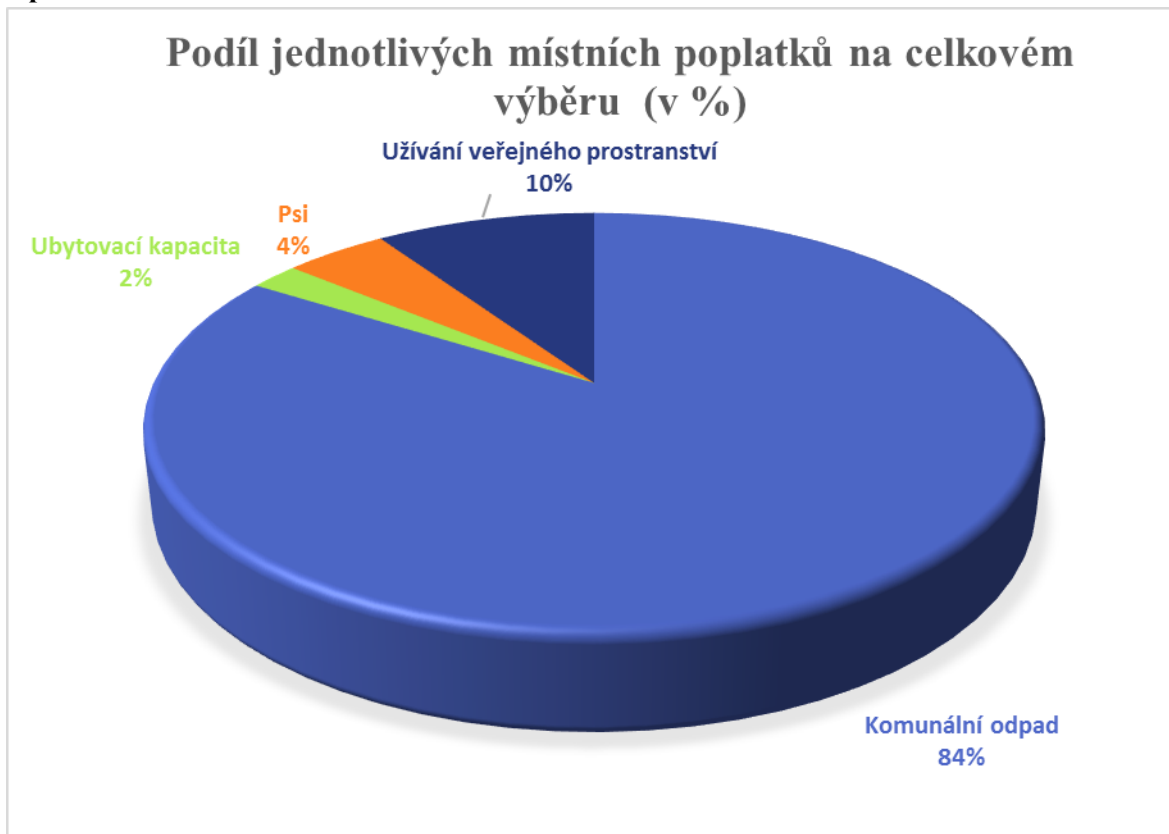
Rok	Místní poplatky celkem (v %)	MP komunální odpad	MP z ubytovací kapacity	MP ze psů	MP za užívání veřejného prostranství
2014-2018	100	83,91	2,11	4,47	9,51
Průměr (v tis. Kč)	13 900	11 640	620	1 347	293

Zdroj: rozklikávací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

V průměru bylo za období roku 2014-2018 vybráno na místním poplatku za komunální odpad 11 640 tis. Kč, (83,91 %), na poplatku z ubytovací kapacity 620 tis. Kč (2,11 %), na poplatku ze psů 347 tis. Kč (4,47 %) a na poplatku za užívání veřejného prostranství 293 tis. Kč (9,51 %).

Největší podíl na výnosech z místních poplatků dosáhl místní poplatek za komunální odpad (cca 84 %), nejnižší místní poplatek z ubytovací kapacity (cca 2 %).

Graf 2 Podíl jednotlivých místních poplatků na celkovém výběru místních poplatků (v %), v průměru za období 2014-2018

Zdroj: rozklikávací rozpočet města Litoměřice, vlastní zpracování

Největší podíl z místního poplatku za komunální odpad na celkovém výběru lze odůvodnit jeho charakteristikou. Jedná se o poplatek, který se týká všech fyzických osob s trvalým pobytem na území města, zatímco ostatní poplatky jsou vázány na další konkrétní skutečnosti a vycházejí z vůle poplatníka: držení psa, užívání veřejného prostranství, poskytování přechodného ubytování za úplatu.

4.4 Procesní postup při správě místních poplatků

Na následujících stránkách bude objasněn procesní postup při správě místních poplatků na Městském úřadu v Litoměřicích, především jednotlivé kroky: kdo vykonává správu místních poplatků, kolik pracovníků tuto činnost zabezpečuje, jakým způsobem probíhá evidence místních poplatků, jaké postupy se uplatňují při placení místních poplatků. A dále jak probíhá vyměření a vymáhání místních poplatků s cílem navrhnout optimální postup pro zajištění efektivní správy místních poplatků.

4.4.1 Správa místních poplatků

Správu místních poplatků na Městském úřadu Litoměřice vykonává odbor ekonomický, který odpovídá za správu místních poplatků: ze psů, z ubytovací kapacity, za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Na tuto činnost jsou vyčleněny tři pracovníci na plný pracovní úvazek a jedna pracovníce na zkrácený pracovní úvazek. Dále provádí správu místních poplatků odbor územního rozvoje, úsek investic, který vykonává činnost: vedení evidence a vybírání místního poplatku za užívání veřejného prostranství dle obecně závazné vyhlášky města (za umístění prodejních a reklamních zařízení, cirkusů, lešení, stavebního materiálu a předzahrádek). Tuto činnost vykonává jedna pracovníce zaměstnaná na plný pracovní úvazek. Vymáhacím řízením je pověřen právní úsek, odboru Kanceláře starosty a tajemníka, který provádí vymáhání dlužných částek v rámci daňové exekuce podle DŘ.¹⁰⁹ Vymáháním se zabývají tři pracovníci na plný pracovní úvazek. Kromě vymáhání místních poplatků se zabývají i vymáháním dalších pohledávek, například pohledávek vzniklých na základě rozhodnutí vydaných příslušnými odbory městského úřadu.

Úkony spojené se správou místních poplatků vykonávají pracovníci poplatků v informačním systému Munis software od firmy Triada, spol. s.r.o. Ke své činnosti využívají modul operativní evidence příjmů „poplatky“, kde jsou evidováni poplatníci i plátcí ze všech odborů městského úřadu a dále modul elektronické spisové služby „kancelář“, který umožňuje příjem a odesílání všech typů dokumentů.

Pro vymáhání pohledávek je určen informační systém „pohledávky“ od firmy Vita software, s.r.o. V současnosti, již firma tento agendový informační systém nenabízí. Stávající systém není technicky podporován a neprobíhají žádné aktualizace. Není ani zajištěno propojení na celostátní informační systémy jako jsou základní registry, Katastr nemovitostí, datové schránky ani na informační systémy úřadu jako je spisová služba a modul operativní evidence příjmů „poplatky“.

4.4.2 Evidence místních poplatků

Evidenci místní poplatků provádí pracovníci místních poplatků na základě ohlašovací povinnosti. U místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru,

¹⁰⁹ Výroční zpráva města Litoměřice za rok 2018 [online]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/images/vyrocnizprava/vyrocnizprava2018.pdf> [cit.2019-09-25].

přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů tato povinnost poplatkovým subjektům odpadá, neboť při jeho evidenci využívá Městský úřad Litoměřice referenční údaje ze základního registru obyvatel (§ 16, odst.1 ZMP). Přístup k referenčním údajům mají pracovníce poplatků zřízeny na základě agendy A 343 – obecní zřízení a A 42 – místní poplatky. Díky těmto agendám mohou ověřit údaje o poplatnících v základním registru. Základní registry jsou spravovány Správou základních registrů, která je podřízena Ministerstvu vnitra. Referenční údaje definují aktuální právně platné hodnoty příslušných údajů a jsou považovány za správné, pokud nejsou zpochybněny. Jednotlivé obce mají povinnost tyto hodnoty využívat při své práci. Zejména se jedná o údaje o adrese pobytu, datu a místu narození, rodném čísle, státním občanství a u nezletilých osob jména, příjmení a rodná čísla zákonných zástupců. Rozsah těchto údajů určuje právě agenda, se kterou souvisí vykonávaná činnost.

Ohlašovací povinnost v případě místního poplatku ze psů probíhá na základě ohlášení poplatkového subjektu. Ojedinele na základě podnětu strážníků Městské policie, kteří při svých pochůzkách prověřují, zda je držitel psa evidován k místnímu poplatku, případně, že splňuje dle obecně závazné vyhlášky podmínky pro osvobození či úlevy (za použití čtečky mikročipů, kterou lze ověřit, že je pes označen identifikačním mikročipem a držitel psa tak splňuje nárok na osvobození).¹¹⁰

U místního poplatku za užívání veřejného prostranství je ohlašovací povinnost plněna poplatkovými subjekty. Současně je využito pracovní zařazení pracovníce územního rozvoje, která provádí výběr tohoto poplatku a zároveň je pověřena vydávat rozhodnutí o povolení zvláštního užívání pozemní komunikace. Není tak nutné předávat informaci o vydání povolení jinému pracovníkovi, aby provedl kontrolu ohlašovací povinnosti k místnímu poplatku, která je se zvláštním užíváním komunikace spojena. Tyto skutečnosti ověřuje pracovníce neprodleně při vydání povolení. Dále je využívána spolupráce strážníků Městské policie, kteří při svých pochůzkách ověřují oprávněnost užívání komunikace a předávají případné podněty.

Evidence místního poplatku z ubytovací kapacity probíhá na základě ohlášení ubytovatele.

Vzhledem ke specifikům poplatkového řízení využívají pracovníce poplatků další zákonné

¹¹⁰ čl. 7 OZV č.5/2015 o místním poplatku ze psů ze dne 15.12.2015 příloha č. 2

prostředky, kterými ověřují, zda poplatkové subjekty svoje povinnosti řádně plní. Je to zejména vyhledávací činnost, ať už na základě podnětu strážníků Městské policie, tak na základě místního šetření prováděného vlastními silami.

Pro usnadnění evidence místních poplatků byly pracovníci místních poplatků a územního rozvoje vytvořeny tiskopisy ke splnění ohlašovací povinnosti. A to ohlašovací povinnost poplatníka k místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství, dostupná online na webových stránkách města Litoměřice¹¹¹ a ohlašovací povinnost poplatníka místního poplatku ze psů, kterou je možné vyplnit na pracovišti ekonomického odboru.

Evidenci místních poplatků provádějí pracovníci místních poplatků v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“. U komunálního odpadu je modul propojen s evidencí obyvatel, je tedy umožněno zohlednit změny v trvalém pobytu – odstěhování, přistěhování, úmrtí. Pracovníci poplatků po uplynutí kalendářního roku v součinnosti s pracovníkem odboru informačních technologií „vygenerují“ předpisy na nové poplatkové období. Stejným způsobem probíhá ukončení poplatkového období, u něhož již uplynula splatnost. Jsou vygenerovány částky zvýšení za pozdně uhrazené a neuhrazené místní poplatky. Je-li v evidenci společný plátec, který neuhradil celý poplatek za osoby tvořící domácnost, rozdělí správci poplatku domácnost na jednotlivé členy a přidělí jim vlastní variabilní symbol. Každému také vyčíslí poměrnou výši poplatku za dané poplatkové období. Takto rozdělená zůstane domácnost již natrvalo.

Pravidelné roční generování předpisů probíhá ještě u poplatku ze psů. Evidence ostatních místních poplatků (za užívání veřejného prostranství, z ubytovací kapacity) do modulu „poplatky“ probíhá na základě vystavených platebních výměrů. Pracovníci poplatků jednotlivé poplatkové subjekty ručně zadává do programu, včetně údajů o platebním výměru: částky poplatku, zvýšení, variabilního symbolu a splatnosti. Těžkosti při tomto způsobu evidence nastávají v případě, že poplatkový subjekt je již evidován u jiného správce poplatku. Protože jednotliví správci mohou do evidence nahlížet jen v rozsahu své činnosti, nemají tedy informace o tom, že jiný správce již tuto osobu zaevidoval. Místo, aby byl nový poplatek připsán, k již existujícímu poplatkovému subjektu, je zaevidován stejný poplatkový subjekt znovu. Vznikají tak duplicity, které způsobují potíže nejen správcům poplatků, ale také pracovníkům účtárny, pokladny a správcům vymáhání.

¹¹¹ Ohlašovací povinnost poplatníka k místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství [online] Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/potrebujiVyridit/3557-zabor-verejneho-prostranstvi> [cit. 2019-9-25]

4.4.3 Placení místních poplatků

Povinnost vypočítat místní poplatek a zaplatit jej, ve lhůtě splatnosti vyplývá pro poplatníky z ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky pro konkrétní místní poplatek.

U místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vychází město Litoměřice svým občanům vstříc, a přes časovou a finanční náročnost zasílá každý rok, před uplynutím poplatkového období předvyplněné složenky. Díky této praxi je výběr toho poplatku poměrně úspěšný, ale zároveň dochází k velkému časovému posunu při ostatních správních činnostech a pracovníci místních poplatků, se tak potýkají s narůstající administrativou. Nezanedbatelné jsou také finanční náklady, které se s touto situací pojí a zbytečně tak zatěžují městský rozpočet.

Došlé platby od poplatkových subjektů, určené na úhradu místních poplatků evidují pracovníci poplatků na osobním daňovém účtu poplatníka odděleně za každý druh poplatku. Platby jsou přiřazovány na předpisy poplatků, které uvede poplatník ve zprávě příjemci, nebo která je uvedena v kolonce účel platby. U fyzických osob tvořící domácnost, za něž může poplatek platit jedna osoba a u fyzických osob v rodinném nebo bytovém domě, za něž může poplatek platit vlastník nebo správce přiřazují správci poplatku došlé platby na variabilní symbol uvedený v příkazu k úhradě, nebo na poštovní poukázce. Je-li od některého „společného plátce“ poukázána nižší částka poplatku, než je celková splatná poplatková povinnost za domácnost, provede pracovníci poplatků změny v evidenci poplatků. Společnému plátci „odebere“ předpis poplatkové povinnosti za ostatní členy domácnosti a ponechá pouze jeho poplatkovou povinnost. Zbylou částku rozdělí poměrným dílem zbylým členům domácnosti a každému z nich přidělí nový variabilní symbol. Úhrada provedená společným plátcem, zůstává u společného plátce.

Po zaúčtování platby správcem poplatku dojde k porovnání strany MD a DAL. Pokud je platba částečná, nebo je uhrazena po lhůtě splatnosti, přistoupí správce poplatku k vyměření místního poplatku platebním výměrem.

Platby vymožené jednotlivými způsoby vymáhání jsou přijímány a evidovány na osobním daňovém účtu poplatníka. Je-li dluh složen z více nedoplatků, na různých druzích poplatků (například na poplatků ze psů a na poplatku za komunální odpad) je vymožená částka přijímána a evidována na jednotlivých druzích poplatku.

Platbu, kterou nelze identifikovat, přijme správce poplatku na účet nejasných plateb a vyzve poplatkový subjekt k určení na jaký druh poplatku byla platba určena. K těmto situacím dochází zejména při chybně vystaveném příkazu k úhradě ze strany subjektu, chybně vyplněné poštovní poukázce, kdy díky neúplným údajům nelze určit na který druh poplatku byla platba poukázána.

4.4.4 Vyměření místních poplatků

Správci poplatků přistupují k vyměření včas nebo ve správné výši nezaplacených místních poplatků po uplynutí poplatkového období. Místní poplatky vyměřují správci poplatků platebními výměry. V platebním výměru jsou obsaženy dva druhy výroků. V prvním výroku je uvedena výše zaplacené části poplatku (například když poplatkový subjekt uhradil pouze část poplatku. Pak je ve výroku uvedeno, že například za poplatkové období 2016 bylo uhrazeno 200,-Kč, a zbývá zaplatit 298,- Kč. Nebyla-li uhrazena žádná část poplatku je v prvním výroku uvedeno, že nebylo nic uhrazeno a kolik zbývá zaplatit). Ve druhém výroku je uvedena částka navýšení poplatku, za neuhrazení poplatku nebo navýšení za jeho pozdní úhradu. Správce poplatku vyměřuje jedním platebním výměrem jak nedoplatek na místním poplatku (výrok první) tak i navýšení poplatku (výrok druhý).

Městský úřad Litoměřice uplatňuje zvýšení místního poplatku pro poplatkové subjekty, které nezaplatily včas nebo ve správné výši. U místního poplatku za komunální odpad, poplatků ze psů a z ubytovací kapacity je poplatek navyšován o 50 %. U místního poplatku za užívání veřejného prostranství neukládá pracovnice územního rozvoje žádné zvýšení, vyměřuje pouze výši nezaplaceného místního poplatku.

K vyměření přistupují správci poplatků v těchto případech:

1. *Poplatkový subjekt místní poplatek zaplatí ve lhůtě splatnosti stanovené v OZV a ve správné výši.*

Správce místních poplatků zaeviduje platbu na osobní daňový účet, platební výměr nevystavuje.

2. *Poplatkový subjekt místní poplatek zaplatí po lhůtě splatnosti stanovené v OZV a ve správné výši.*

Správce místních poplatků zaeviduje platbu na osobní daňový účet a vystaví platební výměr. Platební výměr obsahuje v prvním výroku sdělení, že místní poplatek byl uhrazen. V druhém výroku je uvedena částka zvýšení, za nezaplacení

poplatku ve lhůtě. Současně je uvedena náhradní lhůta ke splnění v délce 15 dnů ode dne právní moci platebního výměru.

3. *Poplatkový subjekt místní poplatek zaplatí ve lhůtě splatnosti stanovené v OZV v nesprávné výši.*

Správce místních poplatků zaeviduje částečnou úhradu na osobní daňový účet a vystaví platební výměr. Platební výměr obsahuje v prvním výroku sdělení, kolik bylo z místního poplatku uhrazeno a kolik zbývá doplatit. V druhém výroku je uvedena částka zvýšení, z nezaplacené části poplatku. Současně je uvedena náhradní lhůta ke splnění v délce 15 dnů ode dne právní moci platebního výměru.

4. *Poplatkový subjekt místní poplatek nezaplatí ani nesplní ohlašovací povinnost.*

Správce místních poplatků vyměří místní poplatek na základě provedeného dokazování nebo podle pomůcek platebním výměrem. (konkrétním příkladem pro stanovení poplatku dokazováním nebo podle pomůcek je místní poplatek za komunální odpad. Správce poplatku vychází při vyměření ze základního registru obyvatel, na jehož základě může stanovit místní poplatek dostatečně spolehlivě). Platební výměr obsahuje v prvním výroku sdělení, že z místního poplatku nebylo nic uhrazeno a kolik zbývá doplatit. V druhém výroku je uvedena částka zvýšení, za nezaplacení poplatku ve lhůtě. Současně je uvedena náhradní lhůta ke splnění v délce 15 dnů ode dne právní moci platebního výměru.

5. *Poplatkový subjekt místní poplatek zaplatí ale nesplní ohlašovací povinnost.*

K této situaci dochází spíše výjimečně. Jedná se o případy, kdy poplatkový subjekt si je vědom povinnosti hradit místní poplatek, ale opomene splnit ohlašovací povinnost. Například u poplatku ze psů. V tomto případě správce poplatku zaeviduje platbu na účet nejasných plateb a vyzve poplatkový subjekt, aby mu ve stanovené lhůtě oznámil, na který poplatek byla platba určena. Zároveň poplatkový subjekt vyzve ke splnění ohlašovací povinnosti. Platební výměr pak nevystavuje, pouze v případě, že na základě předložené ohlašovací povinnosti zjistí nesprávnou výši poplatkové povinnosti, vydá platební výměr podle varianty 2.

Zvláštní postup uplatňují správci poplatku u nezletilých poplatníků. Do 30.6.2012 nebyl z hlediska vyměrování místního poplatku za komunální odpad zohledňován věk poplatníků, ale pouze skutečnost, že místní poplatek nebyl zaplacen včas nebo ve správné výši. Se změnou zákona o místních poplatcích v roce 2012 (zákonem č. 174/2012 Sb.)

došlo k zakotvení možnosti správců poplatku vyměřit místní poplatek zákonným zástupcům nezletilého poplatníka. Od poplatkového období roku 2013 rozhodují správci poplatku o osobě zákonného zástupce nezletilé osoby.

Správci místních poplatků v Litoměřicích vybírají zákonného zástupce, na základě modulu operativní evidence příjmů „poplatky“, ze kterého je patrné, který zákonný zástupce hradí poplatky ve správné výši a včas. Tomuto zákonnému zástupci pak platebním výměrem vyměřují poplatek ve výši zrušené poplatkové povinnosti nezletilého poplatníka. Nehradí-li zákonní zástupci místní poplatky ani sami za sebe, zjišťují správci poplatků u správců vymáhání majetkové poměry zákonných zástupců. Ze získaných údajů stanoví jednoho zákonného zástupce, kterému je vyměřeno i za nezletilého poplatníka.

Poplatkové subjekty, uplatňující nárok na osvobození musí prokázat, že splňují podmínky uvedené v jednotlivých obecně závazných vyhláškách. U místního poplatku za užívání veřejného prostranství a u místního poplatku z ubytovací kapacity jsou vyhláškou konkrétně vyjmenována prostranství a zařízení pro přechodné ubytování na které se osvobození vztahují. Správci poplatků ověřují pomocí vlastní evidence nárok na osvobození. U místního poplatku ze psů vyžadují správci poplatků doložení konkrétní skutečnosti k uplatnění osvobození potvrzením. Například pobírání důchodu (potvrzením Okresní správy sociálního zabezpečení), označení psa identifikačním mikročipem (předložení očkovacího průkazu, potvrzení veterináře), držení záchrannářského psa (potvrzením o složené zkoušce Svazu záchranných brigád kynologů nebo jiné organizace zabývající se výcvikem záchranných psů). Pro osvobození od místního poplatku za komunální odpad požadují správci poplatku doložení potvrzení o studiu v zahraničí potvrzení od tuzemské nebo zahraniční školy, v případě pracovního pobytu v zahraničí potvrzení zahraničního nebo tuzemského zaměstnavatele, při umístění poplatníka ve vazbě nebo výkonu trestu vyžadují usnesení soudu nebo potvrzení Vězeňské služby o výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. U místního poplatku za komunální odpad musí poplatkové subjekty splnit ještě další podmínky pro osvobození. Musí prokázat nárok na osvobození nejpozději do 31.3. následujícího kalendářního roku a splnit podmínku neexistence pohledávky po lhůtě splatnosti (výjimkou je pohledávka po lhůtě splatnosti, jejíž plnění bylo dohodnuto ve splátkách a poplatník tyto splátky řádně plní). Nárok na osvobození nebo úlevu, v případě, že poplatkový subjekt nesplní povinnost ohlásit rozhodný údaj ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou správce poplatku neuzná.

K vyměření místních poplatků přistupují správci poplatků rozdílně pro každý poplatek. U místního poplatku ze psů je k vyměření přistupováno do tří měsíců od uplynutí splatnosti poplatku (místní poplatky za poplatkové období 2017 byly vyměřovány v září 2017, za poplatkové období 2018 v listopadu 2018). U komunálního odpadu, za dvě poplatková období – dva až tři roky od uplynutí splatnosti místního poplatku, téměř na hranici lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky (místní poplatky za poplatkové období 2014, 2015 byly vyměřovány v průběhu druhého a třetího čtvrtletí roku 2017, za poplatkové období 2016, 2017 byly vyměřovány v průběhu prvního až třetího čtvrtletí 2019). Poplatek za užívání veřejného prostranství je vyměřován ve lhůtě čtyř měsíců až jednoho roku (místní poplatek za poplatkové období II.-IV. čtvrtletí 2017 byl vyměřován v srpnu 2018). Poplatek z ubytovací kapacity vyměřují správci poplatku do tří měsíců od uplynutí splatnosti poplatku (místní poplatek za poplatkové období II. čtvrtletí 2017 byl vyměřen v září 2017, za poplatkové období II. čtvrtletí 2018 byl vyměřován v září 2018).

V platebních výměrech je uvedena náhradní lhůta splatnosti – 15 dnů ode dne nabytí právní moci platebního výměru. Platební výměry nabývají právní moci v souladu s ustanovením § 103 odst.1 daňového řádu, když jsou účinné a nelze se proti nim odvolat. Odvolací lhůta je třicet dnů ode dne doručení platebního výměru.

Platební výměry vystavují správci poplatků v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“, který je propojen s modulem elektronické spisové služby „kancelář“.

4.4.5 Vymáhání místních poplatků

Vymáhání provádí na Městském úřadě Litoměřice tři pracovníci. Zabývají se nejenom vymáháním nedoplatků na místních poplatcích, ale i na pokutách uložených příslušným odborem nebo komisí městského úřadu. Jedná se například o pokuty uložené Městskou policií Litoměřice, Komisí k projednávání přestupků města Litoměřice, Odborem dopravy a silničního hospodářství, Stavebním úřadem apod. Nedoplatky po lhůtě splatnosti jsou pracovnícím vymáhání předávány na základě oznámení o neplnění příjmů a pokynu k vymáhání pohledávek. Takto předané pohledávky evidují správci vymáhání v informačním systému „pohledávky“.

Za období 2014-2018 bylo správcům vymáhání předáno celkem 8 245 případů. Z tohoto počtu bylo 4 852 případů nedoplatků na místních poplatcích a 3 393 případů ostatních nedoplatků.

Tabulka 7 Počet případů předaných k vymáhání za období 2014-2018

Počet případů předaných k vymáhání						
Rok	Místní poplatky				Ostatní	Celkem případů
	Komunální odpad	Psi	Ubytovací kapacita	Užívání veřejného prostranství		
2014	714	64	2	0	763	1 543
2015	1 449	32	1	0	615	2 097
2016	707	5	2	0	698	1 412
2017	603	28	1	0	627	1 259
2018	1 212	30	1	1	690	1 934
Celkem	4 685	159	7	1	3 393	8 245
	4 852					

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

Nedoplatky (místní poplatky a ostatní nedoplatky) předané k vymáhání jsou v tabulce č. 8 vyjádřeny v Kč.

Tabulka 8 Nedoplatky předané k vymáhání v běžném roce za období 2014-2018 (v Kč)

Nedoplatky předané k vymáhání (v Kč)						
Rok	Místní poplatky				Ostatní	Celkem
	Komunální odpad	Psi	Ubytovací kapacita	Užívání veřejného prostranství		
2014	911 685	55 539	57 533	0	3 737 846	4 762 203
2015	1 803 821	26 001	4 728	0	2 612 222	4 446 772
2016	1 015 665	6 000	4 644	0	3 608 738	4 635 047
2017	1 037 361	30 200	864	0	3 453 321	4 521 746
2018	2 348 014	29 455	1 161	232 443	3 774 522	6 385 595
Celkem	7 116 546	147 195	68 930	232 443	17 186 649	24 751 363
	7 565 114					

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

V tabulce č. 7 a 8 jsou uvedeny počty případů a částek v Kč za místní poplatky a ostatní nedoplatky předané v běžném roce. Za roky 2014-2018 se jednalo o 8 245 předaných případů v celkové částce 24 751 363,00 Kč. Uvedené údaje zachycují pouze nově předané nedoplatky v období 2014-2018. Správci vymáhání se však zabývají nejen nově předanými nedoplatky, ale vymáhají také nevyvozené nedoplatky z předchozích let, které zůstávají v evidenci pro další vymáhání. Ty jsou rozebrány v tabulce č. 9.

Tabulka 9 Nedoplatky předané k vymáhání celkem za období 2014-2018 (v Kč)

Nedoplatky předané k vymáhání celkem (v Kč)			
	Nedoplatky předané v běžném roce	Nevyhozené nedoplatky z předchozích let	K vymáhání celkem (sl. 2+3)
2014	4 762 203	24 974 599	29 737 202
2015	4 446 772	25 632 476	30 079 248
2016	4 635 047	25 137 967	29 773 014
2017	4 521 746	24 709 539	29 231 285
2018	6 385 595	24 604 335	30 989 929

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

Z tabulky č. 9 vyplývá že v roce 2018 se správci vymáhání zabývali nedoplatky v celkové hodnotě 30 989 929,00 Kč, z toho bylo 24 604 335,00 Kč nedoplatků nevyhozených v minulých letech a nedoplatky v částce 6 385 595,00 Kč které byly předány v průběhu roku 2018.

Správci vymáhání nejprve prověří okolnosti vzniku nedoplatku, včetně souvisejících dokumentů, každou pohledávku zaevidují a přidělí jí číslo jednací a číslo spisu. Po přidělení čísla jednacího a čísla spisu zasílají dlužníkům vyrozumění o nedoplatku. Tímto vyrozuměním oznamují dlužníkovi výši nedoplatku evidovaného právním úsekem Městského úřadu Litoměřice a upozorňují na následky spojené s neuhrazením dluhu.

Není-li dluh ve lhůtě osmi dnů uhrazen přistupují správci vymáhání k zjišťování informací o majetku dlužníka-vyhledávací činnosti. V rámci své vyhledávací činnosti zjišťují údaje týkající se příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností rozhodných pro vymáhání. Tyto údaje si správci vymáhání vyžádají prostřednictvím výzvy k poskytnutí informací. K „součinnosti“ jsou vyzývány banky a ostatní poskytovatelé platebních služeb, zdravotní pojišťovny, zaměstnavatelé a také Česká správa sociálního zabezpečení, úřady práce a Vězeňská služba ČR.

Nejvíce údajů o dlužníkovi získávají správci vymáhání součinností s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou a s poskytovateli platebních služeb-bankami.

Všeobecná zdravotní pojišťovna sděluje údaje o skutečnostech, že dlužník:

- je zaměstnancem-skutečnost je ověřována u konkrétního zaměstnavatele
- pobírá důchod-skutečnost je ověřována u České správy sociálního zabezpečení
- je evidován na úřadu práce-skutečnost je ověřována u příslušného úřadu práce

- pobírá dávky státní sociální podpory-skutečnost je ověřována u úřadu práce, na oddělení státní sociální podpory
- nastoupil do vazby nebo výkonu trestu-skutečnost je ověřována nejprve v centrální evidenci vězňených osob (ta sděluje věznicí ve které se dotyčná osoba nachází) a následně v konkrétní věznicí.
- dlužník zemřel-skutečnost je ověřována u příslušného Okresního soudu.

Poskytovatelé platebních služeb sdělují informace o majitelích účtů, o výši zůstatků na těchto účtech a výpis obrátů za poslední tři měsíce.

Další údaje získávají správci vymáhání součinností s distributory energií-ČEZ Prodej, a.s., innogy Energie, s.r.o., Bohemia energy entity s.r.o., MND a.s. a E.ON Distribuce a.s. Tento druh součinnosti se však potýká se zásadními nedostatky. Distributoři energií nedokáží dle rodných čísel ztotožnit dotazované osoby. Pro jednoznačnou identifikaci vyžadují sdělení jmen a příjmení, adres trvalého bydliště a data narození. V odpovědích upozorňují, že nejsou schopni určit, zda se jedná o povinné osoby, nebo jestli se jedná o shodu jmen a dat narození. Protože jsou součinností dotazovány stovky dlužníků, ohrazují se zároveň proti množství zasílaných dotazů.

Správci vymáhání prováděli v minulosti i součinnosti s jiným správcem daně. Například s Finančním úřadem Litoměřice. Protože však výtěžnost tohoto způsobu vymáhání byla nepatrná (v r. 2018 bylo z 51 výkazů nedoplatků v hodnotě 1 411 053,- Kč vymoženo pouhých 554,- Kč)¹¹², městský úřad od této praxe upustil.

Ke zjištění nemovitého majetku využívá městský úřad dálkový přístup do Katastru nemovitostí. Zjištěné údaje slouží k případnému zřízení zástavního práva k nemovité věci dlužníka. Zástavní právo také umožňuje získání postavení tzv. zajištěného věřitele. Toto postavení zvyhodňuje město Litoměřice při provádění výkonu rozhodnutí nebo v insolvenčním řízení.

Součinnost s třetími osobami a orgány veřejné moci provádí správci vymáhání pro 400-900 dlužníků najednou, 2–4krát ročně. Takto získané informace správci vymáhání vyhodnotí a podle konkrétních zjištění– například že, dlužník pobírá mzdu, je majitelem účtu vykazující kladný zůstatek, je vlastníkem nemovitosti rozhodne o způsobu vymáhání.

Správci vymáhání volí způsob vymáhání, který zajistí, aby výše nákladů spojených

¹¹² Výroční zpráva města Litoměřice za rok 2018 [online]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/images/vyrocnizprava/vyrocnizprava2018.pdf> [cit.2019-09-26].

s vymáháním nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Způsob daňové exekuce volí s ohledem na dlužníka, s přihlédnutím k zásadám hospodárnosti a přiměřenosti. Daňovou exekuci nařizují vydáním exekučního příkazu, ve kterém zvolí způsob provedení exekuce. Exekuční příkaz doručují dlužníkovi a dalším příjemcům. Proti exekučnímu příkazu nelze uplatnit opravné prostředky.

Nejvíce využívané způsoby vymáhání jsou:

1. Daňová exekuce:

- **Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb:**

O volbě této exekuce rozhoduje výše zůstatku na účtu, či předpokládané opakující se příjmy připisované na účet (například mzda). Daňovou exekuci nařizují správci vymáhání vydáním exekučního příkazu na příkázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. Exekuční příkaz se doručuje poskytovateli platebních služeb dříve než dlužníkovi. Poskytovatel platebních služeb je povinen nevyplácet peněžní prostředky z účtu dlužníka, a to do výše částky uvedené v exekučním příkaze, po dobu 6 měsíců ode dne vyrozumění od právní moci exekučního příkazu. Tuto exekuci lze nařídit pro více účtů současně, exekuce může být vedena i na účet stavebního spoření.

Daňovou exekuci příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb využívají správci vymáhání nejčastěji z důvodu její efektivnosti. Z hlediska provedení se jedná o časově nejméně náročnou a jednoduchou exekuci.

- **Daňová exekuce srážkami ze mzdy:**

Tuto daňovou exekuci nařizují správci vymáhání na základě odpovědi zaměstnavatelů na výzvu k poskytnutí informací. Pokud zaměstnavatel v odpovědi uvede, že konkrétní dlužník je v pracovně právním vztahu a pobírá mzdu nebo jiný příjem nařizují správci vymáhání daňovou exekuci srážkami ze mzdy. Exekuce se provádí srážkami ze mzdy a z jiných příjmů do výše částky uvedené v exekučním příkazu. Plátce mzdy dlužníka je povinen od okamžiku, kdy mu byl doručen exekuční příkaz po dobu trvání daňové exekuce provádět ze mzdy dlužníka stanovené částky a nevyplácet sražené částky dlužníkovi. Po nabytí právní moci strhává plátce ze mzdy dlužníka stanovenou část až do úplné úhrady dluhu. Pokud dlužník v průběhu exekuce ukončí pracovní poměr a nastoupí k jinému zaměstnavateli, platí nařízená exekuce pro všechny další plátce mzdy. Správce vymáhání vydává pouze rozhodnutí o pokračování ve srážkách ze mzdy u nového plátce mzdy. V tomto rozhodnutí uvádí aktuální nedoplatek, ponížený o dosud sražené částky.

Předmětem této exekuce bývá nejčastěji: mzda, plat, odměny z dohody o pracovní činnosti, důchody, podpora v nezaměstnanosti, podpora při rekvalifikaci, dávky nemocenského pojištění a odměna odsouzeného. Tato exekuce bývá využita v případech, kdy dlužník není majitelem bankovního účtu, nebo v případě, že transakce realizované na účtu za předchozí tři měsíce nenasvědčují, že by mohla být částka vymožena. Může být také nařízena pro více zaměstnavatelů současně nebo souběžně s exekucí na příkazání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb.

Tato exekuce patří mezi nejefektivnější způsoby exekuce. Z hlediska provedení se jedná o jednoduchou a časově středně náročnou exekuci. Rozdíl v časové náročnosti spočívá ve skutečnosti, že exekuční příkaz na účet může správce vymáhání vydat už na základě zaslání výpisu z účtu. U exekuce srážkami ze mzdy zjistí nejprve správce vymáhání zaměstnavatele dlužníka (součinností s VZP), nemá však informace o výši příjmů a prováděných srážkách. Zaslává tedy další výzvu k poskytnutí informací, a to konkrétnímu zaměstnavateli. Tím dochází k prodloužení doby mezi úplným zjištěním údajů o dlužníkovi a skutečnému vystavení exekučního příkazu. Nespornou výhodou této exekuce je doba, po kterou může být nařízena. Lhůta končí nejpozději uplynutím 20 let (§160, odst. 5 DŘ) na rozdíl od exekuce z účtu u poskytovatele platebních služeb, která končí uplynutím 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu.

- ***Daňová exekuce příkazáním jiné peněžité pohledávky:***

Tento druh daňové exekuce využívají správci vymáhání u dlužníků, u nichž nebyl v rámci součinnosti zjištěn žádný zaměstnavatel, a nejsou ani majiteli účtu. Předmětem exekuce je peněžitá pohledávka, kterou má dlužník vůči svému poddlužníkovi. Lze ji nařídit i v případě, že pohledávka dlužníka se stane splatnou teprve v budoucnu, jakož i v případě, že dlužníkovi budou dílčí pohledávky z téhož právního důvodu v budoucnu postupně vznikat. Poddlužník nesmí od okamžiku, kdy mu byl doručen exekuční příkaz, po dobu trvání daňové exekuce vyplatit dlužníkovi jeho pohledávku, ani na ni provést započtení nebo s ní jinak nakládat.

Městský úřad Litoměřice využívá tento způsob exekuce pro dlužníky s přeplatky u distributorů energií. Například u ČEZ prodej, a.s., E.ON Energie, a.s., innogy Energie, s.r.o., Bohemia Energy entity s.r.o. Poddlužníky jsou v těchto exekucích konkrétní distributoři, kteří jsou povinni nevyplácet dlužníkovi přeplatek vzniklý na posledním vystaveném ročním vyúčtování za poskytované služby (elektřina, plyn).

U této exekuce se setkali správci vymáhání s několika překážkami. Největší překážkou je identifikace dlužníka. Distribuční firmy nevidují totiž své klienty podle rodných čísel nýbrž podle jména, data narození a bydliště zákazníka. Proto je obtížné ztotožnit konkrétní dlužníky s osobami evidovanými u distributorů. Další překážkou je frekvence vyúčtování za poskytované služby. V odpovědích distributorů jsou data vyúčtování u každého dlužníka rozdílná, je tedy třeba sledovat průběžně zda se blíží termín vyúčtování a oslovit distributora znovu. Ne všem dlužníkům však vyplyne z vyúčtování přeplatek. Navíc někteří z distributorů započítávají vzniklé přeplatky na zálohy na budoucí období. Další problémy s sebou nese neochota distribučních firem, poskytovat požadované údaje, zejména při větším objemu dotazovaných dlužníků. Distributor innogy Energie s.r.o. se v roce 2017 proti uložené pořádkové pokutě za závažné ztěžování správy daní odvolal (pokuta uložená na základě nezodpovězených výzev k poskytnutí informací). Výsledkem tohoto odvolání bylo zrušení pokuty, zastavení řízení a konstatování odvolacího orgánu, že při získávání informací musí správce postupovat tak, aby byly šetřeny základní zásady správy daní a při vyžadování plnění povinností má využívat jen takové prostředky které třetí osoby nejméně zatěžují, a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. V závěru odvolací orgán konstatoval, že postup správce daně shledal jako nesprávný a zcela zmatečný.

Tato exekuce patří, vzhledem k vyjmenovaným problémům, mezi nejméně efektivní způsoby exekuce. Z hlediska provedení se jedná o složitou, administrativně a časově náročnou exekuci.

- ***Daňová exekuce příkázáním jiných majetkových práv***

Předmětem této exekuce je jiné právo dlužníka, které má majetkovou hodnotu a které není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného. Zejména se jedná o podíl v obchodní společnosti a členská práva a povinnosti v družstvu. Tuto exekuci Městský úřad Litoměřice neprovádí.

2. Daňová exekuce prodejem movitých věcí

Daňová exekuce prodejem movitých věcí spočívá v uspokojení správce vymáhání z movitých věcí, které jsou ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví dlužníka. Věci, které mají být prodány jsou určeny v soupisu věcí a následně jsou zpeněženy v dražbě nebo mimo dražbu. Také tuto exekuci Městský úřad Litoměřice neprovádí.

3. Daňová exekuce prodejem nemovitých věcí

Daňovou exekucí prodejem nemovitých věcí se postihují nemovité věci ve vlastnictví dlužníka. Výkon rozhodnutí se nařizuje vydáním exekučního příkazu na prodej movité věci. Po určení odhadní ceny a stanovení dražebních podmínek je nařízeno dražební jednání. Po provedené dražbě je proveden rozvrh z výtěžků prodeje. Tuto daňovou exekuci Městský úřad Litoměřice samostatně neprovádí, protože se jedná o technicky, časově, organizačně i personálně velmi náročnou exekuci. Využívá pouze postavení tzv. zajištěného věřitele. Jsou-li tedy předmětné nemovitosti ve vlastnictví dlužníka draženy například soudním exekutorem, přihlašuje město Litoměřice své pohledávky do zahájeného exekučního řízení. Jako zajištěný věřitel má nárok na uspokojení svých pohledávek podle pořadí stanoveného občanským soudním řádem, tedy výhodněji než jako nezajištěný věřitel. Zajištěným věřitelem se město Litoměřice stává na základě zřízeného zástavního práva k nemovitým věcem dlužníka. Informace o vlastnictví nemovitostí zjišťují správci vymáhání prostřednictvím dálkového přístupu do Katastru nemovitostí. Zřízení zástavního práva umožňuje nejen získat výhodnější pořadí, ale zároveň vytváří tlak na dlužníka, aby svůj dluh uhradil před nařízením dražebního jednání.

Kromě nařizování exekucí výše uvedenými způsoby, přihlašují správci vymáhání nedoplatky ještě do zahájeného insolvenčního řízení, do dražby a do dědického řízení.

• *Příhláška do zahájeného insolvenčního řízení*

O podaném návrhu na povolení oddlužení konkrétním dlužníkem jsou správci vymáhání vyrozuměni e mailem z modulu „monitor insolvenčí“, který vychází z dat evidovaných v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“. Tento modul je ale prozatím v testovací fázi a neprobíhá automaticky. Pověřený pracovník nejprve vybere data, která mají být kontrolována a po provedení kontroly je vyhodnocuje a zasílá dotčeným pracovníkům.

Do zahájeného insolvenčního řízení přihlašují správci vymáhání nedoplatky, které vznikly v období do dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, ve lhůtě dvou měsíců ode dne rozhodnutí o úpadku. Přihlašovány jsou všechny nedoplatky vzniklé na neuhrazených místních poplatcích, náklady řízení uložené v souvislosti s řízením o přestupcích a exekuční náklady. Ostatní nedoplatky-pokuty uložené orgány města jsou považovány za mimosmluvní sankce a podle ustanovení § 170 písm. d zákona č. 182/2006 Sb., insolvenčního zákona, v platném znění se neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku.

Nedoplatky vzniklé po účinnosti rozhodnutí o úpadku do ukončení insolvenčního řízení se nárokují u insolvenčního správce. Takto vzniklé nedoplatky se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku.

- ***Přihláška do dražby***

Město Litoměřice nařízení a provedení dražby samostatně neprovádí. Přihlašuje své nedoplatky do již zahájených dražebních jednání. O nařízených dražebních jednáních je městský úřad informován od soudních exekutorů, kteří svá usnesení zasílají s žádostí o uveřejnění na úřední desce a také na základě svého rozhodnutí o zřízení zástavního práva. Zástavní právo je zaznamenáno v evidenci Katastru nemovitostí a soudní exekutor při zaslání usnesení o dražbě osloví i městský úřad, jako dalšího věřitele, který se může domáhat uspokojení pohledávek zajištěných zástavním právem.

Přihlášky do zahájeného dražebního jednání jsou podávány za všechny druhy nedoplatků, tedy místních poplatků i pokut.

Přihlášené nedoplatky jsou podle Občanského soudního řádu uspokojovány z výtěžku dražby v šesté a osmé skupině. Jsou proto často uspokojovány mezi posledními, nebo nejsou uspokojeny vůbec.

- ***Přihláška do dědického řízení***

Skutečnost, že dlužník zemřel je správcům sdělena prostřednictvím součinnosti s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou. Datum a místo úmrtí dlužníka zjišťují správci dotazem u příslušného okresního soudu. Ten sdělí datum úmrtí dlužníka, číslo jednacích dědického řízení a jméno notáře, který řízení vede.

Přihlášku do dědického řízení podávají správci vymáhání pouze pro nedoplatky vzniklé na místních poplatcích. Pokuty uložené orgánem města se do dědického řízení nepřihlašují, protože dle názoru Nejvyššího správního soudu, sp.zn. 7 As 167/2012 ze dne 13.12.2012 mají tyto pokuty osobní charakter a jsou neoddělitelně spojeny s osobou delikventa a nelze je proto převést na dědice.

Posledním prostředkem k vymožení nedoplatku, který Městský úřad Litoměřice využívá, je vymáhání prostřednictvím soudního exekutora.

- ***Vymáhání nedoplatků prostřednictvím soudního exekutora***

Tento způsob vymáhání je využíván nejméně, až když byly vyčerpány všechny možnosti vymožení nedoplatku vlastními silami. Důvodem je odměna a náhrada hotových výdajů soudních exekutorů, která činí v minimální výši 5 500,- Kč. Správci vymáhání posuzují

jednotlivé dlužníky a k vymáhání prostřednictvím soudního exekutora přistupují u dluhů několikanásobně přesahující částku minimálních nákladů. Jedná se zejména o pokuty uložené Odborem dopravy a silničního hospodářství, které dosahují výše až 50 000,- Kč. Od roku 2014 byli soudním exekutorům předány nedoplatky v celkové hodnotě 692 tisíc Kč za 8 poplatkových subjektů. Z předaných nedoplatek nebylo soudním exekutorem dosud nic uhrazeno (stav k 12/2019).

Všechny předané nedoplatky evidují správci vymáhání v informačním systému „pohledávky“ od firmy Vita software, s.r.o. Protože již tento software není technicky podporován ani není propojen na celostátní informační systémy ani na informační systémy úřadu vkládají správci vymáhání všechny údaje do programu „ručně“. Pro vedení spisů využívají kromě informačního systému „pohledávky“ ještě modul operativní evidence příjmů „poplatky“. Zde ověřují informace o provedených úhradách. Takto získané údaje opět „ručně“ vkládají do modulu „pohledávky“. Pro vytváření písemností využívají modul elektronické spisové služby „kancelář“. Do tohoto modulu předávají vytvořené písemnosti, aby získali číslo jednací a provedli ověření referenčních údajů. Údaje o nových dlužnících jsou pořizovány duplicitně. Nejen v modulu „pohledávky“ ale opětovně i v modulu „kancelář“, kde je ale možnost získat dané údaje ze základních registrů.

V následujících tabulkách je uveden přehled o vymožených nedoplatech. Protože jsou správcům vymáhání předávány nedoplatky jak za místní poplatky, tak za uložené pokuty vymáhají správci u jednoho dlužníka všechny nedoplatky najednou a zahrnují je do jednoho exekučního příkazu.

V tabulce č. 10 uvedeny data o vymožených nedoplatech celkem za období 2014-2018 s rozčleněním na nedoplatky vymožené na místních poplatcích a na ostatních nedoplatech.

Tabulka 10 Přehled vymožených pohledávek v Kč podle druhu za období 2014-2018

Rok	Vymožené pohledávky za období 2014-2018 (v Kč)		
	Vymoženo celkem (sl.3 + sl. 4)	Vymoženo na místních poplatcích	Vymoženo na ostatních nedoplatech
2014	3 123 825,30	1 414 675,90	1 709 149,40
2015	2 423 521,18	778 546,78	1 644 974,40
2016	2 976 063,30	1 120 393,80	1 855 669,50
2017	2 927 235,02	640 982,02	2 286 253,00
2018	3 772 049,71	1 238 017,50	2 534 032,21
Celkem	15 222 694,51	5 192 616,00	10 030 078,51

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

Za období 2014-2018 bylo správci vymáhání vymoženo celkem 15 222 694,51 Kč. Na ostatních nedoplatecích byla vymožena téměř dvojnásobná částka oproti vymožené částce za místní poplatky. Tento poměr lze vysvětlit rozdílnou praxí v předávání nedoplatků k vymáhání. U pokut jsou vydaná rozhodnutí předávána k vymáhání na právní úsek do dvou měsíců od právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí. V případě neuhrazených místních poplatků je tato lhůta 1-1,5 roku. Proto lze v roce 2015 a 2017 zaznamenat propad ve výši vymožených částek. Správci vymáhání v těchto letech vymáhali u místních nedoplatků především částky, které k vymáhání zůstaly z minulých let. U těchto nedoplatků je obecně nižší vymahatelnost z důvodu stáří pohledávky, větší úspěšnost bývá zaznamenána u nedoplatků nově vzniklých.

V tabulce č. 11, 12 a 13 je proveden rozbor částky vymožených nedoplatků, a to podle způsobu provedené exekuce, tak, aby mohlo být následně provedeno vyhodnocení efektivnosti jednotlivých způsobů vymáhání.

Tabulka 11 Výše vymožených nedoplatků podle způsobů vymáhání za období 2014-2018

Rok	Vymožené nedoplatky podle způsobů vymáhání (v Kč)			
	Daňová exekuce	Ostatní úkony	Vyrozumění	Celkem
2014	2 373 056,00	12 149,83	738 619,47	3 123 825,30
2015	2 109 926,00	16 295,23	297 299,95	2 423 521,18
2016	2 661 606,00	19 998,35	294 458,95	2 976 063,30
2017	2 630 490,00	22 543,78	274 201,24	2 927 235,02
2018	3 129 621,00	71 148,08	571 280,63	3 772 049,71
Celkem	12 904 699,00	142 135,27	2 175 860,24	15 222 694,51

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

V tabulce č. 11 jsou uvedeny celkově vymožené nedoplatky za období 2014-2018. Ve sloupci 2 jsou uvedeny celkové částky vymožené daňovou exekucí a podrobněji jsou rozebrány v tabulce č. 12. Ve sloupci 3 jsou vymožené celkové částky ostatními způsoby vymáhání, podrobněji jsou rozebrány v tabulce č. 13. Hodnoty uvedené ve sloupci 4 jsou částky, které nebyly uhrazeny žádným ze způsobů vymáhání, ale nedoplatky uhrazené dlužníky na základě zaslání neformálního vyrozumění.

Z tabulky vyplývá, že nejúspěšnějším způsobem vymáhání je daňová exekuce prováděná správci vymáhání, která je následována vyrozuměním, které zasílají správci vymáhání dlužníkům a nejméně úspěšné je vymáhání prováděné prostřednictvím ostatních úkonů (příhláška do insolvenčního řízení, do dražby, do dědického řízení).

V tabulce č. 12 jsou podrobně rozebrány částky vymožené daňovou exekucí v roce 2014-2018. Ve sloupci 2, 3 a 4 jsou uvedeny jednotlivé způsoby daňové exekuce.

Tabulka 12 Vymožené nedoplatky daňovou exekucí za období 2014-2018 (v Kč)

Rok	Daňová exekuce			
	Příkázáním pohledávky z účtu	Srážkami ze mzdy a z jiných příjmů	Jiné peněžité pohledávky	Celkem
2014	1 088 369,00	1 284 687,00	0	2 373 056,00
2015	467 127,00	1 642 799,00	0	2 109 926,00
2016	500 728,00	2 160 878,00	0	2 661 606,00
2017	274 581,00	2 327 926,00	27 983,00	2 630 490,00
2018	372 769,00	2 756 298,00	554,00	3 129 621,00
Celkem	2 703 574,00	10 172 588,00	28 537,00	12 904 699,00

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

Od roku 2015 lze zaznamenat, že daňová exekuce na příkázání pohledávky u poskytovatele platebních služeb má nižší úspěšnost než exekuce srážkami ze mzdy a z jiných příjmů. Tento trend lze vysvětlit skutečností, že většina bank umožňuje svým klientům využívat internetbanking a pohyb na účtech dlužníků je tak mnohem rychlejší. Výpis z účtu, který správce vymáhání požaduje od banky v rámci součinnosti, již v době doručení neodpovídá skutečnému stavu. Naproti tomu u srážek ze mzdy nedochází k tak rychlým změnám. Zaměstnavateli vzniká od okamžiku, kdy je mu doručen exekuční příkaz, povinnost provádět ze mzdy dlužníka stanovené srážky a nevyplácet je dlužníkovi. Proto je exekuce na účet méně úspěšná než exekuce na mzdu.

V tabulce č. 13 jsou podrobně rozebrány ostatní úkony při vymáhání nedoplatků za období 2014-2018.

Tabulka 13 Nedoplatky vymožené ostatními úkony za období 2014-2018 (v Kč)

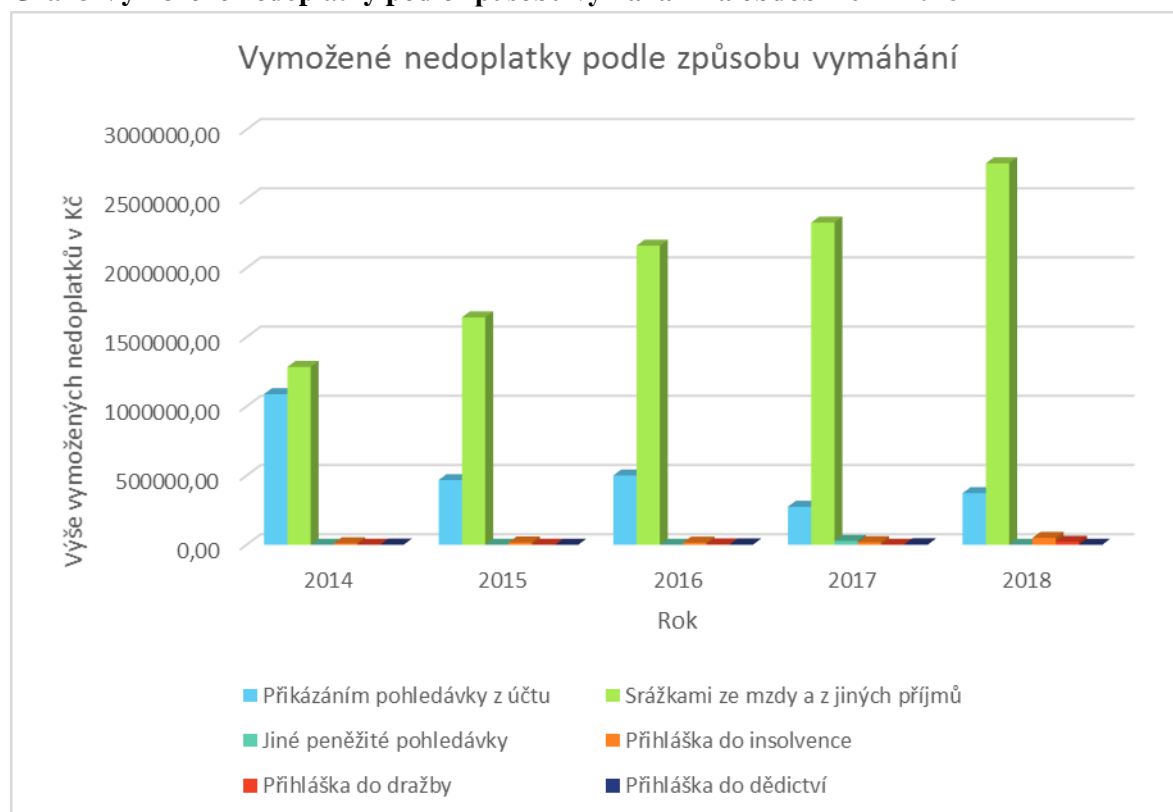
	Ostatní úkony			Celkem
	Příhláška do insolvence	Příhláška do dražby	Příhláška do dědictví	
2014	10 331,83	0	1 818,00	12 149,83
2015	16 295,23	0	0	16 295,23
2016	15 355,85	2 348,50	2 294,00	19 998,35
2017	18 647,78	0	3 896,00	22 543,78
2018	49 699,08	21 449,00	0	71 148,08
Celkem	110 329,77	23 797,50	8 008,00	142 135,27

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

Z ostatních úkonů vymáhání nedoplatků bylo nejvíce vymoženo na základě uplatnění pohledávek v insolvenčním řízení. Nejedná se však o příliš efektivní způsob vymáhání, vymožená částka je spíše důsledkem počtu přihlašovaných dlužníků, nikoliv úspěšností při vymáhání. Poukazované částky od insolvenčních správců jsou tak nízké, že mnohdy poplatky za jejich zaevidování na účet městského úřadu převyšují poukazovanou částku. Částky vymožené přihlášením do veřejné dražby patří mezi nejméně efektivní způsoby vymáhání. Městský úřad je podle OSŘ z rozdělované podstaty uspokojován v 6 a 8 skupině, což je v praxi až po uspokojení pohledávek nákladů vzniklých státu, pohledávek související se správou domu a pozemku, pohledávek výživného, pohledávek z hypotečních úvěrů, pohledávek toho, kdo přistoupil jako další oprávněný. Přihláškou do dědictví bylo za období 2014-2018 vymoženo pouhých 8 008,00 Kč. Nejčastější příčinou neuspokojení pohledávek v dědickém řízení je zastavení dědického řízení pro nemajetnost dlužníků.

O proměnlivosti v efektivnosti používaných způsobů vymáhání svědčí i graf č.3. Zatímco v roce 2014 byla exekuce na příkázání pohledávky z účtu zhruba stejně úspěšná jako exekuce srážkami ze mzdy, od roku 2015 tento poměr neplatí a do popředí se jednoznačně dostává daňová exekuce srážkami ze mzdy a z jiných příjmů.

Graf 3 Vymožené nedoplatky podle způsobu vymáhání za období 2014-2018

Zdroj: údaje poskytnuté městem Litoměřice, vlastní zpracování

4.5 Kvalitativní výzkum-rozhovor

K získání doplňujících informací o postupech správců místních poplatků a vymáhání byl proveden polostrukturovaný rozhovor s dvěma pracovníci městského úřadu. Jednou pracovníci místních poplatků a jednou pracovníci vymáhání.

Pro rozhovor s každou pracovníci byly vybrány tři tematické okruhy a byl dán prostor pro vyjádření subjektivních názorů, připomínek a podnětů. Cílem rozhovoru byla snaha o získání informací o postupech správců, které jsou v jejich zákonné pravomoci a vycházejí z jejich správního uvážení a nelze je odvodit nebo jinak zjistit než dotazováním.

Nejprve byl proveden rozhovor s pracovníci místních poplatků, která vykonává správu místních poplatků za komunální odpad, poplatku ze psů a poplatků z ubytovací kapacity třináct let.

K vyjádření byly této pracovníci předloženy tyto tematické okruhy:

1. Místní poplatky – zvýšení
2. Osvobození místních poplatků
3. Připomínky a podněty

Z rozhovoru vyplynulo, že v minulosti již byla snaha o stanovení rozdílného zvýšení poplatků při různých situacích. Ale vzhledem k softwarovému vybavení musely být tyto částky upravovány ručně, což způsobovalo další zdržení při vyměřování. Co se týká částky zvýšení, tato je obecně stanovena v obecně závazné vyhlášce, ale od počátku zavedení místních poplatků je ukládána ve výši 50 % z nezaplaceného nebo pozdě zaplaceného poplatku, což vychází z původního znění zákona o místních poplatcích, kde byla možnost navýšit nezaplacenou část pouze o 50 %. Možnost navýšit nedoplatek až na trojnásobek umožnila až novela z roku 2003. Zavedení rozdílného navýšení, by se jevilo jako spravedlivější vůči poplatkovým subjektům, ale vzhledem k naznačeným problémům se softwarovým vybavením by se jednalo o administrativně a časově náročnou činnost.

K osvobození místních poplatků uvedla pracovnice několik praktických problémů, se kterými se při své práci setkává. Největší problémy působí nezaplacené poplatky za osoby umístěné v domovech pro seniory, v dětských domovech nebo v domovech se zvláštním režimem, ale s trvalým pobytem na území města Litoměřice. Jedná se většinou o soby, které neuplatnily nárok na osvobození včas nebo vůbec z důvodu věku nebo neznalosti. Tyto situace by bylo možné řešit ustanovením o prominutí poplatku. Prominout lze ale, jen poplatky za komunální odpad. Opomene-li poplatkový subjekt oznámit změnu

v ohlašovacích údajích, například úmrtí psa v zákonné lhůtě, nárok na osvobození zaniká a poplatník je povinen zaplatit poplatek celý. U komunální odpadu je zase podle OZV podmínkou osvobození od poplatku ohlášení důvodů do 31.3. následujícího kalendářního roku a neexistence pohledávek po lhůtě splatnosti. Oznamí-li poplatkový subjekt důvody pro osvobození po 31.3. nesplní podmínku pro uplatnění osvobození a zároveň poruší další, neboť u něj existuje nezaplacený poplatek po lhůtě splatnosti. Správce místního poplatku zjišťuje sám v rámci své vyhledávací činnosti údaje k osobám umístěným v těchto zařízeních a oslovuje konkrétní zařízení nacházející se v jeho správním obvodu. Přesto je v některých případech téměř nemožné zjistit, zda je určitá osoba umístěná v některém z výše uvedených zařízení a tuto skutečnost odhalí správce až po vyměření.

V další části rozhovoru dostala pracovnice poplatků prostor k vyjádření svých připomínek, názorů a podnětů k vykonávané práci.

Pracovnice nejprve uvedla návrhy na zlepšení vykonávané práce. Jako ulehčení správy poplatků by bylo možné považovat ukončení praxe zasílání složenek na komunální odpad. Městský úřad Litoměřice ve svém tištěném Radničním zpravodaji, který je dostupný i na webových stránkách města informuje o blížící se splatnosti komunálního odpadu. Každoroční zasílání složenek je zatěžující nejen pro pracovnice místních poplatků, které se podílejí na jejich zaslání, ale navyšují se i výdaje za poštovné. Jako další podnět ke zlepšení správy místních poplatků navrhla pracovnice propojení evidence poplatků na monitor insolventů. Zamezilo by se tak situacím, kdy správce poplatku až při vyměření zjistí, že dlužník má schválené oddlužení. Bylo by vhodné vědět o této skutečnosti neprodleně jak nastane, aby správce poplatků mohl provést všechny úkony potřebné k přihlášení nedoplateků do insolvence. Z toho podnětu také vyplynula zásadní připomínka týkající se stávajícího softwarového vybavení. Nevyhovující programové vybavení je spojovacím problémem všech fází poplatkového řízení. Způsobuje neúměrné prodlužování všech vykonávaných činností, tím, že většinu údajů pořizují pracovnice ručně, nebo je musí ručně opravovat a zároveň je příčinou mnoha nesprávných postupů.

Dále byl proveden rozhovor s pracovnicí vymáhání. Tato pracovnice vykonává agendu vymáhání pohledávek a délka její praxe je 11 let. Pro tuto pracovnici byly stanoveny tyto tematické okruhy:

1. Daňová exekuce – způsoby vymáhání
2. Vymáhání – exekuční příkazy

3. Připomínky a podněty

Rozhovorem s pracovníci bylo vyplynulo, že rozsah prováděných způsobů exekuce Městským úřadem Litoměřice je téměř vyčerpávající. Městský úřad neprovádí pouze, daňovou exekuci příkázáním jiných majetkových práv, prodejem movitých a nemovitých věcí. A to zejména z důvodu, že se jedná o způsoby exekucí, které jsou administrativně a personálně náročné. Také kladou vysoké nároky na technické a organizační zabezpečení. V minulosti byla zvažována možnost provádění daňové exekuce prodejem movitých věcí a za tímto účelem byl navštíven jiný městský úřad který zkušenosti s touto exekucí má. Vzhledem k nevýhodám, které tento způsob exekuce s sebou nese: zasahování do soukromí dlužníka, přizvání osob jejichž přítomnost na místě je nutná – nezávislý svědek, Policii České republiky, ochranný doprovod, zástupce orgánu obce a případně zámečník, prostory na uskladnění movitých věcí, vyhodnotil městský úřad tuto exekuci jako nerentabilní a k jejímu zahájení nedošlo. K tomuto okruhu pracovnice dále uvedla, že nejvíce se osvědčila daňová exekuce srážkou ze mzdy a exekuce příkázáním pohledávky u poskytovatele platebních služeb. Tyto exekuce jsou nejméně administrativně náročné a vyžádání podkladů, na základě, kterých dojde k nařízení exekuce je snadné.

K dalšímu okruhu pracovnice uvedla, že správci vymáhání vystavují exekuční příkazy na veškeré nedoplatky dlužníka. Má-li dlužník nedoplatky například na místním poplatku za komunální odpad, na poplatcích ze psů, a ještě na pokutě uložené přestupkovou komisí, zahrne správce vymáhání všechny tyto nedoplatky do jednoho exekučního příkazu. Tato celková částka je pak zvýšena o exekuční náklady za nařízení exekuce. I v případě, že je nedoplatek uhrazen pouze částečně a je nařízena exekuce další, nejsou v rámci druhé exekuce ukládány nové exekuční náklady. Pokud by správce vymáhání nařídil na takovýto nedoplatek tři daňové exekuce, zvláště za každý nedoplatek a u každé uložil exekuční náklady, dopouštěl by se tak porušení zásady hospodárnosti a procesní ekonomie. Z rozhovoru o exekučních příkazech dále vyplynula informace o komplikacích při úhradách nedoplatků. Správci vymáhání ve vydaných exekučních příkazech příkazují poukazovat úhrady nedoplatků na jednotlivé osobní daňové účty. Součástí exekučních příkazů jsou tedy až půlstránkové informace o číslech účtů a variabilních symbolech, na které mají být úhrady nedoplatků poukázány. Tento postup je složitý nejen pro zaměstnavatele, banky, poddlužníky a správce poplatků, ale především nevyhovuje ustanovení daňového řádu. Pro vymáhané částky má být zřízen depozitní účet,

na který má být poukázána celková vymožená částka a který má sloužit k následnému převodu na jednotlivé osobní daňové účty.

V rámci rozhovoru byl pracovníci poskytnut prostor pro vyjádření vlastních témat, podnětů a připomínek. Ve vyjádření zmínila pracovnice návrh na využití informací získaných ve vymáhacím řízení pro řízení vyměřovací. Konkrétně navrhla postupovat informace získané správcí vymáhání součinností s Vězeňskou službou ČR správcům poplatků. Na základě této součinnosti jsou získána potvrzení o osobách umístěných ve výkonu trestu odnětí svobody jejichž součástí jsou i informace o datu nástupu a konci výkonu trestu. Lze tedy s jistotou určit, že se daná osoba v daném čase na území města trvale nezdržovala. Předáním této informace správcí místních poplatků, by se předešlo vyměřování místních poplatků osobám, které se na území města prokazatelně nezdržují a odpadly by i následné kroky jako jsou vymáhání nebo žádost o prominutí poplatku. Na závěr pracovnice vymáhání uvedla skutečnost, která výrazně působí na efektivitu práce úseku vymáhání. Je to nevhodné softwarové vybavení a problém zdvojené práce, kdy jsou údaje z jedné evidence ručně přenášeny do druhé, protože nefunguje jejich propojení.

5 Výsledky a zhodnocení výsledků

V této kapitole bude provedeno zhodnocení procesního postupu při správě místních poplatků. Z provedené analýzy a shrnutí jednotlivých fází poplatkového řízení budou formulovány návrhy na zvýšení efektivitu a stanoven optimální postup při jejich správě.

5.1 Analýza zavedených místních poplatků

Město Litoměřice má na svém území zavedeny čtyři místní poplatky: místní poplatek z ubytovací kapacity, místní poplatek ze psů, místní poplatek za užívání veřejného prostranství, místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Z celkových příjmů města Litoměřice za období 2014-2018 (od 467-567 mil. Kč) činily příjmy za všechny místní poplatky necelá tři procenta (od 2,28 – 2,91 %). V Kč se tato výše pohybovala v rozmezí 13-15 mil. Kč. Největší podíl na příjmech z místních poplatků dosáhl poplatek za komunální odpad, jehož výběr v letech 2014-2018 činil v průměru 11,6 mil. Kč. Na poplatek z ubytovací kapacity 620 tis. Kč, na poplatek ze psů 347 tis. Kč a na poplatek za užívání veřejného prostranství 293 tis. Kč.

5.2 Zhodnocení postupu při správě místních poplatků a doporučení

Z popisu jednotlivých fází poplatkového řízení vyplynuly tyto základní poznatky:

Evidence místních poplatků

Evidenci místní poplatků provádí pracovníce místních poplatků na základě ohlašovací povinnosti poplatkových subjektů. V případě komunálního odpadu využívají referenční údaje ze základního registru obyvatel. Pro ověření splnění ohlašovací povinnosti provádějí pracovníce poplatků vyhledávací činnost prováděnou vlastními silami, a to formou místního šetření. Dále využívají spolupráci se strážníky Městské policie, kteří při svých pochůzkách ověřují plnění poplatkových povinností-oprávněnost užívání komunikace, zda je držitel psa evidován k místnímu poplatku a předávají tyto podněty správcům poplatků.

Poplatkové subjekty evidují pracovníce místních poplatků v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“. U místního poplatku za komunální odpadu a ze psů jsou v tomto modulu zohledněny všechny změny u poplatkového subjektu, ale nikoliv automaticky, ale z popudu pracovníce místních poplatků. Poplatkové subjekty ostatních místních poplatků evidují pracovníce místních poplatků na základě vystavených platebních výměrů. Jejich evidenci provádí ručně, včetně všech údajů o poplatníkovi i o platebním výměru. Při jejich zavádění do modulu „poplatky“ dochází ke vzniku duplicit, které způsobují, že jsou stejní poplatníci v evidenci městského úřadu dvakrát.

Tato skutečnost může působit komplikace například při vydání potvrzení o stavu osobního daňového účtu, které se vydává na žádost poplatkového subjektu. Pracovník vydávající potvrzení je pak vystaven situaci, kdy musí údaje za jeden poplatkový subjekt vyhledat na více místech v evidenci a tyto informace následně zkompletovat.

Placení místních poplatků

Platby od poplatkových subjektů jsou evidovány správci poplatků na osobním daňovém účtu poplatníka odděleně za každý druh poplatku. Platba je pak evidována na předpisy, které uvede poplatkový subjekt ve zprávě příjemci, nebo která je uvedena v kolonce účel platby.

Tento postup je však v rozporu s ustanovením § 152 daňového řádu, který stanoví pořadí úhrady daně. Podle tohoto ustanovení má správce poplatku použít platbu na úhradu nedoplatků v pořadí: nedoplatky na poplatku a splatný poplatek, nedoplatky na příslušenství poplatku, vymáhané nedoplatky na poplatku a vymáhané nedoplatky na

příslušenství poplatku. Toto zákonem stanovené pořadí, ve kterém má být uhrazená částka zaúčtována na jednotlivé položky, je závazné jak pro správce poplatku, tak i pro poplatkový subjekt. Poplatkový subjekt nemá oprávnění nakládat s platbou tak, aby stanovil, kterou z platebních povinností hodlá uhradit. Disponuje pouze právem určit, na jaký místní poplatek svou platbu směřuje (pokud je například evidován dluh na místním poplatku ze psů za období 2014-2015 a na komunálním odpadu za roky 2014-2015, má poplatník právo určit, že platba bude směřovat na místní poplatek ze psů). O zaevidování platby k jednotlivým poplatkovým obdobím na místním poplatku ze psů rozhoduje správce poplatků.

Úhrady od “společných plátců“ za domácnosti jsou připisovány na osobní daňový účet plátců. Pokud je poukázána nižší částka poplatku, než je celková splatná poplatková povinnost za domácnost, provede pracovnice poplatků změny v evidenci poplatků a zaplacenou částku, ponechává u společného plátce.

V této situaci by bylo vhodné vyzvat společného plátce k identifikaci provedené platby (podle ustanovení § 164 odst. 2 a 3 DŘ), aby určil, za které osoby byl poplatek uhrazen. Pokud by společný plátce identifikoval provedenou platbu tím, že by uvedl pouze jeden variabilní symbol, aniž by zároveň identifikoval další osoby, za které poplatek uhradil, měl by správce poplatku s ohledem na § 164 odst. 1 DŘ („*daňový subjekt, je povinen uvést na kterou daň je platba určena, a správce daně ji na tuto daň přijme*“), provedenou platbu zaevidovat pouze na identifikovaný osobní daňový účet.

Vymožené platby jsou přijímány a evidovány na osobním daňovém účtu poplatníka. Je-li dluh složen z více nedoplatků, na různých druzích poplatků je přijímán a evidován na jednotlivých druzích poplatku.

Tento postup taktéž nevyhovuje ustanovení daňového řádu. Podle ustanovení § 150 odst. 5 DŘ se úhrada vymožených částek neprovádí přímo na jednotlivé druhy poplatku, nýbrž svodně na osobní depozitní účet určený pro vymožené částky. Tento postup je v praxi nejvýhodnější, nejen pro dlužníka, ale zejména pro správce poplatku a také subjekty, které realizují příkázané exekuční příkazy. Je neefektivní a zatěžující požadovat, aby zaměstnavatelé, banky a poddlužníci vyplacené částky poukazovali na jednotlivé druhy nedoplatků. Tento depozitní účet má sloužit i pro příjem částek dobrovolně uhrazených ze strany poplatkového subjektu v souvislosti s vyrozuměním o výši nedoplatků.

Platby, které nelze identifikovat, přijímá správce poplatku na účet nejasných plateb

a vyzývá poplatkový subjekt k určení druhu poplatku na který byla platba určena.

V případě, že poplatkový subjekt ve stanovené lhůtě neoznačí, který poplatek zamýšlel uhradit, správce poplatku sám určí, na jaký druh poplatku bude platba zaevidována.

Vyměření místních poplatků

Místní poplatky vyměřují správci poplatků platebními výměry, které obsahují dva druhy výroků. V prvním výroku je uvedena výše zaplacené nebo nezaplacené části poplatku, ve druhém výroku je uvedena částka navýšení, za neuhrazení poplatku nebo pozdní úhradu místního poplatku.

Částky navýšení jsou v obecné definici uvedeny v ustanovení § 11 odst. 3 ZMP: „Včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek“. Tyto formulace jsou i součástí obecně závazných vyhlášek, ale v žádné není uvedena konkrétní částka navýšení. Pak dochází k situacím, že poplatkový subjekt, který zaplatil místní poplatek v poslední den lhůty, ale na účet správce poplatku byla platba připsána následující den, je sankcionován stejnou částkou navýšení jako poplatkový subjekt, který neuhradil místní poplatek vůbec. Jistě by bylo vhodné vzít tyto skutečnosti do úvahy při rozhodování o stanovení navýšení poplatku a diferencovat výši navýšení pro různé situace. Navýšení poplatku má směřovat k naplnění sankčního charakteru za nesplnění povinnosti a zabránit dalšímu porušování této povinnosti. Stanovením konkrétních sazeb navýšení by byla jednoznačně dána najevo praxe správce poplatku a zároveň by byla zohledněna míra porušení povinností. Vhodnou formou zveřejnění konkrétní míry navýšení by mohla být příloha obecně závazné vyhlášky. Jinou formou by mohla být směrnice městského úřadu, se kterou by se mohli seznámit i poplatníci místních poplatků a ze které by bylo zřejmé, ve kterých případech bude navyšováno a v jaké míře.

Správci poplatků vyměřují platebními výměry poplatkové povinnosti poplatkovým subjektům v případech, kdy: poplatkový subjekt místní poplatek zaplatí po lhůtě splatnosti stanovené v OZV a ve správné výši, poplatkový subjekt místní poplatek zaplatí ve lhůtě splatnosti stanovené v OZV v nesprávné výši, poplatkový subjekt místní poplatek nezaplatí ani nesplní ohlašovací povinnost, poplatkový subjekt místní poplatek zaplatí ale nesplní ohlašovací povinnost. Zvláštní postup uplatňují správci poplatku u komunálního odpadu za nezletilé poplatníky. Při vyměřování rozhodují o osobě zákonného zástupce nezletilé osoby. Tuto osobu vybírají na základě vyhledávací činnosti a případně součinností se správci vymáhání. Tomuto zákonnému zástupci pak platebním výměrem vyměřují místní

poplatek ve výši zrušené poplatkové povinnosti nezletilého poplatníka.

K vyměření poplatků přistupují správci poplatku rozdílně pro každý druh poplatku. U místního poplatku ze psů je k vyměření přistupováno do tří měsíců od uplynutí splatnosti poplatku. U komunálního odpadu, za dvě poplatková období – dva až tři roky od uplynutí splatnosti místního poplatku. Poplatek za užívání veřejného prostranství je vyměřován ve lhůtě čtyř měsíců až jednoho roku. Poplatek z ubytovací kapacity vyměřují správci poplatku do tří měsíců od uplynutí splatnosti poplatku.

Vyměřováním místního poplatku za komunální odpad za dvě poplatková období dochází k časovému posunu při vyměření na samou hranici lhůty pro vyměření. Základní délka lhůty činí 3 roky, počátek běhu lhůty nastává dnem, v němž se stal místní poplatek splatným. Je-li podle OZV splatnost místního poplatku za komunální odpad do 31.10.2014, počíná tímto dnem běžet tříletá lhůta, která končí 31.10.2017. Místní poplatky za rok 2014,2015 byly vyměřovány v průběhu II a III čtvrtletí 2017. Pokud by správci poplatků nestihli vyměřit včas, mělo by to za následek uplynutí lhůty a místní poplatek by již nemohl být vyměřen. Proto nelze tento postup považovat za vhodný. Správce poplatku, by měl přistoupit k vyměření poplatku, jakmile poplatkové období uplyne, v časovém rozmezí stanoveném v § 7 odst.1 DŘ (bez zbytečných průtahů). Vyměřování poplatků těsně před uplynutím lhůty pro vyměření má dopad nejen na lhůty vyměřovací, ale díky lhůtám, ve kterých dochází k předávání neuhrazených platebních výměrů k vymáhání (1-1,5roku) i na lhůty vymáhací.

Naopak u místního poplatku ze psů přistupují správci k vyměření před uplynutím poplatkového období. Splatnost místního poplatku ze psů je 30.6. příslušného kalendářního roku. K vyměření přistupují správci poplatku do tří měsíců od uplynutí splatnosti (za poplatkové období 2017 bylo vyměřeno v září 2017, za poplatkové období 2018 v listopadu 2018). Problém by mohl nastat v případě, že držitel psa by před uplynutím poplatkového období zemřel, nebo se odstěhoval do jiné obce. Pak by vyměřená poplatková povinnost neodpovídala skutečnosti. Takto chybně vystavené platební výměry nelze opravit dodatečným platebním výměrem, ale musí být využito mimořádných opravných prostředků. Například obnovy řízení, buď na základě žádosti poplatkového subjektu nebo z moci úřední. Z tohoto důvodu by bylo vhodné, aby správci poplatků přistupovali k vyměření až po uplynutí poplatkového období.

Nárok na osvobození prokazují poplatníci na základě předloženého potvrzení.

U místního poplatku za užívání veřejného prostranství a u místního poplatku z ubytovací kapacity nárok na osvobození ověřují správci poplatků pomocí vlastní evidence. U místního poplatku za komunální odpad musí poplatkové subjekty splnit ještě další podmínky pro osvobození – prokázání nároku do 31.3. následujícího kalendářního roku a splnění podmínky neexistence pohledávky po lhůtě splatnosti.

Některé skutečnosti potvrzující nárok na osvobození, může správce poplatku získat z jiného řízení, jak vyplynulo z rozhovoru s pracovníci vymáhání. Jedním z těchto případů je potvrzení o umístění osoby ve vazbě, nebo výkonu trestu odnětí svobody. Těmito informacemi disponují především správci vymáhání pohledávek, kteří v rámci součinnosti zjišťují dané skutečnosti prostřednictvím centrální evidence vězňených osob a posléze přímo v konkrétním zařízení Vězeňské služby ČR. Je tedy nadbytečné požadovat doložení nároku na osvobození poplatníka usnesením soudu nebo potvrzením Vězeňské služby ČR. Předáním této informace správci místních poplatků, by se předešlo vyměřování osobám, které se na území města prokazatelně nezdržují a odpadly by i následné kroky jako jsou vymáhání nebo žádost o prominutí poplatku.

Vymáhání místních poplatků

Správci vymáhání se zabývají jak vymáháním nedoplatků na místních poplatcích, tak i nedoplatků na pokutách uložených příslušným odborem nebo komisí městského úřadu. Za období 2014-2018 bylo správcům vymáhání nově předáno celkem 8 245 případů v celkové částce 24 751 363,00 Kč. Z tohoto počtu bylo 4 852 případů nedoplatků na místních poplatcích a 3 393 ostatních nedoplatků. Protože správci vymáhání vymáhají také nevyhozené nedoplatky z předchozích let zabývali se v roce 2018 nedoplatky v celkové výši 30 989 929,- Kč.

Správci vymáhání před zahájením vymáhání vyrozumívají dlužníka o jeho nedoplatcích. Není-li dluh uhrazen zjišťují prostřednictvím vyhledávací činnosti informace o majetku dlužníka. K „součinnosti“ vyzývají banky a ostatní poskytovatele platebních služeb, zdravotní pojišťovny, zaměstnavatele, Českou správu sociálního zabezpečení, úřady práce a Vězeňskou službu ČR. Další údaje získávají součinností s distributory energií, využívají dálkový přístup do Katastru nemovitostí. Získané informace správci vyhodnocují a podle konkrétních zjištění rozhodují o způsobu vymáhání. Způsob daňové exekuce volí s ohledem na dlužníka a s přihlédnutím k zásadám hospodárnosti a přiměřenosti. Daňovou exekuci nařizují vydáním exekučního příkazu, ve kterém zvolí způsob provedení exekuce.

Nejvíce využívané způsoby vymáhání jsou: daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, daňová exekuce srážkami ze mzdy, daňová exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky. Kromě nařizování daňových exekucí přihlašují správci vymáhání nedoplatky ještě do zahájeného insolvenčního řízení, do dražebního jednání a do dědického řízení. Výjimečně využívají vymáhání nedoplatků prostřednictvím soudního exekutora.

Za období 2014-2018 vymohli správci vymáhání 15 222 694,51 Kč, z toho 5 192 616,00 Kč na místních poplatcích a 10 030 078,51 Kč na ostatních nedoplatcích. Celková vymožená částka 15 222 694,51 byla vymožena daňovou exekucí v částce 12 904 699,00 Kč, ostatními úkony v částce 142 135,27 Kč a na základě zaslaného vyrozumění v částce 2 175 860,24 Kč. Ze všech způsobů vymáhání byla nejefektivnější daňová exekuce (12 904 699,00 Kč) z níž nejvýnosnější byla daňová exekuce srážkami ze mzdy, následovaná daňovou exekucí příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb a nejméně efektivní daňová exekuce příkázáním jiné peněžité pohledávky. Nedoplatky vymožené ostatními úkony za období 2014-2018 činily celkem 142 135,27 Kč, jde tedy o nejméně efektivní způsob vymožení nedoplatku ať už jde o způsob vymáhání přihlášením nedoplatku do insolvenčního řízení, přihlášením do zahájeného dražebního jednání. Nejnižší vymožená částka je z úkonu: přihlášení do dědického řízení, kde činila vymožená částka za období 2014-2018 pouze 8 008,00 Kč. Jako poměrně úspěšné lze vyhodnotit úhradu nedoplatku na základě zaslaného vyrozumění, což nelze považovat za způsob vymáhání, protože se jedná o neformální vyrozumění, kterým ale není zahájeno exekuční řízení. Vymožená částka činila za období 2014-2018: 2 175 860,24 Kč.

Z rozhovorů se správci místních poplatků a vymáhání vyplynuly další poznatky: Zavedení rozdílného navýšení pro různé situace by bylo vhodným nástrojem pro odstranění nerovnosti mezi pozdním splněním a nesplněním poplatkové povinnosti. Tato snaha ovšem naráží na technické, administrativní a časové překážky. Osvobození, prominutí a úlevy působí komplikace zejména u místního poplatku za komunální odpad a místního poplatku ze psů. Nejčastěji řeší správci poplatků problémy nezaplacených poplatků za osoby umístěné v domovech pro seniory, dětských domovech nebo v domovech se zvláštním režimem, které neuplatní nárok na osvobození včas nebo vůbec z důvodu věku nebo neznalosti. Nejsou-li splněny podmínky pro osvobození

stanovené v OZV nemohou správci poplatků nárok uznat a poplatkový subjekt je pak povinen uhradit poplatek celý. Jako ulehčení správy poplatků navrhla pracovnice místních poplatků ukončení praxe zasílání složenek na komunální odpad, dále propojení evidence poplatků na monitor insolventů, aby se zamezilo situacím, kdy správce poplatku až dodatečně zjistí u poplatkového subjektu schválené oddlužení.

Rozhovorem s pracovnicí vymáhání vyplynulo, že rozsah prováděných způsobů exekuce je téměř vyčerpávající, o čemž svědčí částka vymožená za období 2014-2018 která činila 15 222 694, 51 Kč. Z dotazu k okruhu exekuční příkazy vyplynul poznatek o nesprávném postupu při evidenci úhrad vymožených nedoplatků a nedostacích ve vydávaných exekučních příkazech. Tento problém vyplynul i ve zhodnocení poplatkové fáze: placení místních poplatků. Pro vymáhané částky by měl být zřízen depozitní účet. Tento depozitní účet by měl být uváděn i v jednotlivých exekučních příkazech a měl by usnadnit zaměstnavatelům, bankám, podlužníkům a správcům poplatku manipulaci s vymoženými částkami. Ve vyjádření dále zmínila pracovnice návrh na využití informací o osobách umístěných ve výkonu trestu odnětí svobody, získaných ve vymáhacím řízení pro řízení vyměřovací, tak aby se předešlo vyměřování osobám, které se na území města prokazatelně nezdržují, a jsou následně vyměřovány a vymáhány.

Obě pracovnice shodně uvedly nevhodné softwarové vybavení, které se výrazně podílí na nižší produktivitě práce. Největším problémem se ukázala nepropojenost evidencí a následná zdvojená činnost, kdy jsou údaje z jedné evidence přenášeny do druhé a také faktická nefunkčnost základního modulu „pohledávky“ určeného k evidenci pohledávek.

5.3 Předložení návrhů ke zvýšení efektivity při správě místních poplatků

Z provedeného zhodnocení postupu při správě místních poplatků a doporučení byly formulovány návrhy ke zvýšení efektivity:

Odstranění duplicit v evidenci místních poplatků

K odstranění duplicit v osobách poplatkových subjektů by bylo vhodné provést kontrolu modulu operativní evidence příjmů“ poplatky“. Poplatkový subjekt, který je v evidenci vícekrát, zvlášť za každý druh poplatku by měl být sloučen do jednoho tak, aby byl v evidenci pouze jednou, a u jeho osoby byly zaevidovány všechny druhy poplatků.

Pro řádně vedené vyměřovací a exekuční řízení je evidence obsahující aktuální a platné údaje základním předpokladem.

Stanovení postupu nakládání s došlou platbou

Pro správné nakládání s platbami by mělo být dodržováno pořadí stanovené DŘ. Došlou platbu by měl správce poplatku zaevidovat na poplatek na který ji poplatkový subjekt určil. Pořadí úhrady na poplatkové období by však měl určit správce poplatku. Přednostně by měly být uhrazeny nedoplatky s dřívějším datem splatnosti, neboť tyto nedoplatky mají blíže k lhůtě pro placení, která znamená hranici určující jejich zánik. A dále podle pořadí: na nedoplatky na poplatku a splatný poplatek, nedoplatky na příslušenství poplatku, vymáhané nedoplatky na poplatku a vymáhané nedoplatky na příslušenství poplatku.

Zřízení depozitního účtu

Ke zvýšení efektivity by také přispělo zřízení osobního depozitního účtu, kam by byly poukazovány úhrady částek vymožených všemi způsoby vymáhání a dále částek dobrovolně uhrazených ze strany poplatkového subjektu na základě vyrozumění o výši nedoplatků. Zjednodušení informací o platebních údajích v exekučních příkazech by vedlo k výrazné časové úspoře správců vymáhání, ale zejména k dodržení zákonného postupu.

Lhůty pro vyměření místních poplatků

Lhůty, ve kterých jsou místní poplatky vyměřovány a předávány k vymáhání mají zásadní vliv na efektivitu správy místních poplatků. Vhodnou úpravou lhůt vyměření a předání k vymáhání by došlo ke zkrácení těchto lhůt a tím k větší úspěšnosti při vymáhání, neboť stáří nedoplatku má vliv na jeho vymahatelnost.

Pro vyměření místního poplatku za komunální odpad by byla přiměřená lhůta do 6 měsíců po uplynutí poplatkového období za jedno poplatkové období. U poplatku ze psů do 3 měsíců po uplynutí poplatkového období. U poplatku z ubytovací kapacity do 3 měsíců po skončení každého příslušného kalendářního čtvrtletí. U poplatku za užívání veřejného prostranství do 3 měsíců od ukončení užívání veřejného prostranství, nebo do 3 měsíců každého příslušného kalendářního roku.

Využití údajů zjištěných při exekučním řízení ve vyměřovacím řízení

Využitím potvrzení o osobách umístěných ve výkonu trestu odnětí svobody získaná správcem vymáhání na základě součinnosti s Vězeňskou službou ČR, by se předešlo vyměřování osobám, které se na území města prokazatelně nezdržují. Zasílaná potvrzení,

jejichž součástí jsou uvedená data nástupu a konce výkonu trestu by mohla sloužit správcům poplatků při vyměření poplatku za komunální odpad.

5.4 Stanovení optimálního postupu pro správu místních poplatků

Z provedeného shrnutí, doporučení a vzhledem k přeloženým návrhům na zvýšení efektivity se jeví jako nejvhodnější následující postup při správě místních poplatků:

Správce místního poplatku:

- zaeviduje poplatkový subjekt na základě ohlašovací povinnosti. U místního poplatku za komunální odpad a ze psů provede evidenci na základě referenčních údajů v součinnosti s odborem informačních technologií po uplynutí kalendářního roku.
- kontroluje, zda se poplatkový subjekt již nenachází v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“. Nachází-li se poplatkový subjekt v této evidenci, zaeviduje nový místní poplatek, k již existujícímu poplatníkovi.
- došlou platbu zaeviduje na místní poplatek, který určil poplatkový subjekt. Pořadí úhrady na poplatková období určí sám při dodržení ustanovení § 152 DŘ.
- platbu vykonanou bez dostatečného označení přijme na účtu nejasných plateb a vyzve poplatkový subjekt k identifikaci platby. Neodpoví-li poplatkový subjekt ve stanovené lhůtě, určí sám, na který poplatek bude platba zaevidována.
- platby vymožené jednotlivými způsoby vymáhání přijme a eviduje na osobním depozitním účtu poplatníka. Stejně jako částky dobrovolně uhrazené ze strany poplatkového subjektu v souvislosti s vyrozuměním o výši nedoplatků. Takto získané částky převede na osobní daňový účet poplatkového subjektu s datem platby evidovaným na osobním depozitním účtu.
- přistupuje k vyměření včas nebo ve správné výši nezaplacených místních poplatků po uplynutí poplatkového období platebními výměry.
- místní poplatek, který nebyl poplatníkem uhrazen včas nebo v nesprávné výši správce poplatku zvýší následovně: poplatek uhrazený po datu splatnosti, ale ve lhůtě do 5 pracovních dnů od data splatnosti zvýší o 10 %, poplatek uhrazený po datu splatnosti, ve lhůtě více než 5 pracovních dnů od data splatnosti, případně neuhrazený zvýší o 50 %.

- u nezletilých poplatníků vyměří místní poplatek za komunální odpad jednomu ze zákonných zástupců ve výši zrušené poplatkové povinnosti nezletilého poplatníka.
- k vyměření poplatků přistupuje: u místního poplatku ze psů do tří měsíců od uplynutí poplatkového období, u místního poplatku za komunální odpad do jednoho roku od uplynutí poplatkového období, u místního poplatku za užívání veřejného prostranství do tří měsíců od ukončení užívání veřejného prostranství, nebo do 3 měsíců po uplynutí každého příslušného kalendářního roku, přesáhne-li užívání do více kalendářních let, u místního poplatku z ubytovací kapacity do tří měsíců po skončení každého příslušného kalendářního čtvrtletí.
- zavede pohledávku (neuhrazený místní poplatek) do modulu operativní evidence příjmů „poplatky“ neprodleně po vzniku pohledávky a sleduje její plnění. Pokud není pohledávka řádně a včas uhrazena, předá ji nejpozději do tří měsíců od splatnosti k vymáhání právnímu úseku.

Správce vymáhání

- prověří okolnosti vzniku pohledávky, včetně souvisejících dokumentů a každou pohledávku zaeviduje a přidělí jí číslo jednací a číslo spisu.
- zasílá dlužníkovi vyrozumění o výši nedoplatků s uvedením náhradní lhůty pro zaplacení.
- zjišťuje údaje týkající se příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností dlužníků, prostřednictvím výzvy k poskytnutí informací subjektům, kterým je tato povinnost uložena zákonem.
- získané informace vyhodnotí a podle konkrétních zjištění rozhodne o způsobu vymáhání. Informace, které lze využít ve vyměřovacím řízení, předává správcům poplatků.
- daňovou exekuci nařizuje vydáním exekučního příkazu, ve kterém zvolí způsob provedení exekuce: přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb nebo daňovou exekucí srážkami ze mzdy nebo daňovou exekucí přikázáním jiné peněžité pohledávky.
- nastanou-li patřičné okolnosti podává přihlášku do zahájeného insolvenčního řízení, přihlášku do dražebního jednání, přihlášku do dědického řízení.
- obrátí se na soudního exekutora, nedaří-li se uspokojit pohledávku v rámci exekuce prováděné vlastními silami.

5.5 Zohlednění výsledků zkoumání v právních předpisech obce

Na základě předložených návrhů ke zvýšení efektivity (oddíl 5.3) a stanovení optimálního postupu při správě při správě místních poplatků (oddíl 5.4), lze doporučit, aby výsledky zkoumání byly zohledněny i v právních předpisech obce.

5.5.1 Doporučení pro přezkoumání a korekci právních předpisů obce

Stanovení míry navýšení by bylo vhodné upravit ve všech obecně závazných vyhláškách (příloha 1, 2 ,3 ,4), v oddílech závěrečná ustanovení takto:

Znění: „Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku“

upravit na znění:

„Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit:

o 10 % je-li poplatek uhrazený po datu splatnosti, avšak ve lhůtě do 5 pracovních dnů od data splatnosti,

o 50 % je-li poplatek uhrazený po datu splatnosti, ve lhůtě delší než 5 pracovních dnů od data splatnosti, případně neuhrazený,

toto zvýšení je příslušenstvím poplatku“.

Ustanovení o osvobození od poplatku za komunální odpad (příloha č. 4), pro osoby umístěné ve vazbě nebo výkonu trestu upravit takto:

Znění v čl. 6 Osvobození: „2.Od poplatku až na dobu nejvýše jednoho kalendářního roku se dále touto vyhláškou osvobozují poplatníci:

g) umístění ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody (dokládá se např. usnesením soudu nebo potvrzením Vězeňské služby České republiky o výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody)“

vyjmout z čl. 6 a upravit na znění:

čl. 6, bod 6: „Od poplatku se nad rámec zákona osvobozují:

- a) Poplatníci umístění ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody po dobu výkonu vazby nebo nepodmíněného trestu odnětí svobody“.

5.5.2 Návrh směrnice k stanovující postup při správě místních poplatků

Návrhy a doporučení týkající se postupu při správě místních poplatků, podle kterých by měli pracovníci postupovat, by bylo vhodné upravit vnitřním předpisem – směrnicí.

Návrh směrnice stanovující postup při správě místních poplatků:

M ě s t s k ý ú ř a d L i t o m ě ř i c e

P ř í k a z s t a r o s t y m ě s t a a t a j e m n í k a M ě Ú
č. xx/xxxx

Směrnice stanovující postup při správě místních poplatků

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Tento příkaz starosty města Litoměřice a tajemníka Městského úřadu Litoměřice stanovuje povinnosti zaměstnanců městského úřadu v oblasti správy místních poplatků, jejich evidenci, placení, vyměřování a vymáhání.

Ustanovení této směrnice se vztahuje na místní poplatky zavedené městem Litoměřice: místní poplatek z ubytovací kapacity, místní poplatek ze psů, místní poplatek za užívání veřejného prostranství, místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Čl. 2

Vymezení pojmů

Základními pojmy používanými v této směrnici jsou:

Dlužník: fyzická nebo právnická osoba, která je povinna poskytnout peněžité plnění

Pohledávka-nedoplatek: oprávnění (nárok) požadovat peněžité plnění od fyzické nebo právnické osoby, pohledávka-nedoplatek vzniklý na neuhrazených místních poplatcích

Poplatkové období: doba, za kterou se příslušný místní poplatek platí

Poplatkový subjekt: osoba, jejíž příjmy, majetek nebo činnost podléhají poplatku. Tato osoba se nazývá poplatníkem. Poplatníkem je právnická nebo fyzická osoba.

Splatnost poplatku: datum nebo čas, do kterého je poplatník nebo plátcе povinen uhradit svůj peněžitý závazek.

Správce poplatků: odbor nebo oddělení městského úřadu vykonávající správu místních poplatků a z jehož činnosti vznikla pohledávka

Správce vymáhání: odbor nebo oddělení vykonávající správu pohledávek a provádějící exekuční řízení

Čl. 3

Evidence místních poplatků

Evidenci místních poplatků vedou příslušné odbory městského úřadu v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“ od firmy TRIADA.

Správce poplatku je povinen zaevidovat poplatkový subjekt na základě ohlašovací povinnosti neprodleně, nejpozději však do 5 pracovních dní od obdržení ohlášení. U místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a místního poplatku ze psů je evidence prováděna v součinnosti s odborem informačních technologií po uplynutí kalendářního roku. Takto generované místní poplatky musí být vytvořeny do 5 pracovních dnů po uplynutí kalendářního roku.

Správce poplatku je povinen zkontrolovat, zda se poplatkový subjekt již nenachází v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“. Nachází-li se poplatkový subjekt v této

evidenci, je správce poplatku povinen nový místní poplatek zaevidovat k již existujícímu poplatníkovi.

Čl. 4

Postup správce poplatků při nakládání s platbou

Evidenci úhrad místních poplatků vedou příslušné odbory městského úřadu v modulu operativní evidence příjmů „poplatky“ od firmy TRIADA.

Došlou platbu zaeviduje správce poplatku na místní poplatek, který určil poplatkový subjekt. Pořadí úhrady na poplatková období určuje správce poplatku při dodržení ustanovení § 152 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění.

Přednostně uhradí nedoplatky s dřívějším datem splatnosti v pořadí: nedoplatky na poplatek a splatný poplatek, nedoplatky na příslušenství poplatku, vymáhané nedoplatky na poplatek a vymáhané nedoplatky na příslušenství poplatku.

Platbu vykonanou bez dostatečného označení přijme správce poplatku na účtu nejasných plateb a vyzve poplatkový subjekt k identifikaci platby. Neodpoví-li poplatkový subjekt ve stanovené lhůtě, určí sám správce poplatku, na který poplatek bude platba zaevidována.

Platby vymožené jednotlivými způsoby vymáhání přijme a eviduje správce poplatku na osobním depozitním účtu poplatkového subjektu. Vymožené částky převede správce poplatku na osobní daňový účet poplatkového subjektu s datem platby evidovaným na osobním depozitním účtu.

Částky dobrovolně uhrazené ze strany poplatkového subjektu v souvislosti s vyzněním o výši nedoplatků (podle § 153 odst. 3 DR) přijme a eviduje správce poplatku na osobním depozitním účtu poplatkového subjektu. Takto získané částky převede správce poplatku na osobní daňový účet poplatkového subjektu s datem platby evidovaným na osobním depozitním účtu.

Čl. 5

Postup správce poplatků při vyměření místních poplatků

Správce poplatku přistupuje k vyměření včas nebo ve správné výši nezaplacených místních poplatků po uplynutí poplatkového období. Místní poplatky vyměřuje správce poplatků platebními výměry. Jedním platebním výměrem vyměřuje správce poplatku jak nedoplatek na místním poplatku (výrok první) tak i navýšení místního poplatku (výrok druhý).

Místní poplatek, který nebyl poplatníkem uhrazen včas nebo v nesprávné výši správce poplatku zvýší následovně:

- Poplatek uhrazený po datu splatnosti, ale ve lhůtě do 5 pracovních dnů od data splatnosti se zvýší o 10%
- Poplatek uhrazený po datu splatnosti, ve lhůtě více než 5 pracovních dnů od data splatnosti, případně neuhraný se zvýší o 50 %.

U nezletilých poplatníků vyměří správce poplatku místní poplatek za komunální odpad jednomu ze zákonných zástupců ve výši zrušené poplatkové povinnosti nezletilého poplatníka.

K vyměření poplatků je správce poplatku povinen přistoupit následovně:

- u místního poplatku ze psů je poplatek nezaplacený včas nebo ve správné výši vyměřen do tří měsíců od uplynutí poplatkového období.
- u místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění využívání a odstraňování komunálních odpadů je poplatek nezaplacený včas nebo ve správné výši vyměřen za jedno poplatkové období do jednoho roku od uplynutí poplatkového období.

- u místního poplatku za užívání veřejného prostranství je poplatek nezaplacený včas nebo ve správné výši vyměřen do tří měsíců od ukončení užívání veřejného prostranství, nebo do 3 měsíců po uplynutí každého příslušného kalendářního roku, přesáhne-li užívání do více kalendářních let.
- u místního poplatku z ubytovací kapacity je poplatek nezaplacený včas nebo ve správné výši vyměřen do tří měsíců po skončení každého příslušného kalendářního čtvrtletí.

Správce poplatku je povinen zavést pohledávku (neuhrazený místní poplatek) do modulu operativní evidence příjmů „poplatky“ od firmy TRIADA, a to neprodleně po vzniku pohledávky, nejpozději však do 15 pracovních dnů od vzniku pohledávky.

Správce poplatku je povinen sledovat plnění pohledávky. Pokud není pohledávka řádně a včas uhrazena, je povinen ji nejpozději do tří měsíců od splatnosti předat k vymáhání právnímu úseku, a to formou předávacího protokolu „oznámení o neplnění příjmů a pokyn k vymáhání pohledávek“.

Čl. 6

Postup právního úseku při vymáhání

Právní úsek vede evidenci předaných pohledávek v informačním systému „pohledávky“. Správce vymáhání nejprve prověří okolnosti vzniku pohledávky, včetně souvisejících dokumentů a každou pohledávku zaeviduje a přidělí jí číslo jednací a číslo spisu.

V případě, že podklady nejsou dostačující k vymáhání pohledávky, vyzve správce poplatků k jejich doplnění, případně vrátí, zjistí-li okolnosti, pro které nelze pohledávku vymáhat.

Správce vymáhání zasílá v odůvodněných případech dlužníkovi vyrozumění o výši nedoplatků s uvedením náhradní lhůty pro zaplacení. Není-li dluh uhrazen, je správce vymáhání povinen učinit kroky ke zjišťování informací o majetku dlužníka.

V rámci své vyhledávací činnosti zjišťuje údaje týkající se příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností rozhodných pro vymáhání. Činí tak prostřednictvím výzvy k poskytnutí informací u subjektů, kterým je tato povinnost uložena zákonem: banky a ostatní poskytovatelé platebních služeb, zdravotní pojišťovny, zaměstnavatelé, Česká správa sociálního zabezpečení, úřady práce a Vězeňská služba ČR, Katastr nemovitostí.

Získané informace je správce vymáhání povinen vyhodnotit a podle konkrétních zjištění rozhodnout o způsobu vymáhání. Informace, které lze využít ve vyměřovacím řízení, předává správcům místních poplatků.

Způsob daňové exekuce je správce vymáhání povinen volit s ohledem na dlužníka, tak aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude dlužník povinen hradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Daňovou exekuci nařizuje vydáním exekučního příkazu, ve kterém zvolí způsob provedení exekuce: příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb nebo daňovou exekucí srážkami ze mzdy nebo daňovou exekucí příkázáním jiné peněžité pohledávky.

Kromě daňových exekucí je správce vymáhání povinen, nastanou-li patřičné okolnosti, podat přihlášku pohledávky do zahájeného insolvenčního řízení, přihlášku do dražebního jednání a přihlášku do dědického řízení.

Pokud je to možné a účelné jsou správci oprávněni, v případech, kdy se nedaří uspokojit pohledávku v rámci exekuce vlastními pracovníky, se obrátit na soudního exekutora.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

Tento příkaz starosty a tajemníka byl schválen Radou města Litoměřice dne xx.xx.xxxx usnesením č. xxx/xx a nabývá účinnosti dnem xx.xx.xxxx.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo objasnění procesních postupů při správě místních poplatků, stanovení optimálního postupu při správě místních poplatků pro konkrétní městský úřad a navržení směrnice pro praktické využití pracovníky správy poplatků a vymáhání.

V diplomové práci byly popsány jednotlivé fáze poplatkového řízení, nejprve z pohledu jejich právní úpravy a v praktické části z pohledu praktického provedení na Městském úřadu Litoměřice. Podkladem pro analýzu byly statistické údaje o příjmech ze zavedených místních poplatků, částkách a počtech nedoplatků předaných k vymáhání a částkách vymožených nedoplatků za roky 2014-2018.

Z analýz a zhodnocení postupu při správě místních poplatků v kapitole 5 vyplynuly tyto skutečnosti: město Litoměřice má na svém území zavedeny čtyři místní poplatky. Jejich výnos se za období 2014-2018 pohyboval v rozmezí 13-15 mil. Kč a jejich podíl na celkových příjmech města činil v průměru necelá 3 %. Při evidenci místních poplatků je pro správce poplatků největší překážkou nevhodně vedená evidence. V oblasti placení poplatků byly zjištěny nejzávažnější nedostatky při nakládání s došlými platbami, které neodpovídá ustanovení daňového řádu a také absence osobních depozitních účtů u poplatníků, kteří jsou vymáháni. Navýšení poplatků nezaplacených včas nebo ve správné výši není diferencováno podle míry porušení povinností, nýbrž jednotně ve výši 50 %. Lhůty, ve kterých dochází k vyměření místních poplatků jsou nepřiměřeně dlouhé a mají vliv na další fáze poplatkového řízení. Údaje získané v exekučním řízení nejsou využívány v jiných řízeních. Za období 2014-2018 byly vymáhány nedoplatky ve výši 29-31 mil. Kč. Nejvýnosnějším způsobem vymáhání je od roku 2015 daňová exekuce srážkami ze mzdy a z jiných příjmů následovaná daňovou exekucí příkázáním pohledávky u poskytovatele platebních služeb. Za období 2014-2018 bylo vymoženo celkem 15,22 mil. Kč. Nevhodné softwarové vybavení způsobuje neúměrné prodlužování všech vykonávaných činností, je příčinou mnoha nesprávných postupů a výrazně se podílí na nižší produktivitě práce.

Z provedené analýzy a zhodnocení procesních postupů při správě místních poplatků vyplynuly závěry na základě kterých byly předloženy návrhy ke zvýšení efektivity.

Získané poznatky posloužily ke stanovení optimálního postupu při správě místních poplatků a pro formulaci doporučení k přezkoumání právních předpisů obce a zároveň byly podkladem pro tvorbu směrnice stanovující postup při správě místních poplatků.

7 Seznam použitých zdrojů

Seznam použité literatury

1. BAXA, Josef, DRÁB, Ondřej, KANIOVÁ, Lenka, LAVICKÝ, Petr, SCHILLEROVÁ, Alena, ŠIMEK, Karel, ŽIŠKOVÁ, Marie, Daňový řád s komentářem, právní stav v ASPI k 1.3.2011, komentář WK k ustanovení § 152 daňového řádu [online] Dostupné z: www.aspi.cz [cit. 2019-09-25]
2. KOPŘIVA, Miloslav, NOVOTNÝ, Jaroslav, Manuál k daňovému řádu. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Sagit, a.s., 2011. 759 s. ISBN 978-80-7208-837-9.
3. LICHNOVSKÝ, Ondřej, ONDRÝSEK, Roman a kolektiv, Daňový řád. Komentář. 3 vydání Praha. C.H.BECK, 2016. 938 s. ISBN 978-80-7400-604-3
4. PELC, Vladimír. Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami, 3 aktualizované vydání podle stavu k 1.1.2008. Praha: Linde, 2008, 303 s., ISBN 978-80-7201-691-4
5. RADOŠÍNSKÝ, Adrián, TOMAN, Lukáš, ZUGAR, Radek, VESELÝ, Miroslav, Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků, podle právního stavu k 1.1.2016, Praha, MV ČR ve spolupráci s MF ČR, 2015, 192 s. ISBN 978-80-86466-94-1
6. TĚŽKÝ, Václav, JANTOŠ, Michal, SIUDA, Karel. Zákon o místních poplatcích, Komentář. 1.vydání. Praha Wolters Kluwer ČR, 2016. 232 s. ISBN 978-80-7552-453-9

Seznam použitých právních předpisů

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
2. Usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních lidských práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky.
3. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění
4. Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, v platném znění
5. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění
6. Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, v platném znění

7. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění
8. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění
9. Zákon č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, v platném znění
10. Zákon č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, v platném znění

Seznam použité judikatury

1. Nález ústavního soudu sp. zn. Pl ÚS 30/06 ze dne 22.5.2007 [online] Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/Pl.US30/06> [cit. 2019-09-23]
2. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 Afs 56/2013-30 ze dne 6.3.2014 [online] Dostupné z: <https://iudictum.cz/23459/9-afs-56-2013-30> [cit. 2019-09-23]

Seznam metodických postupů, doporučení a pomůcek

1. Metodická pomůcka k novele zákona o místních poplatcích č. 1/2016 [online] Dostupné z <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/metodicka-pomucka-k-novele-zakona-o-mistnich-poplaccich-c-2662015-sb> [2019-09-23]
2. Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku č.j. MF-32 613/2014/39-3903 ze dne 5.9.2017 [online] Dostupným z <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2017/metodicka-pomucka-k-postupu-pri-vymahani-29528> [cit. 2019-09-23]
3. Metodické doporučení pro krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy, č.j. 26/17 986/2011-262 z roku 2012 [online] Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/metodicke-doporuceni-mf-cj-2617-9862011-262> [cit. 2019-09-23]
4. Metodický postup k aplikaci ustanovení §12 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění zákona č. 266/2015 [online] Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/mistni-poplatky-metodicke-doporuceni-pri-aplikaci-ustanoveni-ss-12-zakona-o-mistnich-poplaccich> [cit. 2019-9-25]
5. Ministerstvo financí, Odpověď č. MP/06/2018 – *Mezinárodní spolupráce při vyměřování a vymáhání místních poplatků* ze dne 9.5.2018 [online] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/>

odpovedi-na-dotazy/2018/mp-06-2018--mezinarodni-spoluprace-pri-v-31828. [cit. 2019-09-23]

6. Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy MV č. 11/2009 ze dne 1.11.2009, (aktualizováno k 1.1.14) *Ohlašovací povinnost ve vyhlášce o místních poplatcích* [online] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz ›soubor ›dokumenty-odk-2009-11-2009-6-2004> [cit. 2019-09-23]

Internetové zdroje

1. Ohlašovací povinnost poplatníka k místnímu poplatku za užívání veřejného prostranství [online]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/potrebujiyridit/3557-zabor-verejneho-prostranstvi> [cit. 2019-9-25]
2. Výroční zpráva města Litoměřice za rok 2018 [online]. Dostupné z: <https://www.litomerice.cz/images/vyrocnizprava/vyrocnizprava2018.pdf> [cit.2019-09-26].
3. Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků 3. Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí-místní poplatky, poplatek za komunální odpad. Podle právního stavu k 1.1.2016 [online]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodicke-doporuceni-c-3-tvorba-obecne-zavaznych-vyhlasek-mistni-poplatky-poplatek-za-komunalni-odpad.aspx> [cit. 2019-09-26]

8 Přílohy

Příloha 1 Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 12/2011 o místním poplatku z ubytovací kapacity	96
Příloha 2 Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 5/2015 o místním poplatku ze psů..	99
Příloha 3 Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 2/2016 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.....	102
Příloha 4 Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2017 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.....	108

MĚSTO LITOMĚŘICE

Obecně závazná vyhláška č. 12/2011, o místním poplatku z ubytovací kapacity

Zastupitelstvo města Litoměřice se na svém zasedání dne 4.8.2011 usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), a v souladu s ustanovením § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- 1) Město Litoměřice touto vyhláškou zavádí místní poplatek z ubytovací kapacity (dále jen „poplatek“).^[1]
- 2) Řízení o poplatku vykonává Městský úřad Litoměřice – ekonomický odbor (dále jen „správce poplatku“).^[2]

Čl. 2

Předmět poplatku

Předmětem poplatku jsou využitá lůžka v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatek se platí za každé využité lůžko a den.

Čl. 3

Poplatník

Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytla.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

- 1) Ubytovatel je povinen ohlásit^[3] správci poplatku vznik nebo zánik poplatkové povinnosti ve lhůtě do 15 dnů od vzniku nebo zániku poplatkové povinnosti^[4]. Současně se vznikem poplatkové povinnosti poplatník ohlásí vznik nároku na osvobození. Vznikne-li nárok na osvobození později, použije se odst. 3.
- 2) Obsah ohlášení upravuje zákon o místních poplatcích.^[5]
- 3) Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.^[6]
- 4) Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční (ubytovací) knihu, do které zapisuje dobu ubytování, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého

bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovního dokladu fyzické osoby, které ubytování poskytl. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně. Tyto zápisy musí být uspořádány postupně z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu 6 let od provedení posledního zápisu. Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem.^[7]

Čl. 5 Sazba poplatku

Sazba poplatku z ubytovací kapacity činí 6,- Kč za každé využití lůžko a den.

Čl. 6 Splatnost poplatku

Poplatek je splatný čtvrtletně, a to nejpozději do 15 dnů po skončení každého příslušného kalendářního čtvrtletí.

Čl. 7 Osvobození

Poplatku nepodléhá:

- a) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků,
- b) ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení,
- c) ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům,
- d) ubytovací kapacita v zařízeních provozovaných příspěvkovými organizacemi zřízenými městem Litoměřice.

Čl. 8 Závěrečná ustanovení

- 1) Nebude-li poplatek zaplacen poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. ^[8]
- 2) Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku. ^[9]
- 3) Pořádková pokuta je upravena zákonem. ^[10]
- 4) Lhůty jsou upraveny zákonem. ^[11]

Čl. 9 Zrušovací ustanovení

Zrušují se obecně závazné vyhlášky:

a) č. 4/2009, o místním poplatku z ubytovací kapacity, ze dne 10. 12. 2009,

b) č. 1/2010, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 4/2009, o místním poplatku z ubytovací kapacity a ruší obecně závazná vyhláška č. 5/2009, o místním poplatku ze vstupného, ze dne 21. 1. 2010,

c) č. 5/2011, kterou se mění vyhláška č. 4/2009, o místním poplatku z ubytovací kapacity, ze dne 5. 5. 2011.

Čl. 10 Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dne 1.9.2011.

Mgr. Ladislav Chlupáč
starosta

Mgr. Karel Krejza
místostarosta

[1] § 1 písm. e) a § 7 zákona o místních poplatcích

[2] § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích

[3] § 71 odst. 1 daňového řádu – „Podání lze učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou, která je opatřena uznávaným elektronickým podpisem, nebo která je odeslána prostřednictvím datové schránky.“

[4] tj. zahájení nebo ukončení činnosti spočívající v poskytování ubytování

[5] § 14a odst. 1 a 2 zákona o místních poplatcích:

„V ohlášení poplatník nebo plátce uvede

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,

b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,

c) údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti.

Poplatník nebo plátce, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných výše i adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.“

[6] § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

[7] zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

[8] § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

[9] § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

[10] např. § 247 odst. 2 daňového řádu: „Pořádkovou pokutu do 50 000 Kč může správce daně uložit tomu, kdo závažně ztěžuje nebo maří správu daní tím, že bez dostatečné omluvy nevyhoví ve stanovené lhůtě výzvě ke splnění procesní povinnosti nepeněžitě povahy, která mu byla stanovena zákonem nebo správcem daně, nestanoví-li zákon jiný důsledek.“

[11] např. § 148 a § 160 daňového řádu

MĚSTO LITOMĚŘICE

Obecně závazná vyhláška č. 5/2015, o místním poplatku ze psů

Zastupitelstvo města Litoměřice se na svém zasedání dne 10. prosince 2015 rozhodlo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), a v souladu s ustanovením § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Město Litoměřice touto vyhláškou zavádí místní poplatek ze psů (dále jen poplatek“).¹⁾
2. Řízení o poplatku vykonává Městský úřad Litoměřice (dále jen „správce poplatku“).²⁾

Čl. 2

Předmět poplatku

Poplatek se platí ze psů starších 3³⁾ měsíců.⁴⁾

Čl. 3

Poplatník

Poplatníkem je držitel psa. Držitelem psa je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území města Litoměřice.

Čl. 4

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

1. Poplatková povinnost vzniká držiteli psa v den, kdy pes dovršil stáří 3 měsíců, nebo v den, kdy nabyl psa staršího 3 měsíců.
2. V případě držení psa po dobu kratší, než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci.⁵⁾
3. Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa na území města (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem, změnou trvalého pobytu či sídla), přičemž se poplatek platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém taková skutečnost nastala.

Čl. 5

Ohlašovací povinnost

1. Poplatník je povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti do 15 dnů od vzniku poplatkové povinnosti s výjimkou vzniku poplatkové povinnosti ke psu mladšímu 6 měsíců (včetně), kdy je poplatník povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti do 15

dnů od dovršení 6 měsíců stáří psa. V případě vzniku osvobození nebo úlevy současně se vznikem poplatkové povinnosti ohlašuje se tato skutečnost obdobně ve lhůtách dle věty první.

2. Obsah ohlášení upravuje zákon o místních poplatcích.⁶⁾
3. Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení⁷⁾, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁸⁾

Čl. 6 Sazba poplatku

Sazba poplatku činí za kalendářní rok:		za každého psa
a)	ze psa	800,- Kč
b)	ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů anebo poživatel sirotčího důchodu	200,- Kč

Čl. 7 Osvobození a úlevy

1. Důvody osvobození stanoví zákon o místních poplatcích.²⁾
2. Dále se touto vyhláškou osvobozují od poplatku držitelé:
 - a) město Litoměřice,
 - b) provozovatelé útulků pro ztracené nebo opuštěné psy,
 - c) ze psů mladších 6 měsíců (včetně),
 - d) ze psů záchranných s příslušným osvědčením o vykonané zkoušce¹⁰⁾,
 - e) ze psů s canisterapeutickým výcvikem, s kterými je zároveň prováděna canisterapie,
 - f) ze psů, vůči nimž vznikla poplatková povinnost, a to pouze za měsíc vzniku poplatkové povinnosti,
 - g) ze psů převzatých z útulku pro ztracené nebo opuštěné psy, a to po dobu 6 měsíců po převzetí, popř. po vzniku poplatkové povinnosti, byl-li takto převzat do držení pes mladší šesti měsíců,
 - h) ze psů trvale označených identifikačním mikročipem,¹¹⁾ a to na dobu jednoho roku počínaje kalendářním rokem bezprostředně následujícím po kalendářním roce, ve kterém byla tato skutečnost správci poplatku ohlášena.
3. Osvobození dle odst. 2 písm. e), f) a g) se poskytuje pouze jednou za život psa.
4. Poskytuje se úleva na poplatku ve výši 75 % ze sazby dle čl. 6 písm. a) vyhlášky pro držitele psů, kteří jsou poživateli starobního důchodu a zároveň poživateli vdovského nebo vdoveckého důchodu.

Čl. 8 Splatnost poplatku

1. Poplatek je splatný jedním ze způsobů stanovených zákonem ¹²⁾, a to nejpozději do 30.6. příslušného kalendářního roku.

2. V případě vzniku poplatkové povinnosti (nebo zániku osvobození nebo úlevy) po 15. 6. příslušného kalendářního roku, je poměrná výše poplatku splatná nejpozději do 30 dnů od vzniku poplatkové povinnosti (nebo zániku osvobození nebo úlevy).

Čl. 9

Závěrečná ustanovení

1. Nebude-li poplatek zaplacen poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem¹³⁾
2. Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.¹⁴⁾

Čl. 10

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 9/2011, o místním poplatku ze psů, ze dne 4. 8. 2011.

Čl. 11

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2016.

Mgr. Ladislav Chlupáč
starosta

Mgr. Karel Krejza
1. místopředseda

1) § 1 písm. a) a § 2 zákona o místních poplatcích

2) § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích

3) vzhledem k čl. 5 odst. 1 a čl. 7 odst. 2 písm. c) vyhlášky se však **prakticky jedná o zpoplatnění psů starších 6 měsíců**

4) § 2 odst. 2 věta první zákona o místních poplatcích

5) § 2 odst. 3 a 4 zákona o místních poplatcích

6) § 14a odst. 1 zákona o místních poplatcích:

"V ohlášení poplatník nebo plátce uvede

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,

b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,

c) údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti.

7) včetně zániku poplatkové povinnosti

8) § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

9) § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích: „Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, která je držitelem průkazu ZTP/P podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.“

10) např. úspěšně složené zkoušky Svazu záchranných brigád kynologů nebo zkouškami v jiné registrované organizaci v ČR, zabývající se výcvikem záchranných psů

11) lze doložit např. předložením očkovacího průkazu, průkazu původu psa, potvrzení veterináře apod.

12) § 163 odst. 3 daňového řádu

13) § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

14) § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

MĚSTO LITOMĚŘICE

Obecně závazná vyhláška č. 2/2016, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Zastupitelstvo města Litoměřice se na svém zasedání dne 21.04.2016 usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“) a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Město Litoměřice touto vyhláškou zavádí místní poplatek za užívání veřejného prostranství (dále jen „poplatek“).¹⁾
2. Řízení o poplatku vykonává Městský úřad Litoměřice (dále jen „správce poplatku“).²⁾

Čl. 2

Předmět poplatku, poplatník

1. Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se pro účely této vyhlášky rozumí provádění výkopových prací, umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, užívání tohoto prostranství pro reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.³⁾
2. Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v odstavci 1.⁴⁾

Čl. 3

Veřejné prostranství

Poplatek se platí za užívání veřejných prostranství⁵⁾ uvedených v příloze této vyhlášky, která jsou rozdělena do čtyř kategorií ovlivňujících výši sazby.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

1. Poplatník je povinen ohlásit⁶⁾—správci poplatku užívání veřejného prostranství nejpozději 3 dny před zahájením užívání veřejného prostranství. Při užívání z důvodu odstraňování havárií (zejména inženýrských sítí) je povinen ohlásit vznik poplatkové povinnosti nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Pokud tento den připadne na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, nebo není možné povinnost splnit z jiného závažného důvodu, je poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost nejbližší následující pracovní den.
2. Obsah ohlášení upravuje zákon o místních poplatcích.⁷⁾

3. Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení⁸⁾, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁹⁾

Čl. 5 Sazba poplatku

1. Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:
- a) za provádění výkopových prací 6,- Kč
 - b) za umístění zařízení sloužících pro poskytování služeb 10,- Kč
 - c) za umístění **zařízení sloužících pro poskytování prodeje** 50,- Kč
 - d) za umístění stavebních zařízení:
 - i) v podobě nepodchodného lešení 6,- Kč
 - ii) v podobě podchodného lešení 3,- Kč
 - iii) ostatních 10,- Kč
 - e) za umístění **reklamních zařízení**:
 - i) typu „A“ 20,- Kč
 - ii) ostatních 30,- Kč
 - f) za umístění zařízení cirkusů 10,- Kč
 - g) za umístění **zařízení lunaparků a jiných obdobných atrakcí** 30,- Kč
 - h) za umístění skládek:
 - i) stavebního materiálu a topiva (uhlí nebo dřevo) 10,- Kč
 - ii) stavebního materiálu pro rekonstrukci a opravu stavby 10,- Kč
 - iii) ostatních 10,- Kč
 - i) za užívání pro reklamní akce 10,- Kč
 - j) za užívání pro potřeby tvorby filmových a televizních děl 10,- Kč
2. Stanovuje se **týdenní** paušální částka poplatku za každý i započatý m²:
- a) za umístění zařízení sloužících pro poskytování prodeje 200,- Kč
 - b) za umístění reklamních zařízení:
 - i) typu „A“ 150,- Kč
 - ii) ostatních 150,- Kč
3. Stanovuje se **měsíční** paušální částka poplatku za umístění:
- a) zařízení sloužících pro poskytování prodeje za každý i započatý m² 300,- Kč
 - b) zařízení sloužících pro poskytování služeb (např. předzahrádek):
 - i) do 30 m² 400,- Kč
 - ii) nad 30 m² 800,- Kč
 - c) za umístění reklamních zařízení za každý i započatý m²:
 - i) typu „A“ 200,- Kč
 - ii) ostatních 300,- Kč
4. Stanovuje se **roční** paušální částka poplatku za umístění reklamních zařízení za každý i započatý m²:
- a) typu „A“ 1.500,- Kč
 - b) ostatních 1.500,- Kč
5. Sazby stanovené v odst. 1 až 4 tohoto článku vyhlášky platí pro veřejná prostranství II. kategorie. Pro veřejná prostranství III. kategorie se sazby snižují o 20 % a IV. kategorie o 40 % oproti sazbám stanoveným pro veřejná prostranství II. kategorie. Sazby pro I. kategorii jsou totožné se sazbami pro II. kategorii s výjimkou způsobu užívání dle čl. 5 odst. 1 písm. c) této vyhlášky, pro který je nastavena sazba 100,- Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství.

Čl. 6 Osvobození od poplatku

1. Důvody osvobození od poplatku stanoví zákon o místních poplatcích.¹⁰⁾
2. Dále se od poplatku osvobozují poplatníci:
 - a) město Litoměřice,
 - b) za užívání jakýmkoliv zpoplatněným způsobem, pokud je užívání bezprostředně spojeno s kulturní nebo sportovní akcí spolupořádanou s městem Litoměřice,
 - c) za umístění skládky stavebního materiálu nebo paliva, pokud takové umístění nepřesáhne 24 hodin,
 - d) za užívání veřejného prostranství, které není ve vlastnictví města Litoměřice,
 - e) za umístění zařízení lunaparků nebo jiných obdobných atrakcí, avšak pouze za užívání veřejného prostranství z výměry překračující 150 m².

Čl. 7 Splatnost poplatku

1. Poplatek dle čl. 5 odst. 1 vyhlášky je splatný:
 - a) nepřesáhne-li užívání do více kalendářních let, nejpozději do 7 dnů od ukončení užívání veřejného prostranství,
 - b) přesáhne-li užívání do více kalendářních let, příslušná část za každý kalendářní rok nejpozději do konce každého příslušného kalendářního roku a v posledním kalendářním roce užívání nejpozději do 7 dnů od ukončení užívání veřejného prostranství.
2. Poplatek stanovený týdenní nebo měsíční paušální částkou je splatný do 7 dnů od počátku každého týdenního nebo měsíčního poplatkového období.
3. Poplatek stanovený roční paušální částkou je splatný do 30 dnů od počátku každého ročního poplatkového období.
4. Případně-li lhůta splatnosti na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen svoji povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

Čl. 8 Ustanovení závěrečná

1. Nebude-li poplatek zaplacen poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.¹¹⁾
2. Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.¹²⁾

Čl. 9 Zrušovací ustanovení

Zrušují se obecně závazné vyhlášky:

- a) č. **10/2011**, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, ze dne 4. 8. 2011,
- b) č. **2/2013**, kterou se doplňuje obecně závazná vyhláška č. 10/2011, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, ze dne 31. 1. 2013.

Čl. 10 Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Mgr. Ladislav Chlupáč
starosta

Mgr. Karel Krejza
1. místostarosta

¹⁾ § 1 písm. c) a § 4 zákona o místních poplatcích

²⁾ § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích

³⁾ § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích

⁴⁾ § 4 odst. 2 zákona o místních poplatcích

⁵⁾ § 34 zákona o obcích („Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“)

⁶⁾ § 71 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁾ § 14a odst. 1 a 2 zákona o místních poplatcích:

„V ohlášení poplatník nebo plátce uvede

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,

b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,

c) údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti (např. místo, způsob užívání, předpokládanou dobu a výměru)

Poplatník nebo plátce, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných výše i adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.“

⁸⁾ včetně zániku poplatkové povinnosti

⁹⁾ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

¹⁰⁾ § 4 odst. 1 a 3 zákona o místních poplatcích („Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí. Poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby zdravotně postižené.“)

¹¹⁾ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹²⁾ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

Příloha obecně závazné vyhlášky č. 2/2016, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Zoplatněná veřejná prostranství dle čl. 3 vyhlášky:

Ulice, chodníky, náměstí, tržiště, veřejná zeleň a parky nacházející se na následujících ulicích:

Lokalita I. kategorie:

Mírové náměstí

Lokalita II. kategorie:

5. května
Dlouhá

Kapucínské náměstí
Lidická

Michalská
Novobranská

Lokalita III. kategorie:

Anenská
České armády
Českolipská
Dlažební
Dominikánská
Jezuitská
Klášteří
Kořenského
Komenského
Kostelní náměstí
Krajská
Máchovy schody

Masarykova
Mrázova
Mostecká
Na Kocandě
Na Valech
Okružní
Ostrovní
Osvobození
Palachova
Palackého
Pekařská
Pokratická

Sokolovská
Sovova
Teplická
Tyršovo náměstí
U Lávky
Vavřínecká
Velká Dominikánská
Velká Krajská
Vrchlického
Wintrova
Zítkova

Lokalita IV. kategorie:

28. října
A. Muchy
Akátová
Alšova
Ankertova
B. Němcové
Baarova
Bezručova
Bojská
Borůvková
Bratří Mrštíků
Brožíkova
Březinova cesta
Bří Čapků
Čechova
Čelakovského
Daliborova
Dalimilova

Dobrovského
Dolní Rybářská
Dominikánské náměstí
Dómská
Dómské náměstí
Družba
Družstevní
Dukelská
Dvořákova
Dykova
E. Krásnohorské
Eliášova
Erbenova
Fillova
Fügnerova
Halasova
Hálkova
Havlíčková

Heydukova
Horní Dubina
Horní Rybářská
Horova
Hrubínova
Hrušková
Husova
Hynaisova
Chelčického
Jabloňová
Janáčkova
Jarní
Jarošova
Jasmínová
Jiráskovy sady
Jiřího z Poděbrad
Jungmannova
K Interně

K Radobýlu
K Výtopně
Karoliny Světlé
Kardinála Trochty
Kamýcká
Kapucínská
Karla IV.
Kollárova
Kosmonautů
Kozinova
Krátká
Krupka
Křepkova
Křížíkova
Křížová
Kubelíkova
Kubínova
Květinová
Labská
Ladova
Liberecká
Lipová
Liškova
Lodní náměstí
Marie Majerové
Marie Pomocné
Macharova
Máchova
Malinová
Mánesova
Mariánská
Meruňková
Mezibraní
Michalovická
Mířejovická
Mládežnická
Mlékojedská
Mlýnská
Na Mýtě
Na Vinici
Na Vyhlídce Školní
Na Výsluní Škrétova

Nádražní
Navrátilova
Nemocniční
Nerudova
Neumanova
Nezvalova
Odboje
Opuková
Plešivecká
Pobřežní
Pod Strání
Pod Vinicí
Polní
Požární
Pražská
Purkyňova
Raisova
Resslova
Revoluční
Rooseveltova
Růžovka
Rybářské náměstí
Sadová
Samo Tomáška
Sámova
Seifertova
Skalická
Sládkova
Slavičková
Sluneční
Smetanova
Sokolská
Spojovací
Stará Mostecká
Stavbařů
Stránského
Svatojiřská
Svatováclavská
Svojsíkova
Šafaříkova
Šaldova
Šeříková

Škroupova
Špálova
Štursova
Švabinského
Švermova
Tolstého
Topolčianská
Třebízského
Turgeněvova
Turistická cesta
Tylova
Tyršův most
U Kapličky
U Katovny
U Medulánky
U Potoka
U Pramene
U Stadionu
U Statku
U Studně
U Školy
U Trati
V Zahradách
Václavské náměstí
Vančurova
Veitova
Velká Mlýnská
Višňová
Vodní
Vojtěšská
Vojtěšské náměstí
Votočková
Werichova
Wolkerova
Zahradnická
Zelená
Zelenkova
Žalhostická
Želetická
Žernosecká
Žitenická
Žižkova

Příloha 4 Obecně závazná vyhláška města Litoměřice č. 7/2017 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

MĚSTO LITOMĚŘICE

Obecně závazná vyhláška č. 7/2017, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Zastupitelstvo města Litoměřice se na svém zasedání dne 7. prosince 2017 usneslo vydat na základě § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“):

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Město Litoměřice touto vyhláškou zavádí místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek“¹⁾.
2. Řízení o poplatku vykonává Městský úřad města (dále jen „správce poplatku“²⁾.
3. Poplatkovým obdobím je období kalendářního roku.

Čl. 2

Poplatník

Poplatníka definuje zákon o místních poplatcích.³⁾

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

1. Poplatník je povinen správci poplatku ohlásit⁴⁾ vznik poplatkové povinnosti do 15 dnů ode dne vzniku poplatkové povinnosti. V případě vzniku osvobození současně se vznikem poplatkové povinnosti se tato skutečnost ohlašuje ve stejné lhůtě.
2. Obsah ohlášení upravuje zákon o místních poplatcích.⁵⁾
3. Dojde-li ke změně údajů uvedených v ohlášení⁶⁾, je poplatník povinen tuto změnu oznámit do 15 dnů ode dne, kdy nastala.⁷⁾
4. Důsledky nesplnění ohlašovací povinnosti ke vzniku osvobození nebo úlevy stanoví zákon o místních poplatcích.⁸⁾

Čl. 4

Sazba poplatku

1. Sazba poplatku pro poplatníka činí **498,- Kč** za kalendářní rok a je tvořena:
 - a) z částky **248,- Kč** a
 - b) z částky **250,- Kč** stanovené na základě skutečných nákladů města předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

2. Rozúčtování skutečných nákladů předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu je uvedeno v příloze této vyhlášky.
3. Postup pro zjištění výše poplatku v případě vzniku nebo zániku poplatkové povinnosti nebo osvobození stanoveného zákonem v průběhu kalendářního roku stanoví zákon.⁹⁾

Čl. 5

Splatnost poplatku

1. Poplatek je splatný¹⁰⁾ do 31. 10. příslušného kalendářního roku.
2. Vznikne-li poplatková povinnost (nebo zanikne osvobození) po 15. 10. příslušného kalendářního roku, je příslušná část poplatku splatná nejpozději do 31. 12. příslušného kalendářního roku.
3. Vznikne-li poplatková povinnost (nebo zanikne osvobození) po 15. 12. příslušného kalendářního roku, je příslušná část poplatku splatná nejpozději do 15 dnů od vzniku poplatkové povinnosti (nebo zániku osvobození).

Čl. 6

Osvobození

1. Osvobození od poplatku stanoví zákon.¹¹⁾
2. Od poplatku až na dobu nejvýše jednoho kalendářního roku¹²⁾ se dále touto vyhláškou osvobozují poplatníci:
 - a) za první měsíc, ve kterém jim vznikla poplatková povinnost,
 - b) podle § 10b odst. 1 písm. b) zákona o místních poplatcích,
 - c) zdržující se více než 3 po sobě jdoucí měsíce mimo území České republiky, a to z důvodu studia v zahraničí (dokládá se např. potvrzením tuzemské nebo zahraniční školy),
 - d) zdržující se více než 3 po sobě jdoucí měsíce mimo území České republiky, a to z důvodu pracovního pobytu v zahraničí (dokládá se např. potvrzením tuzemského nebo zahraničního zaměstnavatele),
 - e) studenti studující mimo území města (dokládá se např. potvrzením o studiu), kteří jsou po dobu studia ubytováni mimo území města, a to nejvýše po dobu 10 měsíců v kalendářním roce, pokud zároveň předloží potvrzení o placení úhrady za odpad v rámci ubytování (např. dle smlouvy o ubytování) nebo úhrady za provoz systému nakládání s komunálním odpadem,¹³⁾
 - f) po dobu ubytování v zařízení na území města, jehož provozovatel plní povinnosti původce odpadů podobným odpadům komunálním,¹⁴⁾
 - g) umístění ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody (dokládá se např. usnesením soudu nebo potvrzením Vězeňské služby České republiky o výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody),
 - h) pobývajících mimo území města v zdravotnickém zařízení, v zařízení sociálních služeb nebo v jiných sociálních a charitativních zařízeních (dokládá se např. potvrzením zařízení o tomto pobytu).
3. Další hmotně-právní podmínkou osvobození dle odst. 2 je ohlášení uvedených důvodů osvobození nejpozději do 31. 3. následujícího kalendářního roku.
4. Další hmotně-právní podmínkou pro vznik nebo trvání nároku na osvobození od poplatku dle odst. 2 je neexistence pohledávky Města Litoměřice po lhůtě splatnosti vůči poplatníkovi. Výjimkou je pouze existence takové pohledávky po lhůtě splatnosti, jejíž plnění bylo následně dohodnuto ve splátkách, dodatečně povoleno ve

splátkách, nebo bylo rozhodnuto o rozložení na splátky¹⁵⁾ a poplatník tyto splátky řádně platí.

5. Dále se touto vyhláškou osvobozují poplatníci od narození do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovrší věk 1 roku. Tento důvod osvobození má přednost před důvody osvobození dle čl. 6 odst. 2 této vyhlášky. Na tyto poplatníky se nevztahují ani omezující podmínky dle čl. 6 odst. 3 a 4 této vyhlášky.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

1. Nebude-li poplatek zaplacen poplatníkem včas nebo ve správné výši, vyměří mu správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.¹⁶⁾
2. Včas nezaplacené poplatky nebo část těchto poplatků může správce poplatku zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku.¹⁷⁾
3. Přechod poplatkové povinnosti v případě nedoplatku na poplatku nezletilého poplatníka a poplatníka, který je omezen ve svéprávnosti, stanoví zákon.¹⁸⁾

Čl. 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 4/2015, o místním poplatku za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ze dne 10. 12. 2015.

Čl. 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2018.

Mgr. Ladislav Chlupáč
starosta

Mgr. Karel Krejza
1. místostarosta

¹⁾ 1 písm. g) a § 10b zákona o místních poplatcích

²⁾ § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích; v řízení o poplatku se postupuje zejména podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

³⁾ § 10b odst. 1 a 2 zákona o místních poplatcích:

„(1) Poplatek platí:

a) fyzická osoba,

1. která má v obci trvalý pobyt,

2. které byl podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů,

3. která podle zákona upravujícího pobyt cizinců na území České republiky pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší 3 měsíců,

4. které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců,

b) fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu; má-li ke stavbě určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinnému domu vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

(2) Za fyzické osoby tvořící domácnost může poplatek platit jedna osoba. Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatek za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.“

⁴⁾ § 71 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů: „Podání lze učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou podepsanou uznávaným elektronickým podpisem, odeslanou prostřednictvím datové schránky, nebo s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky.“

⁵⁾ § 14a odst. 1 a 2 zákona o místních poplatcích:“

(1) V ohlášení poplatník uvede:

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, obecný identifikátor, byl-li přidělen, místo pobytu nebo sídlo, místo podnikání, popřípadě další adresu pro doručování; právnická osoba uvede též osoby, které jsou jejím jménem oprávněny jednat v poplatkových věcech,

b) čísla všech svých účtů u poskytovatelů platebních služeb, včetně poskytovatelů těchto služeb v zahraničí, užívaných v souvislosti s podnikatelskou činností, v případě, že předmět poplatku souvisí s podnikatelskou činností poplatníka nebo plátce,

c) údaje rozhodné pro stanovení výše poplatkové povinnosti (např. číslo popisné nebo evidenční stavby, není-li taková stavba označena, pak parcelní číslo pozemku, na němž je stavba umístěna; číslo bytu nebo popis jeho umístění ve stavbě, jakož i identifikace stavby, ve které se byt nalézá).

(2) Poplatník, který nemá sídlo nebo bydliště na území členského státu Evropské unie, jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace, uvede kromě údajů požadovaných v odst. 1 adresu svého zmocněnce v tuzemsku pro doručování.“

⁶⁾ včetně zániku poplatkové povinnosti

⁷⁾ § 14a odst. 3 zákona o místních poplatcích

⁸⁾ § 14a odst. 4 zákona o místních poplatcích („V případě, že poplatník nesplní povinnost ohlásit údaj rozhodný pro osvobození nebo úlevu od poplatku ve lhůtě stanovené obecně závaznou vyhláškou nebo ve lhůtě podle § 14a odstavce 3, nárok na osvobození nebo úlevu od tohoto poplatku zaniká; za nesplnění této povinnosti nelze uložit pokutu za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy.“)

⁹⁾ § 10b odst. 6 zákona o místních poplatcích: „V případě změny místa pobytu fyzické osoby nebo změny vlastnictví stavby určené k individuální rekreaci, bytu nebo rodinného domu nebo změny umístění podle odstavce 3 v průběhu kalendářního roku, se poplatek platí v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu, vlastnictví nebo umístění v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav k poslednímu dni tohoto měsíce.“

¹⁰⁾ § 163 odst. 3 daňového řádu

¹¹⁾ § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích:

„Od poplatku je osvobozena fyzická osoba podle odstavce 1 písm. a), která je

a) umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,

b) umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého, nebo

c) umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.“

¹²⁾ tzn. že osvobození trvá nejdéle po dobu jednoho kalendářního roku, splnění podmínky osvobození je tedy nutné splnit v každém kalendářním roce

¹³⁾ smluvní úhrada dle § 17 odst. 6 nebo poplatek za komunální odpad dle § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“)

¹⁴⁾ § 4 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech

¹⁵⁾ např. Občanský zákoník, § 111 z. č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 156 daňového řádu

¹⁶⁾ § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích

¹⁷⁾ § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích

¹⁸⁾ § 12 zákona o místních poplatcích

„(1) Vznikne-li nedoplatek na poplatek poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka; zákonný zástupce nebo opatrovník má stejný procesní postavení jako poplatník.

(2) V případě podle odstavce 1 vyměří obecní úřad poplatek zákonnému zástupci nebo opatrovníkovi poplatníka.

(3) Je-li zákonných zástupců nebo opatrovníků více, jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně.“